

TOOTHIN'S

Armas lugeja

Sinu käes on Loo Kooli kirjanduslik almanahh "Loo Hing" number kaks. Nende kaante vahele on koondatud meie kooli õpilaste möödunud viie aasta (1997 - 2002) tööd. Siit võid leida esimesi arglikke luulekatsetusi ja lugusid, mis õpilaste seisukohast seletavad ära olustikku meie ümber, aga ka tõsisemaid arutlusi kaasajast. Nii mõnigi noor autor on üritanud süüvida päriskirjanike loomingusse ja proovinud neilt ideid ja pealkirju laenates oma fantaasiamaailma luua. Loe ja mõtle, kuidas see neil on õnnestunud!

Raamat sünnib ikka ainult siis, kui on kirjutajaid. Loo Koolil neid on. Hoiatame Sinagi, kes Sa siinseid lugusid loed, põial tugevasti peos, et meie poiste ja tüdrukute mõtteerksus ei väsiks ning et õpetajad õpilasi ikka kirjatöödega "piinaks". Ehk saad siis viie aasta pärast lugeda juba kolmandat Loo Kooli almanahhi. Aitäh kõikidele noortele autoritele ja nende juhendajatele! Erilised tänusõnad kuuluvad meie tänavustele abiturientidele Meelis Mihhailovile ja Janno Pugile, kelle abil käesolev raamat teoks sai, ning VIII klassi õpilasele Liis Kaasikule, kelle kunstitöödest sündisid almanahhi kaas ja vahelehed. Mõnusat lugemist!

Loo Kooli emakeeleõpetajad

Sügis 2002

Sisukord

Armas lugeja.....	3
Sisukord.....	4
Mõtelda on mõnus.....	7
Kas kunstnik suudab mõjutada maailma?.....	9
Isamaalisusest nii ja teisiti.....	10
Raamat televisiooni ajastul.....	11
Kas kunstnik suudab mõjutada maailma?.....	12
Mõtisklusi tõvevoodis.....	13
Kui süda valutab.....	14
Nimi ei riku meest.....	15
Eesti luule.....	17
Talv on tundmatu.....	17
Meie elu.....	17
Vaheaeg.....	18
Pärast õhtust vihma on aias kena.....	18
Telefonikõne.....	18
Uni lasteaiast.....	19
Päev.....	20
Peebu seenelkäik.....	21
Pirnimüüja.....	21
Kiss - kiss...kräu!.....	22
Loomislugusid.....	23
Kuidas tekkisid tähed ja kuu.....	25
Kuidas tekkis pesapallikurikas.....	25
Kuidas tekkis armastus.....	26
Kuidas tekkis Piritähe jõgi.....	26
Miks rohi on roheline?.....	26
Märjamaa.....	27
Naistepuna.....	27
Kuidas elevant endale londi sai.....	27
Kuidas sebra endale triibud sai.....	28
Kuidas elevant endale londi sai.....	28
Kuidas kilpkonn endale kilbi sai.....	28
Kuidas siilid endale okkad said.....	29
Iru ämma lugu.....	29
Kuidas sündis orel?.....	30
Vanad lood, uued kuued.....	31
Pipi sünnipäev.....	33
Lambakarjus.....	33
Lugu valgest varesest.....	34
Aadu ja Peedu.....	34
Paha siga - mitu viga.....	35
Suur Rõõm.....	36
Uudishimulik lõvipoeg.....	36
Tigerkorni vaim.....	37
Kolm hiirekest.....	38
Trolli nõidus.....	38
Väike vaasirööv.....	39
Neegri must päev.....	40
Värviline elu.....	41

Musta mantliga mees	
Kollase kelguga mees.....	43
Etüüd punases.....	44
Kirju seelikuga naine.....	45
Punase baretiga vanamemm.....	45
Muinasjutt Sinisest.....	46
Luule see ei tule tuulest.....	47
Isamaaluuletus.....	49
Isamaa on koht, kus elan ma.....	49
Üks koht on armas minule.....	49
Kevad.....	50
Kevad.....	50
Kevad.....	51
Kevad tuleku.....	51
Ootab kadakas.....	52
Talv tuleb!.....	52
Kuuekandiline universum.....	52
Mererand.....	53
Kevad.....	53
Tunded.....	54
Kiisu.....	54
Mitmel erineval moel.....	55
Avastusretk Palamusele.....	57
Ebatavaline taldrik.....	57
Päev laiskade maal.....	58
Vana pastapliiatsi jutustus.....	59
Taanimaa teemandid.....	59
Metsas.....	60
Kassi Kaksikud.....	60
Hilinenud hommikusöök.....	60
Hirm.....	61
Oja.....	62
Vingerpuss.....	62
Kummaline hommik.....	63
Elmar Kits.....	64
Järve ääres.....	64
Jutustus astmevaheldusest.....	65
Kivine lugu.....	66
Jäta linnule laulupuu.....	66
Unistus viimas.....	68
Poolteist tundi hirmu.....	68
Rosinajäätis ja 15 senti.....	69
Ühe vana talvesaapa elulugu.....	70
Kummardus kirjanikule.....	71
Hingede öö.....	73
Hingede öö.....	73
Inimese tee.....	74
Inimese teekond.....	74
Juba lahkunud mõtted.....	75
Isamaatus.....	76
Külaskäik Tuglasele.....	77
Inimese vari.....	78
Popi ja Huhuu.....	79

Inimese vari.....	80
Poeet ja idiot.....	81
Suveöö armastus.....	82
Toome helbed.....	82
Räägin teile oma loo.....	83
Räägin teile oma loo.....	83
Räägin teile oma loo.....	83
Vaata- paljaste jalgade jäljed.....	84
Tuli kord luulevürst.....	85
Tere, Mari!.....	86
Marguse monoloog.....	87
Looduslaps Toomas Nipernaadi rännak nagu unenägu.....	88
Rändan koos Nipernaadiga.....	89
Mõtetega homses.....	91
Kiri.....	93
Miks valutab syda.....	93
Kirjutan Sulle kirja meie sõprusest ja erinevusest meie vahel.....	94
Minu tulevane elukutse üks päev.....	95
Kohtume kümne aasta pärast!.....	97
Oli see vast päev.....	98
Rändan mõttes tulevikku.....	99
Sellisest perest unistan.....	100
Kirjutajal juhtub mõndagi.....	101

MÖTELDA ON MÖNUS

Mõtelda on mõnus

Kas kunstnik suudab mõjutada maailma?

Juba kiviajal joonistasid inimesed koopaseintele pilte metsloomadest. Need kunstiteosed ei olnud mõeldud kaaslastes imetluse äratamiseks, vaid nii proovisid ürginimesed oma jumalaid mõjutada. Sellest olenesid hõimu meesliikmete jahiõnn ja edaspidine heaolu. Nüüd, tuhandeid aastaid hiljem, leidub rohkelt isiksusi, kes ei tunne end hästi, kui pole oma hinge saanud tühjendada kirjapaberile, lõuendile või noodireale. Kas nende töö ja looming suudab mõjutada ka maailma? Globaliseerumise tulemusena on inimestevahelised kaugused vähenenud. Vaba ajakirjandus ja demokraatlikud riigikorrad lubavad paljudel oma arvamust avaldada. Hoiakud on paratamatult sõltuvad elukeskkonnast, raamatutest ja muusikapaladest, millega kokku puututakse. Ka tavaline loomeinimene on selle süsteemi osa. Ta on samuti olnud kunagi täiesti ilmsüüta imik, kes on kõik ümbruskonnas peituvad tarkuseterad üles noppinud ning tallele pannud. Arenenud loomevõime abil suudab üks inimene teist mõjutada - panna mõtlema samamoodi, kuid seda eesmärki on võimalik saavutada ainult varjatult alateadvusega manipuleerides. Inimese vaimumaailm on täis teadmisi, millest vaid väikest osa aktiivselt kasutatakse, ülejäänud tarkus peitub alateadvuses ja on niiöelda passiivses olekus. Raamatuid lugedes võib viimaste sisu tekitada isiksuses seniseid seisukohti korrigeerivaid emotsioone. Nendesamade tundeelamuste toel on autoritel need teosed valminud. Sellist loometööks ideaalset hingeseisundit on võimalik saavutada näiteks looduses elu üle järele mõeldes. Tavaliselt on nii, et inimesele meeldib just see teos, milles ta tunneb iseenda ära. Lastele meeldivad ju raamatud, kus seiklevad nendeaalsed tegelased. On kunstnikke, kes oskavad oma teosesse komponeerida väga huvitavate karakteritega tegelasi, mistõttu lugejal tekib võimalus end nendega võrrelda. Saadud uute teadmiste varal on isiksus muutunud nii oma kuju kui sisu poolest. Ajaloost on teada, et igasugused ainuvalitsejad on alati keelanud oma võimu säilitamise nimel ära kõik, mis võib seda ohustada. Eriti kindlalt hoitakse silma peal "tegelinskitel", kellel arvatakse olevat ülisuur inimesi mässule õhutamise potentsiaal. Kaunite kunstide abil vormitakse ka demokraatlikus ühiskonnas inimesi. Suur osatähtsus on nii meedial kui haridussüsteemil. Poliitikute kõned, arvamused artiklid ajalehtedes, raadiost kuulatav muusika ja televisioonis edastatavad filmid, kuid ka kohustuslik kirjandus koolis omavad tohutut mõju rahva arusaamade kujunemisele. Andy Warhae on kunagi öelnud, et kõik on kunst, mida inimene näeb. Seda kinnitab tema looming, millest tuntumad on popkunsti alla kuuluvad pildid, kus peal supikonservi purk või siiditrükis Marilyn Monroe.

Eesti ühiskonnas on tihti kritiseeritud amerikanismide levikut. Tegelikult väga lihtsad asjad (Coca-cola, hamburger) muudavad mõnede arvates inimese elu liiga labaseks, aeglustavad mõttetegevust ja kitsendavad silmaringi. Nagu G.B. Shaw on kunagi öelnud: "Ta on inimene, kes aastatega ei närtsi, sest ta pole kunagi õitsenud." Sellistest isikutest koosnevad mõttetu põlvkonna teket Eestis tuleb iga hinna eest ära hoida.

Inimese sisemaailm ei saa eksisteerida ilma väliskeskkonnata, kus midagi toimub. Kunstnik, kes loomingusse paneb iseenda ja oma esteetilise maailmapildi, on teoreetiliselt võimeline mõjutama iga indiviidi terves maailmas. Inimene kuuleb ja näeb paljusid asju. Sügavmõttelised keerulised loometeosed, mis küll pealtnäha üsna lakoonilised tunduvad, võivad psüühikat kohutavalt palju mõjutada. Kunstiinimesed on need põhilised meie maailma mõjutajad!

Marko Hartikainen
XII klass
2002

Isamaalisusest nii ja teisiti

Maailma on mitmeid kordi vapustanud hirmutavad teated, et kuskil on alanud sõda. Too uudis ehmata kõige rohkem emasid, kelle pojad rindele saadetakse. Sel ajal valitseb meessugu nende sisemuses peituv ürgne vaist kaitsta oma kodu ja au. Kui juba noored isamaapojad sõjas on, võib muutuda nende patriotismist pulbitsev süda väsinud hammasrattaks tohutuse õlitamata masinavärgis, mis nende endi kaitsetute elude vastu võitleb tegelikult juba algusest peale. Erich Maria Remarque kirjeldas ühe Esimest maailmasõjast läbikäinud kadunud põlvkonna kannatusi oma teoses "Läänerindel muutuseta". Tekib küsimus, miks on romaani pealkiri just selline, kuigi suri ju lahingutes tuhandeid hingi?

Sõja algul valitses Saksamaal patriootlik meeleolu. Koolides sisendasid õpetajad poistesse usku, et tuleb minna sõtta kodumaad kaitsma. Vabatahtlikult läks rindele ka "Läänerindel muutusteta" peategelane Paul Bäumer, kel alles kaheksateistaastasena terve elu ees oli. Sõja algusaastail läbiti kiirkorras õppekursused, hiljem saadeti hinged otse hävingusse.

Stanislaw Katczinsky, kes oli Pauli salga peamees, ütles kord: "Iga suurem kindral vajab vähemalt üht suurt sõda, sest muidu ei saa ta kuulsaks." Sellest lausest võib järeldada, et Esimene maailmasõda oli tingitud üksikute isiklikest huvidest. Rahvas ei soovinud kuulsust ega võimu. Nad sõdisid, et saavutada rahu oma kodudes. Juba esimese lahingu järel oli miski noorte inimeste südameis kadunud. See oli lootus ja usk tulevikku. Hiljem muutus sisemaailm sootuks: "Mälestus ei virgu enam meis - me oleme surnud, ja tema seisab kaugel silmapiiril, on muutunud visiooniks, mõistatuslikuks vastuhelgiks, mis meieni jõuab, mida me kordame ja lootusetult armastame." See mälestus oli isamaast - kodust.

Kumbki osapool ei välju ühestki sõjast võitjana. Kui Albert Kropp ja Paul mõlemad kord granaadist haavata said, ütles peategelane, et alles laatsaret näitab, mis on sõda. Erich Maria Remarque kirjeldas väga täpselt lahingustseene, haavatasamisi, kannatusi ja viletsust, mille juures mõtlen, mis toimuks minu peas, kui mina oleks haavatud, kui minu kodumaa langeks.

Isamaa suurus ei olene pindalast vaid üksteist armastavate inimhingede hulgast. Enne Pauli langemist lahingutandril oli ta juba täiesti kindel, et ei suuda leida oma kohta elus. Tema kokkukuivanud südames polnud enam jälgegi isamaast ega millestki muust, sest ta suri tegelikult juba palju varem ...

Marko Hartikainen
XII klass
2002

Raamat televisiooni ajastul

Kuni kahekümnenda sajandini oli inimesel peale rahvasuu olnud vaid üks informatsiooni ning teadmiste allikas - raamat. Eelmise sajandi käigus kerkis tormiliste muudatuste tõttu esile raadio ning sellele järgnes televisioon. Täna on enamikul peredest kodus kast, mis "transpordib" kogu maailma meieni. Elektrooniline meedia on kujunenud valdavalt üheks kindlaks osaks inimese päevaplaanist. Nõnda on olnud kahevõitlus iidse ning modernse mõtete jäädvustamise viisi vahel. Ringpilding sisaldab hulgaliselt teavet ja võibolla on infoajastul lugemine vanamoodsaks muutunud. Milline on raamatu roll televisiooni ajastul? Kirjandusel ja elektroonilisel meedial on omavahelises võidujooksus mõlemal eelised ning puudused. Kindlasti on televisioon visuaalselt atraktiivsem ning inimloomuse mugavuse vajadusest lähtudes sobivam. Kirjanduse teeb omapäraseks see, et teksti loeb igaüks individuaalselt ja seega tekivad muljed, mõtted isikupärasemal ja selgemal kujul. Reeglina jääb filming mõnest teosest kirjaliku variandile alla. Pettusin kord pärast A. Gailiti "Toomas Nipernaadi" põhjal valminud K. Kiisa filmi vaatamist. Peategelane polnud ekraniseeringus pooltki nii särav ja hiilgav isiksus. Nii oli rezissöör kirjanikule esitatud väljakutses kaotajaks jäänud. Samas väidan julgelt, et kino on hakanud meelelahutusliku külje pealt võitluses tugevamaks saama. Lisaks arvan, et ka teaduslikus mõttes on televisioon progressiivsem ning tavainimesele meelepärasem. Kergem ja tõhusam on vaadata mõnetunnist dokumentaalfilmi kui käia nädalaid raamatukogudest materjali otsimas.

Siiski on televisioonil raamatuga võrreldes suured puudused. Kahekümnendal sajandil sai mitmel pool maailmas alguse urbaniseerumine. Üldlevinuks muutus inimeste teenistus tööstuses ja elamine sageli identsetes kivimajades. A. H. Tammsaare on öelnud: "Masinate riigis on inimene aina väiksemaks muutunud, ta on iseenese kaotanud, aeg on hakata teda suuremaks kasvatama, et ta pimesi ja tahtejõuetult ei alluks masinatele." Tsitaadist võib tõmmata televisiooni ning masinate vahele selgeid paralleele. Ringpilding kui teabekanal soodustab inimese iseenda ehk identiteedi haihtumist, areneb negatiivne nähtus, mis kannab nime massikultuur. Muuhulgas võivad elektroonilisest meediast ja arvutivõrkudest küllastunud argikultuuris reaalsuse ja ebareaalsuse piirid ähmastuda, kujuneb virtuaalne reaalsus. On esinenud juhtum, mis televaatajad hakkasid helistama filmis arsti näidelnud staarile, et saada tervisealast nõu.

Olen jõudnud otsusele, et analüüsitava kahevõitluses ei osutu kumbki pool nõrgemaks ega tugevamaks. Tänapäeva tempokas ühiskonnakorraldus jääb televisioon infoallikana monarhi rolli, aga kultuuripärand peitub ikka raamatutes. Inimene, kes tahab end nüüdisaegse maailmaga muganduda, peab lugema kirjandust, et omandada väljendus- ja suhtlemisoskus, ent samas on vaja televisiooni argipäevase teabe ammutamiseks.

Esmapilgul tundub, et raamat on televisiooni kõrval aegunud ja mahajäänud saavutus inimkonna ajaloos. Meelelahutust pakuvad filmid, teadmisi dokumentaalsaadet ning nii saame kogu vajamineva teabe mugavalt kätte. Sügavamal järelemõttelisel mõistan, et ka raamat ei jää tähtsuse poolest alla. Kirjandus ja televisioon peaksid moodustama mõlemad kindlalt püsiva osa teabest ning meelelahutusest. Raamatu roll ei ole enam kunagi selline nagu varem, samas ei tohi kirjandus maailmast kuhugi kaduda. Lugemine hoiab elus inimese isikupära.

Illimar Pärnamägi
XII klass
2002

Kas kunstnik suudab mõjutada maailma?

Läbi aegade on inimkond näinud suuri tegelasi, kes on andnud midagi uut ja unustamatud inimeste eluteekonnale kaasa. Vaimuinimesed ei ole otseselt just muutnud maailma paremaks või halvemaks või teinud midagi erakordselt tavatut selle heaks, kuid ometigi arvatakse, et nad puudutanud meid kõiki. Kas kunstnik suudab mõjutada maailma?

Ajaloost on teada itaalia maailmakunstnik, kujur, arhitekt, insener ja teadlane Leonardo da Vinci. Mees polekski võibolla nii kuulus, kui ta ei oleks omandanud niipalju valdkondi professionaalsuse tasemel ja joonistanud tolle aja kohta, mil ta elas (1452-1519), kummalisi joonistusi või õigemini plaane. Mees kavandas imelike masinate, näiteks helikopteri konstruktsioone, mida keegi sel ajal ei oleks osanud ehitadagi, sellest isegi mitte unistada. Kui tänapäeva inimene on näinud helikopterit, langevarju või kes teab mida veel ja need on kõigele lisaks igapäevased nähtused, siis ei imestagi keegi, et need üldse olemas on.

On ammu teada, et tähistaevast jälginud inimkond on unistanud lendamisest, kuni viimaste sajanditeni ei suudetud seda unelmat kuidagi teostada. Arvati ja kardeti, et pilvedesse tõusmine on võimatu. Ainult usk muinasjuttudesse oli see, mis andis lootust. Leonardo da Vinci oli mees, kes oli veendunud inimkonna võimetes ja kavandas mehhanisme, mille valmistamiseks, maailm veel võimeline polnud. Hoolimata sellest, et ta oli oma ajast ees, mõjutas ta maailma, andes aluse järgnevale põlvkondadele õhuruumi vallutamiseks.

Kas kunstnik peab olema oma mõtetega ajast ees, et suudaks mõjutada või koguni muuta maailma? Olen raudselt kindel, et meister ei pea just oma eluajast vaadetega ees olema, et siis mõjutada maailma, vaid asi seisneb hoopis milleski muus. Erich Maria Remarque sündis 1898. aastal ja 1916. aastal, kui ta lõpetas kooli, läks ta juba I maailmasõtta. Tulevane kirjanik oli siis ainult 18-aastane. Pärast sõda kirjutas ta oma elu esimese romaani "Läänerindel muutuseta". Raamatu tekst põhines sulemeistri enese kogemustel ja elamustel I maailmasõjas. Kui suur oli kirjaniku soov tekitada inimestes jälkust või ebameeldivust, ei ole kindel ega tähtis, vaid kirjaniku tegelik eesmärk oli teha inimestele karm reaalne pilt kaevikusõjast. Tal oli soov näidata, kui mõttetu oli I maailmasõda, panna inimesi mõtlema ja omi vigu märkama. Seega tahtis ta antud teosega mõjutada maailma, külvates seemne ka nende lugejate südamesse, kes polnud ja pole iial sõjas osalenud. Ta tõstis inimeste silmis auks ja suureks väärtuseks rahu. Miks muidu natsid Remarque'i raamatuid põletasid ja kirjanikku ennast maalt välja hirmutasid? Hitleri käsilased kartsid Remarque'i teoste mõju rahvale, kes on ja olid riigi peamine toetajaskond. Propageerides sõda, polnud natsidel võimalik samal ajal rahu reklaamida. Kuigi II maailmasõda toimus, mõjutas Erich Maria Remarque oma kunstilise andega inimeste maailmavaadet.

Absoluutsel kõik kunstnikud, olgu nad siis arhitektid, kirjanikud, maalikunstnikud ..., on mõjutanud maailma. Kas nad ka seda tänapäeval suudavad, oleneb hetke probleemidest ja vaimuinimeste saavutuste kaalust maailmale. Kord inimeste südamesse pääsenud kunstnikul on juba raske unustushõlma langeda, täiendades ja mõjutades jäädavalt jumalalooma sisemaailma. "Kui inimene on kunagi midagi olnud, siis midagi jääb ikka järele" (E. Hemingway)

Eerik Koppel
XII klass
2002

Mõtisklusi tõvevoodis

Minu esimene mõtisklus tõvevoodis toimus neljapäeva hommikul kell 7.15, kui olin juba jalad alla saanud. Tundsin, et on paha olla. Mõeldes eelseisvale kontrolltööle, arutlesin, kas tegemist on psühhosomaatilise "pahaga".

Otsustasin sammud siiski kooli poole viia. Tegin saatusliku vea, sest jäingi lõplikult (mitte päris lõplikult) haigeks. Ringi kõndides tundsin end elava surnuna ja mu mõttedki polnud palju säravamad, liikudes maateaduselt Vildele ja tagasi. Ei tulnud ei geograafia kontrolltööd ega Vildet, sest järgmised päevad lamasin gripi tõttu kodus sooja teki all.

Esimestel päevadel ei suutnud ma millegi üle mõelda ega mõtiskleda. Oli lihtsalt tahe. Tahtsin kooli, õue, treeningutele, ükskõik kuhu peale selle kinnise, lausa väsitava toa.

Ühel hommikul, kuuldes voodist nõude kolisemist ning õdede kisa, mõtlesin, kas mina olen ainus kannataja või lamab keegi muugi Malaisas või Kuubas väsinud peaga nõutult voodis. Miks mina? Pea valutab metsikult, kuid uinusin peagi kurnavalt.

Pühapäeva hommikul ärgates ei valutanud enam pea ja päikegi paistis pilvede vahelt. Paistis silma, paistis südamessegi.

Tol hommikul mõtlesin juba söögile. See ei tekitanudki iiveldust. Mida edasi aeg läks, seda tervemaks sain mina, seda enam mõtisklesin. Enam ei tundnudki haige olemine nii vastik ja toaseinadki ei ahistanud! Tegelikult oli päris mõnus logeleda ja mitte midagi teha. Õuele, treeningule, koolile hakkasin hoopis väikese hirmuga mõtlema.

Pähe lendasid mõtted Eduard Vildest, ajaloo olümpiaadist, CVst, kahe kilomeetri jooksust. Lauba kohale kerkis üks must äikesepilv teise järel.

Selleks ajaks olin teada saanud, et teised kirjutavad Vilde- teemalise kirjandi. Mida pean siis mina, patune, tegema? Mõte ajas hirmu nahka. Mõtlesin ka *Curriculum vitae*, kuid aega oli veel kaks nädalat ning kiiret polnud. Ajaloo olümpiaadist mõtiskledes jõudsin ka tegudeni: täitsin mõned lünktekstid.

Haiguse tõttu pääsesin Eesti meistrivõistluste kahe kilomeetri jooksust, mis iseenesest oli hea, kuid midagi jäi südamesse kripeldama.

Haigeks olemise juures on mõnus see, et võib mõelda igasugustest asjadest, kuid meeldivad teemad on kohusetundlikest palju tervislikumad. Nii ei hakanudki ma õppimisega vaeva nägema ning keskendusin näiteks meediakanalitele, mis annavad palju mõnusamat ainet mõtisklemiseks. Nii ei raisanudki ma oma "ülihaiget" pead valemite pähetuupimisele, vaid pöörasin tähelepanu Päevalehe viimasel leheküljel olevate koomiksitele ja teleseriaalile "Tuvikesed".

Mõtlemisainest polnud mingit puudust. Mõtisklesin oma perekonna, suguvõsa, inimkonna üle. Arutlesin omaette, miks me inimesed üldse siin oleme, kuid vastust sellele ei leidnud ega leia arvatavasti kunagi.

Haigena saab palju mõelda, mõtiskleda, arutleda, iseendaga suhelda. Seda kõike järeldasin vaid viiepäevase praktika jooksul. Head haigust teile!

Kristjan Männik
IX klass
2000

Kui süda valutab

Kui mul on mõni suur mure, siis olen kõige meelsamini ükski. Tahan asjade üle vaikselt järele mõelda, hetked, mil keegi ei sega on minu jaoks parimad. Kuid eks see olegi liiga hea et olla tõsi. Loomulikult tahavad kõik aidata, ega teiste mured ei jää ju märkamata. Pidevad järelpärimised võivad tõesti närvi ajada. Eriti isa, ta tahab kõike teada ja aidata. See ei näita küll midagi muud kui et ta tõepoolest hoolib minust. Inimene, kellega rääkida, peab tundma mu olemust ja sellest lähtudes mind usaldama. Kuid on asju millest lihtsalt ei taha rääkida. Muidu isa mu muresid nii väga ei märkagi, aga autos, kus ma harilikult muudkui lobisen, siis vaikimise korral hakkab ta kohe pärima. Mõnikord ei saa ta aru, et ma lihtsalt mõtlen. Näiteks mõnele filmile või laulule. Sellistele hetkedel vajun sügavasisse mõttesse, hakkam põhjalikult juurdlema ja olen nagu oma maailmas. Kõik ümbritsev on justkui olematu. Niisugused seiklused katkestab harilikult isa. Oma suurest hoolivusest ei märkagi ta, et on mind väga tähtsail hetkeil seganud, häirinud minu omapärast ja sügavat, peaaegu et põhjatut mõttemaailma. Tal on raske näha mind kurvana. Hoolitseva vanemana on tal raske leppida et ta ei ole minu elus peategelane, et on asju milles ei saa mind aidata mitte keegi peale minu enda. Pean talle tihtipeale seletama, et saan ise enda asjadega hakkama, kuigi alati ei saa ka, aga ma vähemalt üritan. Harilikult ta mõistab ja laseb mul rahulikult mõtiskleda, kuigi arvab ikka, et mul on ükski raske ja et ma pole valmis endaga ise hakkama saama. Tänapäeva maailmas ei ole mul aga muud valikut, ma lihtsalt pean iseendaga toime tuleme. Praegused mured on tulevaste probleemide kõrval väga väikesed. Kui ma murduin juba neid lahendades, siis ei olegi mul selles probleemiderohkes maailmas tulevikku, seda ma ju ometi ei soovi. Seetõttu püüangi oma muredega ise hakkama saada, see oleks nagu ettevalmistus iseseisvaks eluks.

Tean et midagi tehes sujub kõik paremini. Paljud joonistused, savikujud ja kaunid maalid sünnivad just murekeeristes.

Tegevuse käigus lahenevad probleemid nagu iseenesest. Kuigi suure murega joonistatud pilt jääb justkui meenutama seda rasket hetke, mil olin murest murtud ega osanud teha muud kui oma mured paberile panna. Tagasi mõeldes ei ole asjad kunagi nii hullud, kui nad hetkel tunduvad. Kas aeg tõepoolest parandab haavad? Nii ju öeldakse, järelikult nii ka on. Kas tõesti?

Mulle tundub pigem, et aeg lihtsalt peidab haavad, kasvatab peale paksu murukihi. Kogu valu ja mure jääb muruvaiba alla ja vajub unustuste hõlma. Kõik ilus, kuni mingil heal päeval üks sündmus teise lahti rebib ja kõik tulnud päevavalgele: vanad haavad on ikka alles, vaid kaunis muruvaip katmas neid valusaid kohti. Miski ei paranda haavu, aeg võib neid vaid leevendada, kuid rasked hatked ei ole kerged ununema. Aeg võimaldab haavade paranemist. Andustus on see, mis aitab südamevalu vastu. See pühib kõik haavad ja viimsedki jäljed valusaist hetkeist. See on rohi kõigi maailma valude ja piinade vastu, see on asi, mis aitab, asi mida soovivad leida kõik otsijad, anda kõik andjat ja saada kõik, kes seda vähegi vajavad.

Liis Kaasik
VII klass
2001

NIMI EI RIKU MEEST

Nimi ei riku meest

Eesti luule

Juurikas Juhan
uputas luulet.
Hirmus oli vaadata, kuis hävib eesti luule.
Contra üritab päästa, mis annab, abiks Runnel.
Koidula koos naistega võtnud on joonde,
hobustel koonud uppumas vahtu,
luule taassünd saab alguse ähmase.
Kuulid sääli rikošetist niidavad omi,
milennium põgeneb kuues hallis.

Juhan Härm
VIII klass
2000

Talv on tundmatu
Aafrikamaal.
Nool on ohtlik
See võib võtta elu.
Igal laulul on värv.
Minu omal hall.
Ainus asi, mis lõhnab kõige paremini,
on kodumaalt leitud lill.
Ning see ongi minu luule.

Tanel Hall
VIII klass
2000

Meie elu

Elu - see on mõnus asi,
kuigi mõni sellest väsinud on -
isegi suur, muidu elurõõmus elevant.
Põnevamaks muudab elu aga ilus laul, selle teinud on
ju inimene.
Elus on ka muid häid asju - nagu näiteks noormees.
Kole asi on aga näiteks vikat,
Selle ära kaotab, aga tore asi - armastus.
On see vahest koera vastu,
kindlasti mitte aga sibula.
Kui, siis hoopis maasika,
Või hoopis ananassi.
Kõigist raskustest siin elus saab üle naljaga.
Või hoopis nunnu nukuga!

Evelin Vaksmann
VIII klass
2000

Vaheaeg

Kui on läbi kooliaeg,
raamatud ja kirjavaev,
igatsen ma ma puhkust pikka -
suve, päikest, soojust ikka.
Tahaks palju sõpru näha,
elada ja palju teha,
laulda, tantsida kuni jõuab keha.
Kui on lõppend suvi ilus,
ujumine, möll ja lust,
kurb on meel ja vähem valgust -
kooliteega teen ma algust.

Kristel Kukk
VI klass
2001

Pärast õhtust vihma on aias kena,
isegi ämber on vett täis sadanud.
Toas, aknal on näha tulukest.
See on küünal, mille leek kustub peagi.
Isa istub laua ääres ja mõtleb.
Küünlaleek paitab ta nägu.
Ta meenutab randa, kus käis noorena.
Pärast kooli luges ta seal tihti aabitsat.
Sealsetel nõlvadel oli tore unistada.
Isa noorus oli ilus aeg.
Seal kohtas ta ka oma armastust,
taamal metsas, kus ta tookord jalutas.
Praegu vaatab ta ämblikku seinal ronimas.
Tema elu on kerge.

Kätlin Rannamäe
VI klass
2000

Telefonikõne

Maja vaikuse purustab häiriv telefonitirin. Üks keskaegaline naine võtab toru ja hõikab: "Ha! LOO!" Ta vaikib momendi ja ütleb veelgi rõõmsamalt: "OoT! OOT! Sina oled SEMJON OVALovitš, KEKSipalu tuntuim talumees, kas pole?" - "Just nimelt," vastab onuke, "kas teie abikaasa ka kodus on?" - "On küll," vastab proua ja paneb toru korraks ära. Astub siis välja ja karjub: "MIHHAIL, Ovali poeg helistab sulle. Tule ruttu! KÜNNA Pärast edasi."

Varsti tulebki majja mees kiirel sammul, võtab toru ja ütleb: "Tere, Semjon, mis sulle muret teeb?" - "Ega mul midagi erilist olegi, lihtsalt üks väike palve," ütleb talumees ja vuristab siis edasi. "Tead, ma sõidan varsti LÄTTI ja tahaksin teada, mis raha seal kasutatakse. PENNE seal vist ei kasutata, need on Soomes. PÄRS ON aga hoopiski Pärsias. Mis seal Lätis siis on?" - "Mina arvan, et Lätis on latt,

kas pole?" ütles Mihhail, kes on üpris tark mees. "Mis sul sinna Lätti siis asja on?" pärib uudishimulik põllumees. "Tead, ma lähen oma perega neid ilusaid ROHTLAid ja aedu vaatama. Kuulsin, et sinna toodi juurde üks uus taim, millel on väga imelik ja keeruline nimi - BarBLUMBERGeenia."

Nüüd hakkas Mihhail kõva häälega naerma ja ütles: "Tead, Semjon, sellel taimel pole üldse raske nimetus, sest barblum on selle sugukonna ladinakeelne nimetus ja lille nimi on lihtsalt bergeenia!" Selle peale ei olnud Semjonil MITTE midagi öelda, vaid ta muutus KURVaks, sest tundis end rumalana. Siis lõppeski nendevaheline vestlus ning Mihhail soovis Semjonile head reisi.

Natukese aja pärast kuulist ta mingit imelikku HELI. AStus siis kööki ja nägi, et tema naise keedetud suur LAAR moosi hakkas üle keema ning vaht valgus pliidile. Mihhail tõstis poti ära ja läks uuesti põllule. Istus oma trakstorisse, pööras SELJA MÄE poole ja hakkas ümisema VIIT KINNastest, mis kunagi kaduma läksid.

Anna Penne
IX klass
1999

Uni lasteaiast

See lugu toimus paar aastat tagasi. Käisin siis lasteaias. "Vaata, kasvataja, ma ehitasin mänguKANNTMÄE ja nüüd tahan magada, sest JAKS ON otsas," laususin mina. "Olgu, Liina, kuid kõigepealt söö KOOKi ja vii see MALÕŠEVAle, vaevatasuks on sulle MESI," palus tädi Õie. Mina ütlesin: "Hästi, ma lähen, kuid samal ajal PUGI pirukat, muide - PauL EI NORinudki eile minu kallal." Lõuna ajal vaatasin aknast välja ning mõtlesin: "Kui ilus on JÄRV Erksa päikese paistel ja UUS TALU on ka kena."

"Liina, mida sa seal õues näed?" küsis järsku kasvataja Õie. "Ah ei midagi, lihtsalt niisama passin. Näe, seal eemal on suured MÄNNIKäbid ning kase kõrval seisev kalamees VOLMER SONGib maad. AHAA, Binokkelgi on mehel käes," kõnelesin ma pikalt.

Mõne aja pärast märkasin, et suuR OHT Laiub metsa kohal, sest puud põlesid. Kutsusin ruttu kasvataja ning tema omakorda tuletõrjujad. Leegid said kustutatud. Õhtul tegelesid lapsed oma asjadega. VIIVI LUges raamatut, Marje mängis. "Tead, Liina, ma lähen homme kontserdile, seal peab noodinimesid tundma, näiteks SOL, NIKsu tuleb ka osata teha," uhkustaS EPP.

Mina aga ei teinud tüdrukust väljagi ning rääkisin ühe poisiga: "ALO, IGEmed on sul hommikust saati verised, ütle kodus, et emME OStaks sulle rohtu või mine hoopis ambulatooriumi." _ "Ei sinna ma ei lähe, sest ükskord juhtus nii, et hambaarsT RUUT Sikutas kaks hammast välja," kõneles Alo.

Teel koju nõustasin Annet: "Su käed on tumepunased, võta minu kreem, see on selline SALV, ET mõjub kohe pärast määrimist." Tüdruk lausus: "Aitäh, hea sõber." Parki jõudes silmasin Marti ning hüüdsin: "Kas sa nüüd VIID Ulaka koera maale tagasi, kutsu on väga palju pahandusi tekitanud!" Poiss jooksis aga minema, kuid mina mõtisklesin: "TAL VIST Ei ole mõistus korras, kui hoiab sellist koera." Punase maja juures kohtasin üht sõpra ning ütlesin: "Tead, MIHHAIL, Ovaalne nägu sobib sulle, kuid Anne meELLEST MANTel võta küll ära, näe, sealt tüdruk tulebki." Mihhail lausus: "EH, ANDres on see."

Järgmisel hommikul lasteaeda minnes karjusin: "Appi, seal tamme kõrvaL, OI, GOrilla seisab." Just sellel hetkel ma ärkasin ning olin õnnelik, et nägin ahvi unes, mitte reaalelus.

Liina Volmerson
VIII klass
1999

Päev

"Möh? EH ? AND dreadful!" - "Istu, neli!" kõlas õpetaja suust. Mu päev oli alanud suurepäraselt, sain inglise keeles nelja. See oli mulle nagu magus SALV, ET päästa veerandihinnat kolmest. Mu silmis helkis MESI ja suurest õnnest ütlesin oma parimale sõbrale German Gorskile: "LähME, OStan sulle saiakese!" Järgmine tund oli vene keel. See oli tavaliselt üsna naljakas. Nimelt oli vene keele õpetaja kehva kuulmisega ja hääldas Õ tähte O-na.

Kui me klassi sisenesime, ootas meid MIHHAIL OVrenski. Ma ütlesin midagi Germanile, kuid õpetaja sai valesti aru. "Kes LOI GERmanit? Kes LOI GOrski Germanit?" Meie naeru peale sai õpetaja vist aru, et ta kõrvad petsid teda jälle. Midagi erilist ei juhtunudki. Üks intsident siiski toimus. Eva ei saanud sõna "malõs" hääldamisega hakkama. Terve klass karjus talle: "MALÕS, EVA, mitte malõs!" Tund lõppes ja ma haigutasin rõõmsalt. Uniselt suundusime bioloogiaklassi poole. Õpetaja seletas, miks ei suuda HAAB või kask elutseda MÄNNIKus. Veel võrdlesime JÄRVE ja ROHTLA elukooslusi, millest ma midagi aru ei saanud. Kõige lõbusamaks osutus täna matemaatikatund. Mari murdis oma TRUU TSingist joonlaua katki ning puhkes nutma. Terve klass muidugi kurvastas koos temaga ja matemaatikatunnist ei tulnudki midagi välja.

Kaval Edvin küsis mu käest eesti keele vihikut. Mus vastus oli: "LEST, MANgu seda kellegi teise käest. LEIN On mu elus praegu esimesel kohal." Käte jõudis söögivahetund. "PUGI, Sten, ütlesin ma nähes, kuidas too endale KOOKi näost sisse ajas.

Eesti keele tundi läksime kõik heas tujus. Jututeemaks oli mingi SEPP kusagilt raamatust, mille nime ma ei mäleta. Arutlesime ka selle üle, mis UUS TALU Loole kerkinud on. Tunni lõpus küsis õpetaja: "Kas keegi teab, kui vanaks sai Hardi Volmer?" Terve klass vaatas talle imeliku näoga otsa. "Olgu, kas keegi teab, kes on Hardi VOLMER? SONkige ometi oma ajudes!"

"Kas ta oli mingi laulja?" kõlas kusagilt klassi taganurgast. Õpetaja teatas meile: "Koduseks ülesandeks on nendele kahele küsimusele vastus leida." Kõik jooksid välja, et hakata suuski alla panema. TALVI STEn, mina ja German ei armastanud. Väljas oli VILUvõitu ning me otsustasime koju puhkama minna. Kodus tundsin vajadust sigareti järele. Laual seisval toiduõli RisSOL NIKotiini vist küll sees ei olnud.

Kohale jõudis ka Anu, kes käsutas: "VIID Ulrika arsti juurde!" Mina kostsin vastu: "Unustasin KANNI MÄEle!" Tormasin seejärel uksest välja.

Kristjan Männik
VIII klass
1999

Peebu seenelkäik

Hommikul äratas ema Peebu ja ütles: "Täna lähme KASEmetsa seenele. Mul on juba toit kaasa pandud. Pärast aga tuleb meile külla onu, kellel on imelik nimi - Thomas. Kuid hakkame nüüd minema."

Metsas oli väga LIGE ja Peep löi pea vastu KIVI ära. Ema sidus pea sidemega kinni.

Muidugi läksid nad nüüd sealt metsast minema, sest Peep ei tahtnud teist korda pead vastu mõnda kivi või KÜNGAST ära lüüa. See oli aga üks väga LAI METS ja hea oli, et nad ära ei eksinud. Nad jalutasid LEPIKusse

Peep oli juba parasjagu näljane ja nad sõid RIISiputru MAGUSate VAARIKatega ning kuulasid RÄSTAlaulu. Peebule laul üldse ei meeldinud, sest talle tundus, nagu oleks keegi NUUTI vastu RAUDPulka taganud.

Umbes kell kaks arvas ema, et metsaskäik on juba PIKALE Veninud ja peaks hakkama koju minema.

Teel koju leidis Peep imeilusa maikelLUKA. Sellel oli tervelt üksteist lehte ja üheksa õit. Peep korjas lille üles, et kodus vaasi panna.

Nad nägid veel ühte väikest mäge ja peep hõikas: "Näe, NOOR MÄGI!" Nad möödusid järvest ja ema nägi seal silti. Sellelt luges TA: "M JÄRV" Peep imestas, kus on ikka järvele nimi pandud - M järv!

Kodus oli emal jäänud ukseMATT Ostmata, seda pidi tegema Peep, sest emal oli vaja külalisele süüa teha.

Kui onu Thomas kohale jõudis, rääkis ta, kuidas ta olevat käinud mingil KUKEBALil ja et Tallinnasse tuleB RAND Teha, kus ikka oleksid väikesed SAAREd ja RANNA MÄE otsa tuleks ehitada vaatetornid. Vot see plaan oleks alles lööV, ENT SEL aastal segab seda mingisugune PALUOJA, mis on looduskaitse all. Kui Thomas oli ära läinud, läks Peep magama. Ema jäi veel kööki koristama.

Mihkel Kukebal
V klass
1999

Pirnimüüja

Ühes MITTE eriti suures majas keset ROHTLAT elas TALUMEES. Kord tahtis ta suure LAARI pirnidega LÄTTI turule sõita. Kõige enne tuli pirnid puult alla saada.

Talumees seisis puu all ja raputas seda. Blum, blum, BLUM BERGamott-pirnid veeresid üle talumehe SELJA MÄEst alla. Tal õnnestus ainult VIIT KINni püüda. Järgmine suur töö oli auTO OTSimine. Mees kõndis nukralt ringi, aga autot ei olnud kusagil näha. Ta KEKSis ühelt jalat teisele, aga ühtegi tarka mõtet ei tulnud pähe. Kaugelt paistis ilus hobune värsket rohtu söömas. Talumees tõttas hobuse järele. Hobune lubas meest aidata ainult siis, kui ta mängib suupilli. Kuuldes meeldivat HELI, ASTus hobune rõõmsalt pirnipuu poole.

Kaupmees sai suure pingutusega koorma peale ja tahtis teele asuda, kui äkki tuli talle mõte, et peaks vist TURVARid kaasa võtma, äkki varastatakse kallis koorem ära. Kust aga võtta tugevaid ja julgeid mehi? Talumees otsustas ikkagi teele asuda, küll mõne mehe teelt leiab.

Sõit oli pikka ja väsitav. Teeservadel kasvasid kaunid KÜNNAPuud. Talumees sõitis läbi küladest ja linnadest, ikka eesmärgi poole.

Koorem jõudis ilusasse külasse. Talumees arvas, et on jõutud Jonova külla, kui see ei olnud siiski nii, sest see küla siin oli palju väikSEM JONOVAst. Millegipoolest tundus paik tuttavana. Nüüd meenus reisimehele, et koht sarnanes väga MIHHAILOVskojega.

Hobune liikus vaikselt edasi, pirnikoorem vankris. Lõpuks jõuti sihtpunkti. Talumees oli õnnelik, et saab kaubast lahti. Aga kahjuks oli LOOI õnetu lõpp: kaupmehele maksti kalli kraami eest ainult PENNE.

Anna-Liisa Talumees
IX klass
1999

Kiss-kiss ... kräu!

Mulle meeldib konni süüa,
Armastan ka palli lüüa.
Rattaga ma kiman ringi,
tagatipuks lõhun kingi.
Isale see küll ei meeldi,
ajuvabadust ei seedi.
Rahunen siis tsipa maha,
ajan kodus kassi taha.
Kiss - kiss ... kräu!

Marti Arak
V klass
2002

Loomislugusid

Loomislugusid

Kuidas tekkisid tähed ja kuu

Elas kord perekond, kellel oli tavaline talumaja. Nad olid end sisse seadnud ühe suure metsa lähedal. Peres oli mees, kes oli rätsep, naine, kes aitas oma kaasat tema töödes ja neil oli kolm vahvat lastki. Kaks suuremat olid poisid ja üks pisike tüdrukutirts. Kõik lapsed olid väga energilised ja lõbusad. Rüblikud saatsid oma päevad mööda metsas hullates, vaid lõunaks ja ööseks tulid nad koju. Puude keskel leidus tegevust küllaga: roniti puude otsas, korjati ja söödi marju, tehti lõkse, avastati koopaid ja ehitati onne. Lapsed tundsid metsa nagu oma viit sõrme.

Ükskord hilja õhtul koju sammudes märkasid lapsed, et kodutee on lootusetult uttu kadunud. Sammu kaugusele polnud midagi näha. Nad kõndisid ja kõndisid, kuid majast polnud jälgegi. Vanemadki kodus hakkasid muretsema kadunud laste pärast. Udu läks üha tihedamaks... Viimaks otsustas rätsep, et võtab käärid ja lõikab udusse augud - äkki leiab siis armsad kodused üles. Ta läks majast metsa poole ja tegi kääridega õhku suure suure augu. Eemalt silmapiirilt paistsidki lapsed. Kõik said õige varsti kokku ja olid väga õnnelikud. Suurest õnnest torkasid lapsedki sõrmedega uttu mitu auku.

Seda kõike nägi pealt Vanajumal, kes vihastas koledasti, kui nägi, et tema looming oli ära lõhutatud. Ta palus oma sõpradel hiiglastel katkine taevalaotus kõrgemale tõsta. Sellest ajast peale ongi pilved kõrgel ja nende vahelt säravad aeg-ajalt tähed ja kuu.

Hardi Selg
VI klass
2002

Kuidas tekkis pesapallikurikas

Elas kord mees, kelle nimi oli Pesapa. Ta oli väga hea puusepp. Kord läks ta läbi metsa ühte külla, mille nimi oli Palli küla. Möödudes ühest talust, kuulis ta sellist juttu: "On vaja leida üks puusepp, kes valmistaks puupulgast enneolematu spordivahendi..." Pesapa muutus seda kuuldes rõõmsaks, sest ta oli kaua aega just säärase töö kallal vaeva näinud. Samal hetkel märkas Pesapat ka kõneleja, kelleks oli Palimo-nimeline naine. Palimo kutsus sepa lähemale ja kordas talle oma soovi, öeldes, et kui ta tööga nõustub, saab väga kuulsaks ja lugupeetud meheks. Pesapa marssisid kodu poole, peas keerlemas rõõmsad mõtted. Ta joonistas erinevaid kavandeid, küsis nõu sportlastest naabrite käest, kuid väga head ideed ei tulnud. Äkki ühel õhtul, kui poisid õues jalgpalli mängisid, tuli Pesapale hiilgav mõte - teeks õige kurika, millega palli lüüa. Ta asus usinasti tööle ning hommikuks oligi leiutis valmis. Puudus veel nimi. Selle otsustas meister nimetada oma nime järgi, et kõigil see edaspidigi meeles püsiks - pesapallikurikas. Pesapast sai lugupeetud ja rikas mees, kuid kurikat kasutavad maailmas paljud inimesed siiani ja neid valmistatakse aina juurde.

Stella Kivisild
VI klass
2002

Kuidas tekkisid tähed ja kuu Kuidas tekkis armastus

Kui jumal inimesed maailma loonud, arvas ta, et nüüd ei puudu enam midagi. Inimesed elasid koos, aga neil puudus teatud side . Nad olid küll harjunud üksteist aitama, kuid nende vahel ei tekkinud kiindumust. Kuna ei olnud kiindumust, polnud põhjust lapsi saada ja sellele järgnes suur inimkonna vähenemine. Jumal oli aga alles endale tütre saanud, Aphrodite. Kasvades jälgis tüdruk inimesi ja sai aru, mis viga. Ta läks alla maa peale ning nõidus ära vee kaevus, millest kõik jõid. Järgmisel päeval oli tulemusi näha, kuna kõik olid õnnelikud ja naersid rohkem. Praegusel ajal ei ole vaja vett juua, et armuda: see juhtub ise. Tänu inimkonna päästmisele ja armastuse loomisele sai Aphroditest armastuse jumalanna.

Mari Männik
IX klass
2000

Kuidas tekkis Pirita jõgi

Sadu aastaid tagasi asus praeguse Pirita jõe kohal Pii org. Selles orus elas üks armas tütarlaps, kelle nimi oli Rita. Ta polnud kunagi tundnud valu ega sellepärast nutnud. Selles orus elasid ainult head inimesed. Pii orus polnud röövleid, vargaid ega mõrtsukaid.

Oru rahvast kutsuti Pii rahvaks, sest nad rääkisid Pii keelt. Ükskord tuli orgu üks kena noormees, kelle nimi oli Priit. Rita armus tundmatusse noormehesse ja arvas, et ka Priit armastab teda, kuid neiu eksis. Rita oli nii õnnetu, et hakkas esimest korda elus nutma. Ta nuttis mitmeid kuid ja tema pisaratest tekkiski Pirita jõgi, mis sai nime Rita, Priidu ja Pii nimede kokkuliitmisel.

Kogu külarahvas muutus kaladeks ja mere taimedeks. Ritast sai näkineid, kes aegajalt suplejaid ja kalamehi hirmutamas käib.

Annika Vilu
IX klass
1999

Miks rohi on roheline?

Ennevanasti, kui maailm loodi, said linnud oma kuue, loomad karva koheva ja kalad soomused läikivad. Jumal lõi lilled värvilised : sinililled sinised, kullerkupud kollased, kibuvitsaõied punased.

Kuna aga Jumalale meeldis ülekõige maailmas sinine värv, kavatses ta muru sinakaks värvida. Sedasi tehtigi. Juhtus aga nii, et kui Jumal päikest kollasega maalides liialdas, läks ka pisut kollast murule. Tulemuseks saadi hoopis põnevam toon. Jumal andis uuele värvile nimeks roheline ja sellest tuleneb ka mõiste rohi.

Jaana Pikalev
IX klass
2000

Märjamaa

Kunagi ammu aega tagasi elasid Vigala jões vetevana ja tema naine. Õnnelikult valitsesid nad oma valdust ning jalutasid jõe põhjas ringi.

Ühel ööl tulid Vigala jõele kalurid, ning püüdsid kinni vetevana naise. Seepeale saanud vanake vihaseks ning ähvardas jõe üle ujutada. Kuna keegi ei teinud sellest ähvardusest välja, ujutaski jõe valitseja terve küla veega üle.

Tänu sellele suutis vetevana naine ujuda tagasi oma mehe juurde ning nad läksid jälle jõe põhja.

Sellest ajast alates hakati seda küla nimetama Märjamaaks ning arvatakse, et vetevana koos oma naisega elab siiaaani Vigala jões.

Meelis Mihhailov
IX klass
1999

Naistepuna

Ükskord leidis üks loodusteadlane tundmatu taime. Ta tahtis selle oma kogumikku üles märkida, kuid mitte kuidagi ei suutnud ta mõelda välja sobivat nime. Mees viis selle koju, et seal edasi uurida ja mõelda. Naine aga, nähes oma abikaasat koju tulemas, ilus punt käes, mõtles, et see on temale ja hakkas häbelikult punastama. Teadlasel tekkis hea mõte. Ta kinkiski taime oma naisele, võttis seejärel oma märkmiku välja ning kirjutas sinna "Naistepuna".

Annela Haab
IX klass
1999

Kuidas elevant endale londi sai

Ühel päeval, mitusada aastat tagasi, jõi üks väike elevant jõest vett. Väikene elevant ei pannud tähelegi, et kõrkjatest jälgib teda krokodill. Krokodillil oli kõht tühi ja meel kurb. Siis tuli tal mõte, et sööks õige elevanti ära. Krokodill hiilis elevanti juurde. Sel hetkel tõstis elevant oma väikese nina veest. Kiire krokodill krahmast elevanti ninast. Ehmunud elevant hakkas oma nina päästma. Elevant tõmbas ja tõmbas, nina venis ja venis, kuni lõpuks lasi krokodill elevanti ninast lahti. Sellest ajast peale on elevantidel pikad londi.

Raido Vahesalu
III klass
2001

Kuidas sebra endale triibud sai

Kunagi ammu-ammu juhtus nii, et sebra sai endale triibud. Savannis, kus nad elasid, olid kõik teised loomad ilusad värvilised. Mõned olid laigulised, mõned jälle täpilised. Sebrad polnud üldse rahul, et nende välimus on nii igav ja ühevärviline. Otsustasid siis minna linna õmbleja juurde, et tema õmbleks neile triibulise jaki. Kui jakk oli valmis, panid sebrad selle selga. See hakkas neile väga meeldima ja nad lasid endale õmmelda ka samasugused püksid.

Sellest ajast peale on sebral triibud.

Jörgen Martin
III klass
2001

Kuidas elevant endale londi sai

Elas kord tore ja heasüdamlik elevantimamma. Ta oli väga uudishimulik, tahtis kõike kuulda, näha ja paljudest asjadest teada saada. Just sellepärast käis ta palju ringi ning jutustas kõigiga.

Ühel päeval jalutas elevant võõra maa kaunis metsas. Seal elas väga palju seninägematuid loomi. Veel põnevamad olid nende kodupaigad. Mamma pistis oma koonu igast avast sisse. Elanikud reageerisid väga erinevalt. Mõni naeratas ja lehvitas, teine hoopis turtsus või pahandas.

Pilku pöörates nägi elevantike väga võimsat puud. Ta kiirustas kohe sellele ligi. Hiiglaslike puujuurte alt paistis väike ava. Elevantimamma surus koonu sügavale auku. Äkki napsas keegi tema ninaotsast kinni. Loomake sikutas hirmunult. Täiesti asjata! Viimast jõudu kokku võttes tiris ta veel korra . . .

Silmi avades ei saanud elevantimamma aru, kus viibib. Ta tõusis ruttu püsti. Elevant nägi enda ümber suurt veevälja. Kummardas pea alla ja nägi peegelpildilt midagi täiesti võõrast. Tema armsa koonukese asemel rippus tohutu lont. Enam ei olnud midagi parata. Olukorraga tuli leppida.

Sellest hetkest kadus elevantimamma suur uudishimu. Kõik tema lapsed ja lapselapsed kogu maailmas kannavad just samasugust lonti.

Teele Hallmägi
III klass
2001

Kuidas kilpkonn endale kilbi sai

Kunagi ammu-ammu elas konn, kes oli arg ja kaitsetu. Konn mõtles, et ta on nii kaitsetu, sest tal ei ole teravaid küüsi ega hambaid. Samuti ei jõudnud konn ära põgeneda vaenlase eest.

Ühel hommikupoolikul pikutas konn kookospalmi all. Äkki tuli tuulepuhang. Kookospähkel kukkus palmi otsast alla ning läks pooleks. Mõne aja pärast hakkas vihma sadama ja konnal ei jäänud muud üle kui minna kookospähkli koore alla varju. Konn proovis pärast vihmasadu koore alt välja pugeda, aga kookospähkli

koor oli kõvasti seljas kinni. Siis mõtles konn, et saagu sellest tema kaitsekilp, kuna tal ei ole teravaid küüsi ega hambaid.

Sellest ajast peale käibki konn oma kilbiga, mis kaitseb teda vaenlaste eest. Nii saigi konnast kilpkonn.

Hanna Liisa Teder
III klass
2001

Kuidas siilid endale okkad said

Kunagi ammu-ammu läks siilipere jalutama. Nad olid läbi käinud juba mitu küla ja lõpuks jõuti suure kuuse juurde. Siilipere jäi seisma. Kuna õhtu oli juba käes, jäid nad sinna magama.

Järgmisel hommikul hakkas siilipere kodu poole minema. Varsti jõudsid nad kõrge mäe juurde. Siilidel ei jäänud muud üle kui üle mäe ronida. Mäe tippu jõudes otsustasid nad alla veereda. Mäe jalam oli kaetud okastega, mis jäid siilide külge kinni ega tulnudki nende küljest enam ära.

Sellest ajast peale ongi siilid okkalised.

Eliise Muddi
III klass
2001

Iru ämma lugu

Kord ammu, mitusada aastat tagasi, elas ühes väikeses Nimeta külas kaunis neiu Iiris. Tal olid imeilusad kuldsed juuksed, mis ulatusid tütarlapsele vööni. Iirise silmad helkisid sinakalt kui sinisügavad järved Tema nahk oli õrn kui siid. Iga noormees anuks Iirist endale naiseks, kuid tema elus ei olnud siiani ühtegi meest. Üksikuks teda nimetada ei saanud. Ta elas koos oma emaga, oma isast ei teadnud ta midagi. Ema oli sellest alati vaikinud.

Ühel kaunil sügisõhtul läks Iiris jalutama. Ta armastas sügist. Nii palju kauneid kirjusid lehti lendles igal pool, mahe sügisene tuul puudutas neiu õrnu põski ja muutis need puna-punaseks. Ta valkjad juuksed lehvisid tuules. Metsateel tuli talle ratsutades vastu noormees. Piiga lõi pilgu maha ja kiirendas sammu. Tema range ema oli tal keelanud ühelegi noormehele pilku pöörata.

Iiris jalutas ja jalutas ega pannud tähelegi, et ta juba kodunt nii kaugel oli. Varsti märkas tüdruk, et ilm hakkas vihmale pöörama, taevast olid kattunud hallide pilvedega. Tibutaski juba vihma. Iiris hakkas koju tagasi ruttama. Tuul oli kõva. See sasis ta juukseid. Neiu silmist oli näha, et tal oli hirm. Äkitselt märkas ta taas endale vastu tulevat sama noormeest. Nooruk pakkus, et ta viib neiu koju, sest kisub tormiks. Iiris keeldus, tal oli ainuke mõte: "Pea ema keelust kinni!" Kuid vaadates tuule käes õõtsuvaid puid ja tumedaid äikesepilvi, nõustus ta. Noormees viis ta kodu ukse ette ja sõitis minema.

Noormees oli neiu esimesest silmapilgust meelde jäänud, ja ka noormees ei saanud Iirist oma mõtetest. Nende vahel tärkas armastus. Kui Iiris tuppa astus, sai ema neiu pilgust kohe aru, et too on armunud. Ta sai tüdruku peale vihaseks ja lubas, et hävitab selle noormehe. Aga Iirise ja selle tundmatu noormehe esimesest silmapilgust tärnanud armastus oli saanud nii tugev, et hävitas oma tugevusega vihkamist täis Iirise ema. Ta muutus kiviks ja sellest ajast ongi Irus kivist ämm. Iiris ja ratsuga noormees kohtusid veel. Peagi nad abiellusid ja nende suur armastus hoidis neid koos nende elupäevade lõpuni

Katrin Sõnajalg
VI klass
2001

Kuidas sündis orel?

Elasid kord kilplased, kes tahtsid teha korstnat, millel on metallist korsten ja puust pliidike all. Kilplased otsustasid, et teevad korstnale nupu, millega pliidist suitsu välja lasta. Kõik kilplased läksid metsa puid maha võtma.

Metsas tuli neil meelde, et nad unustasid kirved külla. Kilplased läksid jälle tagasi metsa ning hakkasid puid lükkama, kuid nad ei jõudnud. Kilplased otsustasid oodata, kuni keegi tuleb ja toob neile kirve.

Nad ootasid terve suve, kuid kirvest ei tulnud.

Üks kilplane otsustas tuua kirved külast ära. Ta läks ja hakkas kaheksajale kilplasele kahekaupa kirveid tooma.

Järgmiseks aastaks jõudis ta sellega valmis. Kilplased raiusid puud maha ja viisid need külla.

Metalli ostsid nad turult. Kilplased tegid puust pliidi valmis ja iga kilplane pani sellele juurde oma nupu ja korstna. Kui see oli valmis siis vajutasid kilplased nuppu ja sealt tuli välja vali heli, kilplased ehmusid ja jooksid puude taha varju. Pikapeale kilplased julgesid sellele lähemale tulla ja nad tahtsid ahju tuld teha, kuid nad olid unustanud ahjule ukse teha. Kilplastel polnud sellega midagi teha ja nad otsustasid ahju maha müüa.

Nad võtsid ahju kätte ja hakkasid seda linna poole tassima. Kui nad linna jõudsid, otsisid nad ostjat.

Seitsme tunni pärast tuli üks mees ja ostis selle ära.

Mees hakkas sellega muusikat tegema ja pani selle asja nimeks orel.

Sander Klettenberg
V klass
2002

Vanad lood viied kiined

Vanad lood, uued kuued

Pipi sünnipäev

Pipil oli lähenemas 15. sünnipäev. Ta otsustas kutsuda oma sünnipäevale kõik tuntud muinasjutu- ja multikakangelased, sest ta tahtis kutsuda kõiki, nii häid kui ka halbu. Kuid sellega kaasnes üks probleem: kuidas nad omavahel läbi saavad? Siis lisati kutsele üks lause ning lõpuks nägi kutse välja nii:

LP. HUNT KRIIMSILM

OLED OODATUD MINU SÜNNIPÄÄVALE 1.05 KEEL 12.00
NP! KAASA VÕDA HEA TUIU NINK HALVAT KAVATSUSED KOIU JÄTA!

Kui kutsed olid valmis kirjutatud, läkitati need teele. Keda see kutse küll üllatas, keda ehmatas ning keda rõõmustas, kuid ükskõikseks ei jäänud keegi. Siis hakkasid kõik kutse saanud tegelased askeldama kinkide kallal.

Kogu sünnipäev ja sellele eelnev aeg läks peaaegu rahulikult, kui mitte arvestada väikeseid viperdusi, mis alguses ette tulid. Kui juba nendest viperdustest juttu tuli, siis räägime juba kõik.

Kõik sai alguse sellest, et Suur Susi tõmbas selga Ämblikmehe kostüümi ja läks 3 põrsakest kimbutama. Kui ta oli nad kätte saanud, hakkas hunt juba plaane tegema. Kuid samal ajal möödus sealt Pöial-Liisi oma saatkonnaga. Põrsakeste karjumist kuuldes tõttasid nad neile appi ning kõik lõppes õnnelikult.

Ka Karlssonil ja Väikevennal tekkis probleeme, sest propeller läks rikki ja nad maandusid keset paksu metsa. Nad olid juba lootust kaotamas, kui neist Mary Poppins üle lendas ja Karlssoni ning Väikevenna kaasa võttis. Kui Mary nad Pipi juurde viis, tänasid Karlsson ja Väikevend teda. Pipi kutsus kõik külalised kokku ja pidas piduliku kõne, kus ta tänas tulijaid ja kutsus nad lauda. Kõigil oli rõõmus meel ja mitte keegi ei unustanud Pipi Pikksuka sünnipäeva.

Mari Männik
VII klass
1998

Lambakarjus

Oli see nüüd või mitte, aga elas kord kuningas, kes arvas, et ta on kõiki asju õppinud. Ta korraldas võistluse, kes õpetab talle midagi, mida ta varem pole osanud teha, saab endale kuningriigi ning kuningatütre naiseks. Kohale tuldi nii lähedalt kui kaugelt, nii linnadest kui ka küladest. Tulijaid oli nii vaeseid kui ka väga rikkaid. Käsitöölised tahtsid kuningale õpetada kudumist, aga kuningas oskas kududa ja ta näitas neile oma kootud kindaid.

Pottsepad üritasid talle õpetada savist pottide valmistamist, kuid ka seda oli kuningas õppinud ja ta näitas neile enda valmistatud lillevaasi.

Kokad proovisid kuningale õpetada söögi valmistamist. Kuningas aga valmistas neile endile sellise maitsva roa, mis viis lausa keele alla.

Ühel päeval otsustas üks vaene lambakarjus oma õnne proovida. Ta tahtis valitsejale lillepärjade punumist õpetada. Kuningas tegi selle peale suured silmad ning imestunult vajus tal suu lahti. Seda polnud kuningas varem õppinud. Nüüd tuli tal oma tütar ja kuningriik karjusele üle anda.

Nii saigi lambakarjusest kuningriigi valitseja ja kui ta veel oma kuningannaga surnud pole, elavad nad õnnelikult edasi.

Jaana Pikalev
VII klass
1998

Lugu valgest varesest

Elas kord vares. Täiesti tavaline vares. Nokk oli tavaline, suled olid tavalised, jalad olid tavalised, tiivad olid tavalised.

Aga vares ei tahtnud tavaline olla. Tema tahtis olla eriline. Proovis kõike et teistest erineda, et teised teda tähele paneksid. Proovis näiteks tagurpidi kraaksuda. Aga ta vaeseke ei tundnud tähti ja kui teised "kraaks, kraaks, kraaks" hüüdsid, hüüdis tema "Krahakrookriiks!"

Teised varesed naersid ta välja.

Siis proovis ta tagurpidi lennata. Selle asemel, et tiibadega lennata, soovis tema jalgadega tuult teha. Istus maha ja hakkas jalgadega vehkima, et õhku tõusta. Kass Kurr juhtus mööda minema ja vaatas: vares istub maas ja vehib jalgadega! "Noh" mõtles Kurr "ei usu, et veidi napakad varesed ärasööduna kõhule kahju teeksid."

Ta hakkas varesse poole hiilima. Vares aga tegeles innukalt tagurpidi lendamisega ega pannud kassi tähelegi. Kuid õnneks hüplesid plangul varblased, kes hüüdsid: "Ehhee, nüüd lendad sa küll otse kassi suhu. Hea pehme maanduda!" Vares nähes, et jalgadega tiibu ei saa, tõusis kärmelt õhku ja lendas ära. Kass jäi pika ninaga. Vares mõtles: "Mida ometi teha, et eriline olla.?" Siis märkas ta plangu ääres valge värvi potti.

Sulps! Hüppas ta sinna sisse. Ja temast sai üleni valge vares.

Teised varesed algus pilkasid teda, aga valge vares ütles, et valge olla on suurmood ja iga endast lugupidav vares värvib ennast valgeks.

Selle peale läksid ja hüppasid teised varesed ka värvipotti.

Nüüd olid kõik varesed valged. See erineda tahtvale varessele ei meeldinud, sest nüüd polnud ta enam eriline. Ta mõtles, mõtles ja pesi lõpuks endalt porilombis valge värvi maha. "Nii" mõtles ta, "lõpuks olen ma ikkagi eriline!"

Riin Uusna
VII klass
1998

Aadu ja Peedu

Elasid kord kaks vanakest - Aadu ja Peedu. Nad olid kuldsetes kuuekümnendates. Elasid täitsa tavalist pensionärielu. Vahel jalutasid mööda linna ja vahel söösid pargis tuvisid.

Ühel ilusal kevadpäeval läksid nad jälle parki tuvisid söötma. Äkki tuli Peedule hea mõte. Ta ütles Aadule: "Kui õige teeksime midagi põnevat, mida pärast hea mäletada. Benjihüppeid tahaks proovida, aga raha ei ole. Me võiksime oma õnne aktsiaturul proovida. Ma lugesin just hiljuti ajalehest, et üks meievanune mees võitis aktsiaturul 50 000, et õnne proovida. Mina annaksin oma säästud, et saada kasvõi pool sellest summast. Mis sa arvad?" Aadu oli nõus ja vanakesed ruttasid koju, et võtta oma säästud. Nad hakkasid rõõmsal meelel edasi astuma, mõlemal hea tuju. Jõudsidki siis Aadu ja Peedu kohale. Nad küsisid, kuhu oma raha investeerida. Neile vastati: "Kabiin 58 kolmandal korrusel. Lift on ümber nurga vasakul" Aadu ja Peedu tänasid korralikult ja astusid ümber nurga lifti, otsisid üles kabiini 58 ja Peedu küsis: "Kas see on see koht, kuhu investeerida saab?" Alt juhatati meid siia." Talle vastati: "Jah, härra. Te olete õiges kohas"

Vanakestele anti ankeedid. Pärast öeldi neile: "Tulemused saate teada homses "Hommikulehes". Head päeva teile!". Vanakesed tänasid kombekohaselt ja sammusid rõõmsal meelel koju tagasi.

Järgmise päeva hommikul ei suutnud nad postiljoni ära oodata. Aadu ja Peedu jooksid postiljonile vastu, mille peale too neile ütles: "Vaata nagu imeasja!" Aadu küsis: "Mis asja?" - "Imeasja," vastas postiljon.

Peedu oli on prillid tuppa unustanud ja sellepärast luges Aadu. Selgus, et nad olid kokku võitnud 25.000 krooni. Vanakesed olid nii rõõmsad, et hakkasid keset tänavat tantsima. Peagi hakkas neil piinlik ja nad läksid tuppa. Üheskoos mõtlesid, mida selle rahaga peale hakata. Mõtlesid, mõtlesid, kuni välja mõtlesid. Pool sellest rahast otsustati panna pank. Teise poole lastelaste vahel ära jagada ja muidu enda tarbeks jätta.

Kaks vanakest elasid õnnelikult edasi. Käisid mitmel korral benjihüppeid sooritamas, reisimas ja muid huvitavaid tegemisi tegemas.

Kümne aasta pärast meenutasid vanakesed, millest kõik alguse sai. Aadu hakkas isegi luuletama: "Kümme aastat tagasi juhtus asi sedasi..."

Reelika Pahn
VII klass
1998

Paha siga - mitu viga

Ühel talvisel päeval, kui maal olin, pidime sigu valvama, kuid oh häda ja õnnetust! Üks emis sai põgenema. Läks otse naabri kartulipõllule, et seal natuke maad künda. Panime kõik kolmekesi seale täie auruga järele. Seal oli aga neli jalga ja meil kõigest kaks ning see võidujooks ei tahtnud kuidagi lõppeda. Kuid lõpuks naeratas meile õnn ja piirasime sea ümber. Tagasi minnes märkasime, kui palju kahju olime teinud, ja lasime sealt kiiresti jalga. Lootsime, et naabrimees meid süüdistama ei tule, sest sea kaela ei saanud kõike veeretada. Paistis, et olime temast rohkem kahju teinud. Kui sellest vanaemale rääkisime, ei saanudki me riielda. Pidime ainult sellest kõigest ise naabrile rääkima minema. Kahjuks ei olnud see eriti tore kogemus.

Kätlin Rannamäe
V klass
1999

Suur Rõõm

Elas kord üks Suur Rõõm. Ta oli väga õnnelik, sest teda nähes muutusid kõik heatujuliseks ja ütlesid: "Ma olen nii õnnelik!" Ühel päeval läks Suur Rõõm üksikule saarele, kus olid inimesed väga kurvad, sest saart valitses Suur Kurbus. Suur Rõõm otsustas midagi ette võtta. Suur Rõõm läks Suure kurbuse juurde. Ta tahtis teda rõõmsaks muuta, aga Suur Kurbus ei saanud oma nime pärast rõõmus olla ja pealegi oli tal kombeks õnnetu olla.

Suur Rõõm läks saare elanike käest nõu küsima, aga kui ta inimesi lahinal nutmas nägi või kui mõni laps ei tahtnud teisele oma nukku või autot laenata, siis pidi ta minema kähku metsa, kus olid lilled õitsemas. Ta jõudis metsa ega näinud seal ühtegi lille ega kuulnud lindu laulmas.

Ta mõtles ja mõtles, kui äkki tärkas temas imeline idee.

Suur Rõõm kiirustas kähku Suure Kurbuse koopasse ja ütles talle: "Me peame sind Suureks Õnnelikuks ristima." Suur Kurbus jäi mõttesse ja kui ta aru sai, et tema elus ei ole midagi head, läksid nad Kurbuse Allikale ja ristisid kõigepealt allika Õnne Allikaks ning siis Suure Kurbuse Suureks Õnnelikuks.

Ka seda saart valitsesid nüüd Õnn Rõõm.

Kristiina Padu
V klass
2002

Uudishimulik lõvipoeg

Elas kord lõvipoeg, kelle nimi oli Sämm. Sämm oli väga-väga uudishimulik - ta kondas palju metsas ringi ja uuris kõike, mis talle tee peale ette jäi. Ühel päeval mõtles ta minna suure ja ilusa jõe äärde mängima, sest tal hakkas oma kodu juures jube igav.

Kui ta jõe äärde jõudis, nägi Sämm suurt 2-meetrist puunotti. Ta arvas, et sellega oleks tore purjetada ja mööda jõge sõita. Ta tõmbas küüru selga, pingutas lihaseid ja hakkas valmistuma hüppeks, et viia täide oma elu suurim seiklus. Äkki tundis ta oma turjal tugevate lõugade haaret. See oli ta isa, kes ei lubanud Sämmil 2-meetrisele puunotile hüpata. Puunoti asemel oli hoopiski 2-meetrine korokodill.

Sämmile sai selgeks see, et loodus ei paista olevat selline, nagu ta välja näeb. Igas uues ja tundmatus kohas tuleb olla eriti ettevaatlik ja tähelepanelik. Pärast suurt rändamist oli Sämm nii väsinud, et tema isa Peruu viis ta oma turjal koju. Pärast seda viimast seiklust muutus lõvipoeg palju rahulikumaks ja mõtles enne, kui midagi tegema hakkas.

Jörgen Martin
III klass
2001

Tigerkorni vaim

Elasid kord kaks tüdrukut. Need olid õed Marietta ja Maritta.

Ühel päeval, kui Marietta korvpallitrennist tuli, leidis ta oma maja ukse tagant imeliku kirja. Ta kutsus ka oma kaksikõe Maritta kohale. Nad avasid kummalise ümbriku. Kirjas seisis: "Lugupeetud Marietta ja Maritta Springfield! Meil on väga palju konkreetseid allikaid teavitamiseks teid sellest, et teie tädi Elizabeth Connor on kuri vaim, kes kummitab Tigerkoni palees. Kahjuks usume me, et teil pole võimalik oma tädi võimu alt pääseda enne, kui olete leidnud viis vääriskivi: safiiri, rubiini, smaragdi, teemandi ja granaadi. Nad on nagu puzzletükid. Kui te need ühendate, olete saanud võimsamaks kui teie tädi. Enne aga peate leidma vastava kaardi, kus on märgitud kivide asukoht. Kaardi kohta võime öelda niipalju, et see asub teie maja all. Lugupidamisega mr. Steele"

Nii kaua, kui tüdrukud olid elanud oma tädi juures, olid nad tundnud veidrat mõju. Nüüd said nad aru, milles see mõju seisnes.

Ühel päeval läksid Marietta ja Maritta Tigerkorni paleesse. Tüdrukud kõndisid läbi Glashausi linna. Viimaks jõudsid nad pärale. Valvur võttis tüdrukuid väga viisakalt vastu. Maritta küsis, kas nad võivad minna Elizabethi juurde. Valvur ütles, et ta ei või sisse lasta kedagi, kellel pole viit vääriskivi. Marietta tahtis ikkagi sisse tormata, aga Maritta ütles, et Elizabeth on kuri nõid ja ta võib olla praegu eriti vihane. Kui Marietta ja Maritta koju jõudsid, märkasid nad ukse vahel jälle kummalist kirja. Tüdrukud lugesid kiiruga kirja läbi ja seejärel ruttasid Elizabethi vanasse tuppa. Toast leidsidki nad salaukse ning Marietta ja Maritta tormasid sisse. Tüdrukud leidsid kaua peidus olnud kaardi. Marietta ja Maritta otsustasid vääriskive otsima minna, aga oli juba pime ning nad jätsid selle järgmise päeva peale. Kui nad hommikul olid ärrganud, nägid tüdrukud midagi nende akna all olevas linnupesas sädelemas - granaat oli leitud. Oli jäänud leida veel neli kivi, kuid kaardi järgi vaadates olid need hulga keerulisemalt peidetud. Rubiini leidmiseks pidid õed sõitma Kingi paleesse. See ei olnudki enam palee, vaid Kingi palee varemed. Rubiini leidmine tundus võimatu, aga tüdrukud ei kaotanud lootust. Nad sisenesid varemetesse. Pärast viit tundi otsimist leidsid Maritta ja Marietta kummalise kangi. Marietta tõmbas kangist - salauks avanes. Lapsed astusid ruumi, kuid hele valgus pimestas neid. Nad ei teadnud, kuidas rubiinile ligi pääseda. Nad leidsid maast klaasikillud ja panid need silmade ette, et valgus neid ei pimestaks. Maritta ja Marietta said rubiini kätte. Leida oli veel kolm vääriskivi. Kell oli juba palju ning nad ei jõudnud enam vääriskive otsida.

Järgmisel päeval läksid tüdrukud juba vara hommikul ära, et leida need kivid, mida veel leidnud polnud. Seekord suundusid nad Tigerkorni palee taga asuva tiigi poole. Kui lapsed sinna jõudsid, nägid nad, et tiik oli kinni kasvanud, kuna keegi polnud selle eest hoolitsenud.

Lapsed olid kurvad. Marietta ütles, et nad peavad kalliskivid üles leidma umbes kolme järgneva päeva jooksul. See tundus võimatu, sest kuidas saaksid nad kinnikasvanud tiigi põhjast kive kätte. Mariettal tuli aga mõte, kuidas safiiri kätte saaksid. Ta arvas, et kui nad prooviksid tiiki vett lasta ja umbrohtu välja kitkuda, õnnestuks neil kivi kätte saada. Tüdrukud teadsid, et neil on vähe aega ja seepärast asuti kohe töö kallale. Nad ei suutnud mõelda, et see võib ebaõnnestuda. Tiik sai küll puhtaks, aga kivi ei leitud. See tegi Marietta ja Maritta kurvaks. Nad otsustasid minna teisi kive otsima. Kaart näitas, et teemant asub Tigerkorni palees ja laste pettumuseks oli selle kivi koht nende jaoks väga ohtlik. Kivi asus nimelt Elizabethi sörmuses. Teemandi kättesaamiseks pidid nad tegutsema öösel, kuna

päeval oleks tädi käest sõrmust võimatu kätte saada. Ta kandis sõrmust kogu aeg sõrmes. See teemant oligi kõige tähtsam kivi. Tüdrukud mõtlesid, et kui nad saaksid selle kätte, võib-olla ei peakski nad ülejäänuid otsima. Teemant oli tõesti võimas kivi.

Öösel läksid tüdrukud Tigerkorni paleesse. Kui nad sisenesid Elizabethi tuppa, märkasid nad sõrmust ja võtsid selle ära. Sõrmus tunnetas head väge ja tänu teemandile olid imekombel kõik viis kivi koos. Maritta ja Marietta uuristasid sõrmusest teemandi välja ja ühendasid kõik kivid. Tüdrukud olid saanud võimsamaks kui nende tädi Elizabeth. Elizabeth tundis oma mõju nõrgenemist ja sulas ära. Nüüd olid vabaduses ka tüdrukute ema ja isa, keda Elizabeth tüdrukute teadmata oli kinni hoidnud.

Perekond läks õnnelikult koju. Tigerkorni paleest tehti muuseum ning terastel kuulajatel on võimalik kuulda, kuidas tädi vaimu hääl kättemaksu vannub, kuigi ta isegi teab, et see on nüüd võimatu.

Sellest ajast peale elavad Maritta ja Marietta oma vanematega õnnelikult edasi, aga kurja Elizabethi vaim ei leia kuidagi rahu.

Hanna Liisa Teder
III klass
2002

Kolm hiirekest

Elas kord hiireema, kellel oli kolm poega. Kaks poega olid laisad ja rumalad, kuid kolmas oli õpihimuline, igati viisakas ja tark hiireke.

Ühel päeval ütles hiireema oma poegadele, et nüüd on õige aeg minna laia ilma iseseisvat elu elama. Ta andis kolmele pojale võrdselt ühe kuldraha. Kaks laiska ja rumalat vennakest otsustasid minna suurde linna coca-colat jooma ja hamburgerit sööma. Noorem hiireke läks otseteed kooli. Tema tahtis targaks saada. Suure kooli juurde jõudes nägi hiir, et uks, mille kaudu kooli saaks, oli kinni. Hiireke ei kaotanud lootust. Juba nägi ta eemal teist ust, mis oli lahti. Ruttu sibas ta majja, mis oli suur, valge ja soe. Uue elukohaga tutvust teinud, asus hiireke otsima tarkust. Esmalt jõudis hiireke esimesse klassi. Esimeses klassis õppis ta selgeks lugemise ja kirjutamise. Teises klassis õppis ta kaks korda kahte. Kolmandas klassis sai hiireke teada, et viljateri tuleb süüa koos kestadega, need on kasulikud. Nii õppis hiireke iga päev uusi tarkusi. Temast sai tark hiir ja tubli eeskuju teistele hiirtele. Vahetevahel võib näha, et hiireke, kes kunagi ammu tuli tarkust õppima, on veel elus. Kes teab, võib-olla on see hiireke juba ammu surnud. Tema asemel sibavad koolis ringi uued õpihimulised hiired.

Raido Vahesalu
III klass
2001

Trolli nõidus

Oli kord Muinasjutumaa, mida valitsesid sõbralikud ja head põialpoisid. Muinasjutumaa oli imeilus paik, kus nii põialpoisid kui ka teised metsaelanikud said ringi liikuda ja loodust nautida, ilma et keegi neid seganud oleks. Aga ühel päeval...

Tume pilv laskus maa kohale ja kõuevankriga saabus kohale kuri ja õel troll, kes oli otsustanud saada Muinasjutumaa valitsejaks. Kõik riigi elanikud tohtisid liikuda nüüd vaid mööda neile määratud radasid ja kuri nõid ainult naeris rahulolevalt. Päevad venisid õhtusse ning põialpoisid murdsid pead, kuidas saaks kurja Trolli nõiduse lõpetada ja ajada ta maalt minema.

Ühel päeval juhtus ime. Üks põialposs vaatas vana võluraamatut ja sai sealt hea idee. Nõiduse saaks lõpetada võluõun, mis kasvab Muinasjutumaa kõige kõrgema mäe tipus. Võluõun pidi kaotama Trolli nõiduse, kui too seda sööb. Kuid seda õuna oli väga raske kätte saada.

Siiski ei andnud põialpoisid alla. Nad valisid endi seast kõige suurema ja tugevama põialpoisi - Kustavi, keda hakati pikaks teekonnaks korda seadma. Järgmisel päeval asus Kustav teele. Kõik jäid teda kannatamatult ootama. Möödus üks päev, teine päev... Kolmanda päeva õhtul jõudis väsinud põialpoiss Kustav koju. Kõik jooksid talle vastu. Kustav oli põialpoiste soovi täitnud - õun oli käes. Nüüd oli vaja õun Trolli kätte toimetada, et ta seda sööks. Põialpoisid hiilisid Trolli maja juurde, koputasid uksele ja pakkusid talle õuna. Kuna Troll oli väga ahne, siis haaras ta õuna ja kugistas selle tervelt alla. Põialpoisid vaatasid seda põnevusega pealt.

Mõne minuti pärast ilmus Trolli näole lahke naeratus. Õun oli mõjunud! Kurjast Trollist oli saanud hea Troll.

Sellest ajast peale ei teinud Troll enam kellelegi kurja. Põialpoisid võisid nautida oma endist rahulikku elu.

Eliise Muddi
III klass
2001

Väike vaasirööv

Kell hakkab lähenema kaheteistkümnenele. Kõik on pilkaselt pime. Tänaval ei ole näha ega kuulda ühtki hingelist. Kuid siiski, mööda linnakese pimedaimat tänavat ruttab pika musta mantliga mees. Tal on jalas suured roomiksaapad ja suus tossab hõõguv sigarett. Mantli hõlmade vahelt on võimalik silmata valgesse linasse mässitud kompsu. Paar minutit veel ja mees ongi nurga taha kadunud.

Järgmisel päeval on väikeses linnakeses kära otsastotsani. Kui linnapea proua hommikul oma kuldseid teemantidega kõrvarõngaid otsis, olid need jäädavalt kadunud. Kogu maja otsiti läbi, aga ei midagi. Kõik majarahvas kutsuti kokku ja neile esitati mitmeid küsimusi laadis, kus veetsid nad aega eile õhtupoolikul. Asja palgati uurima detektiiv S. Morris. Küsitleti nii teenijaid, kelnereid, linnapea proua toatüdrukut kui ka autojuhte. Kõigil oli vastav alibi, välja arvatud linnapea autojuhil B. Stuardil. Ta väitis, et oli kodus ja heitis juba varakult magama. Aga ei, üks väike õel silmapaar oli jälginud mr. Stuardit eile õhtul ja oli nüüd kärmas tema vastu tunnistama. Uurijale oli teada ka komps, mida autojuht oli endaga kandnud. Keegi küsitletavaist ei olnud teadlik, mida täpselt otsitakse, nii tunnistas kabuhirmus mr. Stuard, et oli varastanud antiikse lillevaasi proua toast. Kõrvarõngaid aga ei leitud. Järgneval päeval, kui linnapea proua toatüdruk oli minemas sisseoste tegema, liitus temaga uurija Morris. Neiu nägu lõi kaameks, kui ta kuulis uurijat end kõnetamas. Nad kõndisid kuni detektiiv tegi ettepaneku ühte kohvikusse sisse astuda. Nad jõid teed ja vestlesid, kuid äkki muutus uurija toon kahtlustavaks. Ta päris neilt veel,

kus ta veetis õhtu, mil toimus rööv. Neiul oli küll oma kindel *story*, kuid mitte ühtki tunnistajat. Detektiivi toon muutus veelgi tumedamaks. Ta kõneles: "Kas poleks olnud mitte teil parim juurdepääs neile kõrvarõngastele, mis nüüd kadunud on? Teie tuba on ju täpselt linnapea proua oma kõrval. Pealegi oli tol õhtul väljas samuti porine nagu praegu." Ja ta osutas kohviku beezikale põrandale. "Proua toast leidsin ma samasugused jäljed, kuigi tööajal kannate te sisejalatseid. Ja just teie sõrmejälje leidsin ma proua toast. Kas te tunnistate end süüdi? Kui ei, siis tõestan varem või hiljem ise teie süü!"

Uuri ja toon oli muutunud peaaegu karjumiseks ja neiul voolasid pisarad üle põskede. Ta tunnistab ennast süüdi olevat. Kõrvarõngad oli ta pannud proua toas laual olevasse vaasi. Autojuht ei olnud aga vaasi tagasi toonud ning linnakeses ei olnud autojuhust ega vaasist kippu ega kõppu.

Katrin Sõnajalg
VI klass
2001

Neegri must päev

Elas kord väike virrmokast neeger, kelle nimi oli Cucalala.

Kord tahtis Cucalala hipodroomil jooksvate hobuste peale kihlvedu sõlmida, et siis raha teenida ja endale koju veevärk osta. Kuna ta arvas, et ta elu on kitsendusteta, võis ta ka oma meelest selle kihlveo võita. Eks ta siis pani oma pühapäevapüksid jalga, oma rahapanuse mütsivoodri vahele ning kodust läinud ta oligi. Kohal olles vaterdasid paljud mutid ja vuntsidega mehed omavahel ning laste löbustamiseks oli kohale toodud ka nukuteater.

Kui kihlvedu sõlmitud, jäi neeger tulemusi ootama. Küll oli Cucalala suur üllatushüüe, kui sai teada, et on kihlveo kaotanud. Kuna enamus tema rahast oli hävinud, mõtles ta käesoleva plekiga kohvikuaeda meerulle ostma minna. Tee peal juhtus temaga aga äpardus. Tänu õhupeegeldusele ei märganud ta trammivagunit ning ta sai sellelt löögi. Hiljem valutasi ta puusad ja selg meeletult. Tee peal mõtles ta, et ostab nüüd endale koogimäe, kuid käies jäi ta sadama juures laevadel ankruvinnamist vaatama ja ei märganudki sillutisel lebavat köiepundart, mille otsa ta komistas ning oma ilusad puhtad püksid ära määris.

Jõudnud lõpuks kohvikusse, nägi ta, et ees seisis pikk järjekord ning üks vana tusane koogikunde viitsis järjekorra ees aega pagariemandaga õiendades. Lõpuks jõudis Cucalala koju ning mõistis, et ennemini elab ta oma tavalist elu, kui hakkab kihlvedusid sõlmima ja meerulle ostma ning las ta siis elab ka ilma veevärgita.

Margus Mith
VIII klass
2001

Värviline elu

Värviline elu

Musta mantliga mees

"...Eile õhtul põgenes suure äikesetormi ajal vanglast ohtlik kurjategija. Teda nähti minevat mööda kiirteed põhja poole. Kõikidel, kes märkavad midagi või kedagi kahtlast, palutakse teatada politseisse...

Ühel kuumal juuni õhtul ilmus väikesesse äärelinna musta mantliga mees. Üksikud inimesed, kes lämbest suveõhtust hoolimata olid sunnitud tänaval toimetama, vaatasid mehele kahtlevalt järele, sest too kandis pikka tumedat kuube, mis näis sellise ilmaga soovimatu ja ebatarvilik.

Mees suundus linnakese ainsa motelli poole. Välistrepini jõudes ta peatus, heitis halvustava pilgu asutuse ees pingil lösutavale lihavale punetava näoga mehele, kes seisatanut ülbelt vahtis ning siis muheledes tatiläraka peatunu jalge ette sülitas. Sellest välja tegemata sisenes musta mantliga omanik motelli. Vastuvõturuum oli räpane. Siin-seal vedelesid toidujäänused, mis olid ilmselt juba riknenud, sest nende kohal tiirlesid kärbseparved. Väikest tuba täitis mustuse lehk. Õbluke vastuvõtja ilmselt tukkus, sest ta ei reageerinud kuidagi võõra sisenemisele. Musta mantliga mees käratas, mille peale vastuvõtja liigutas ning aeglaselt ühe silma avas...

"... Kolm kuud tagasi vanglast põgenenud ohtlik kurjategija on siiani vabades. Inimesed, olge ettevaatlikud..."

Ühel kuumal augusti õhtul astus väikese äärelinna räpasest motellist välja musta mantliga mees. Ta seisatas trepil ja silmitses mõne minuti inimtühja ning haudvaikset tänavat. Niimoodi, justkui enese ette aru pidades, pistis ta käed tasku ja sõnas nagu millelegi punkti pannes: "Nii..." Siis sammus mees tagasi vaatamata linnakesest välja.

Heli Tomson
XII klass
1998

Kollase kelguga mees

Olid saabunud esimesed kevadpäevad. Soe ning pehme tuul sasis Oskari lokikesi, mis pärast pikka talve esimest korda värsket õhku hingasid. Valgest lumest polnud maapinnal enam jälgegi. Selle asemel mustendasid vettinud mullapinnad ja rohetasid varased kõrrelised. Tavaline kevadine hommik. Vähemalt algul näis see Oskarile nii.

Juba varahommikust saadik kripeldas midagi mehe südames. Ta tundis, nagu oleks midagi maha unustanud. Või peitus rahutus hoopiski milleski muus? Oskar ei osanud kohe täpset põhjust öelda, kuid siis märkas mehike sidrunkollast plastmasstükki. Lõpuks ometi taipas Oskar, milles asi seisnes - päikesevärvi helgus. Kõik oli alanud mitmeid aastaid tagasi ühel taolisel kevadpäeval, mis ilmus välja mees kollase kelguga. Ta tuli alati hommikul vara reipal sammul ja sära silmis. Kelgu omaniku ümaravõitu nägu pakatas õnnest ning heledad juuksed lehvisid tuules. Ta paksuvõitu lühikesed sõrmed hoidsid kramplikult kinni punasest siidpaelast, mis oli kinnitatud kollase Salvo kelgu külge.

Mees ei paotanud kunagi ainsatki sõna. Ta lihtsalt sammus läheduses asuva kõrgeima

künka juurde, seisatas siis, vaatas üles ja hakkas aeglaselt tippu rühkima, kelk lohisemas taga. Jõudnud sihtpunkti, tõmbas ta lumesõiduki oma jalge ette, istus sellele, pööras palge taeva poole ning tardus. Mees ei muutnud toda asendit kogu päeva vältel. Ta lihtsalt istus ning ootas, kuni saabus õhtu. Pimeduse saabudes mees lahkus. Pea oli norgus, õlad kühmu vajunud ja kelk logises kurvalt järel. Too kummaline ootaja külastas mäge mitmete aastate kestel. Ta tuli esimeste kevadpäevade saabudes, mil maapind mustas, ja lahkus, kui valge lumevaip oli maha sadanud. Seekord töötas aga tulla muudatus sellesse tsükklisse, sest Oskar unustas midagi - nimelt kollase kelgu.

Helen Vaab
XII klass
1998

Etüüd punases

Oli kord üks punane pastakas. Tema elukoht oli põhjatu suures pliiatsitopsis kolme sinise, ühe musta ja seitsme säravpunase uhiuue pastapliiatsi külje all. Meie loo peategelase nimi oli Conte. See oli talle omistatud uhke helepunase sildi pärast, mis Conte veripunast keha kattis.

Pliiatsitopsis käis eluolu kindlate reeglite järgi. Conte oli kõrge au see. Tema oli kõige vanem ja õpetaja poolt austatuim pastapliiats.

Iga päev tegid Conte ja õunpunaste juustega proua Klumberg õpilaste parandamisel tublit koostööd.

Jälle libises pastaka pea üle sinise vihikulehe, jättes maha veripunase joone. Veel kuulus Conte igapäevatööde juurde hinnete päevikusse kandmine ja märkmete kirjutamine.

Punane kaunitar armastas oma tööd ja positsiooni ühiskonnas. Iga heale asjale aga tuleb kord lõpp. Conte sai lihtsalt tindist tühjaks. Ise ta seda muidugi ei teadnud. Asi hakkas päris kahtlaseks minema, kui Conte kõrvale ilmus punapäine Mitsumi.

Hirmunult mõtles meie kangelane, et tema karjäär ongi läbi. Siis saabus kätte otsustav punane päev pastapliiatsi elus. Õpetaja unustas Conte eesti keele õpiku vahele.

Keegi ei oska täpsemalt öelda, aga Conte õppis eesti keeles lugemise ära. Kui pastapliiats nädal aega hiljem punasesse pliiatsitopsi tagasi jõudis, sai temast tindipriitajate Martin Luther.

Nii saidki kolm sinist, üks must ja seitse säravpunast pastapliiatsit lugemise selgeks. Sellest ajas peale räägitakse, et kui kaksteist vaprat pastapliiatsit surnud pole, levitavad nad lugemisostust siiani.

Kristjan Männik
VIII klass
1999

Kirju seelikuga naine

"Meie firma on pankroti äärel: võlad on kasvanud üle pea, sissetulekuid pole lähemal ajal loota," teatas tegevdirektor mornilt. Massiivse koosolekulaua taga istus kümnekond pintsaklipslast, kelle näod jätsid mulje, et nende karjääri paremad päevad on igaveseks möödas. Nähtavasti ei olnud ülemuse kurvastav teade meestele üllatuseks, sest see ei kutsunud esile mingeid silmapaistvaid emotsioone. Nad istusid väsinult ebamugavatel "eurotoolidel" ning justkui leppisid saatusega, sest nende hoiak oli kõike muud kui tegutsemistahteline ja võitlusvalmis. Pessimistliku nõupidamise lõppedes venitasid veel mitte keskeas mehed end vaevaliselt püsti ning asusid igasuguse innuta oma rutiinsete toimetuste juurde

"Kui mõned nädalad tagasi toimunud koosolekul teatasin, et meie firma on pankroti äärel, siis täna võin julgelt öelda, et ekstreemsest olukorrast oleme kindlalt välja rabelenud. Viimase paarikümne päeva jooksul on sündinud tõeline ime: toodangut on müüdnud rohkem kui kunagi varem, mis tähendab, et võlad on kinni makstud ja võib rääkida isegi kasumist, " alustas tegevdirektor nõupidamist sära silmis. Mugavates toolides olid end sisse seadnud elujõust pakatavad ärimehed ning nende seas kirju seelikuga naine.

Liis Kadde
XII klass

Punase baretiga vanamemm

Iga päev käis turul hommikust õhtuni üks suur möll. Müüjad meelitasid erinevate võtetega ostjaid ligi. Ühed karjumisega, teised reklaamiplakatitega ning kolmas grupp, mis koosnes ühest vanamemmest, punase baretiga. Ta paistis silma selles hallis massis kui majakatuli pimedada aja merel. Eidel ei olnud midagi erilist müüa peale sibulate, kuid kõik tahes-tahtmata ostsid neid. Võib-olla ainult sellepärast, et pärast pikka teed majakani ei jõutud enam paremaid mugulaid otsima minna. Memme äri õitses.

Hilissügisel kinkis taat eidele uue bareti. Sinise.

Aeg lendas. Memme äri õitses. Ta paistis silma selles punaste barettidega massist kui täi punasel kangal.

Hedi Harzia
XII klass
1998

Muinasjutt Sinisest

Sinine oli väga õnnetu, sest teised Vikerkaare liikmed ei tahtnud teda endi hulka võtta. Punane leidis, et selline tähtsusetu värv ei ole kuidagi ära teeninud au kuuluda Vikerkaare koosseisu. Teised arvasid, et Sinine ei paistaks lihtsalt silma, sest taevas on temaga ühte karva. Õnnetu eemaletõugatu püüdis teisi värve veenda, et on tähtis, tõmmates igal hommikul selga erineva kleidi. Kord kandis ta säravsinist päikese käes sillerdava mere tooni kostüümi, siis aga vahetas selle sügavsinise värvi vastu. Üritades tõestada, et sobib Vikerkaarde ning ei jää märkamatuks, kasutas Sinine oma imeilusast riidekapist ära kõik pooltoonid, mis sealt leida võis. Kuid need pingutused jätsid teised värvid täiesti külmaks. Üksnes Punane, kes viimaks avastas, et on ülekohtuselt käitunud, soovis oma viga heaks teha ning kutsus Sinise enda juurde.

Ta vabandas kaaslase ees ja sõnas, et ükski värv, millele on maailma looja poolt antud õigus kaunistada nii lõputut taevast kui ka ääretut merd, ei saa mingil juhul tähtsusetu.

Punane lubas uuel sõbrannal aidata pääseda Vikerkaare osaks. Aga et saavutada tooni, mis paistaks taeva taustal silma, loovutas Punane ühe oma kleidi, millele Sinine tõmbas peale veel peale ühe enda omadest. Tulemuseks oli imekaunis lilla värv.

Vikerkaar, kes sellest hunnitust uuest toonist võlutud oli, nõustus Sinise oma liikmeks võtma. Punane aga laskis ta paigutada otse Lilla kõrvale, et Sinine võimalikult märkamatuks jääks. Ise, avastanud, et paistab Sinise naabruses, mis on tema vastandvärviks, ülihästi silma, pani oma külje vastu taeva laotusele värviandja külge. Sellest päevast peale koosneb Vikerkaar seitsmest värvist. Kuigi see sündmus oli ilmselgelt Punase värvi suurest edevusest ajendatud, on igas halvas ka midagi head. Sinine sai viimaks koha Vikerkaares, mis õigusega tänini temale kuulub.

Kärt Rannamäe
11. klass
2002

LOULE SEE EI TULE TOULEST

Luule see ei tule tuulest

Isamaaluuletus

Isamaa on ilus sõna
palju meile tähendab.
Emakeelel ilus kõla
meid see kõiki lähendab.

Kõneleme eesti keeles
meile emakeel see ka.
Eestimaa meil ikka meeles,
see on meie isamaa.

Silver Pohlak
V klass
1999

Isamaa on koht, kus elan ma
siin elavad veel isa, ema
ja väike õde ka.
Siin pikad ojad voolavad
ja väiksed lapsed roomavad.
Peaministriks meie maal
on habemega Mart Laar.
Presidendiks Lennart Meri
seda teab ju iga veli.

Raido Rosenberg
V klass
1999

Üks koht on armas minule
see on mu isamaa.
Ta on nii kallis minule
ei teda jäta ma.

Siin karmid tuuled puhuvad
kuid koduks teda pean
ja sügisvihmad kallavad
ma vihma varju tean
mu kodu isamaal.

Oliver Edela
V klass
1999

Kevad

Kevad hakkab tulema,
lumi juba sulab ka.
Õues räästad tilguvad,
ojad muudkui voolavad.

Pungad puudel puhkevad,
linnud lõunast saabuvad.
Päevad läevad pikemaks,
ööd aga üha lühemaks.

Kevad kaunis aastaag,
loodus ärkab - seda näed.
See mu tuju rõõmsaks teeb,
sest käes on jälle kevade!

Eliise Muddi
III klass
2002

Kevad

Päike paistab, lumi sulab,
kellukegi tärgand juba.
Teed on puhtad lumest, jääst,
lapsi enam mäel ei näe.

Pajuokstel pungad peal.
Lund ei saja - küll on hea.
Lapsed õues jooksevad,
kevadet nad naudivad.

Ratta toon ma välja ruttu,
kelk see läheb kuuri tuttu.
Kindad viskan sahtlinurka,
pall nüüd hästi murul põrkab.

Jörgen Martin
III klass
2002

Kevad

Päike paistab, ilm on soe,
kevad mulle põue poeb.
Varsti lumi sulab kõik,
jälle algab rattasõit.

Sõitma tõttaks ruttu veel,
kohe ratta korda teen.
Lörtsi sajab ikka veel -
ei sõita saa nüüd rattateel.

Voolamas on kevadveed,
kuivaks läevad rattateed.
Kevad, kevad, kus sa oled?
Kohe, kohe varsti tuleb.

Henry Teesalu
III klass
2002

Kevad tulekul

Soojad on ju kevadkuud,
õues õitseb iga puu.
Päike ilusasti paistab,
õhus lillelõhna haistab.

Laste kilked kajavad,
linnud pesa vajavad.
Karud unest ärkavad,
lilled aasal tärkavad.

Linnud pesa punuvad,
lastel asjad unuvad.
Lilli aasal väga palju,
tuultki pole enam valju.

Õues mängida on tore,
kuigi palju aega pole.
Koolis käimagi veel peab,
küll siis suvel seanahka vead!

Hanna Liisa Teder
III klass
2002

Ootab kadakas
vist talveilmarõõmu
et maha saaks rüü

Mererannale
toomas tuuleiil imet
veelt imeliselt

Katrin Sõnajalg
VI klass
2001

Talv tuleb!

Taevast paksu vihma sajab,
Õues kõue kõmin kajab.
Siilil magamiseks vaja
Üht head väikest lehest maja..

Orav juba pähkleid korjab
Jänes ennast hoolsalt harjab.
Lind see lõunamaale lendab
Võtab kaasa kõik ta vennad.

Mutt ruttu magama heidab,
Ennast mulla alla peidab
Kõik nad valmistuvad talveks
Suureks lumeks, hoolsaks valveks.

Jaanika Sepp
IV klass
2001

Kuuekandiline universum

Universumi linnupesa keerleb õhus,
heites pilke alla sipelgapessa.
Tema on kõrgel,
Tema on kaugel.
Valitseb kriiti, usinat töömeest, kes nurisemata
töötab.
Üksik konks hüüab: "Mina olen ka kõrgel,
MINA peaksin valitsema"
Linnupesas aga istub Ajalind
muiates ja keerab liivakella.

Riin Uusna
VII klass
1998

Mererand

Mererand...
Kivid nutavad üksindusest,
igavusest, tühjusest ja elu labasusest.
Lained karjuvad rannakaljudele,
et need neid püüaks ja ära päästaks
igavesest liikumisest,
sest nad on juba
surmani väsind ja tüdind.
Mererand...
Liis tantsib meretuules
ning laulab, kui keegi talle sülle asub
ning vahused lained tasandavad liiva
varjates endasse jalajälgede saladused.

Kärt Rannamäe
VII klass
1998

Kevad

Õunapuuõisi
valgeteks unistusteks
maalib kevad.

Suvi

Pirita jõgi
kui laisk allmaaraudteerong
rõõmsalt naeratab.

Sügis

Päikesesära
kustub kui küünlaleek, mis
puhutud ära.

Talv

Härmatiselõng
valgetelt puudelt ripub
kui udulinik

Riin Uusna
VII klass
1998

Tunded

Sooviksin, et valesid ei oleks,
ka ilusaid valesid!
Roosid, mis õitsevad, pole samuti okasteta,
kuid lootus, et nad ei torgi, jääb alati.
Elu, kus puuduvad segadused, pole elu!
Toomepuu, kus all ma mõtlen, poleks enam toomepuu.
Alati ei saa, mida tahad,
aga meri , oo-jaa, seesama meri, ta lohutab.
Ta lohutab, kui jää on südames,
kui jää on tegudes.
Ärevil otsin ma kaaslast, kes mind mõistaks.
Rumal on see, kes samuti ei sooviks!
Tundeid rahuldan ma värssides.

Sirle Tamjärv
VI klass
2000

Kiisu

Mul põrandal istub üks pisike kiisu
Nimeks tal Kriimu, minu Miisu.
Selg on tal triibuline,
kõht viiruline.
Saba triipe täis,
justkui sebra seljas käis.
Kriimule ei meeldi koer, kes lakub.
Kui koer lakub, siis märga tunnet pakub!
Koer muudkui lakub, sööb ära kõik kakud,
mis Kriimule maitsevad.
Kriimu ja tema ema neid kaitsevad.
Ükskord süda täis sai Kriimul,
koerale ta tegi kriimu!
Koer see niutsus, nägu lakkus,
ka endale märga tunnet pakkus!

Maari Soekov
IV klass
2002

MITMEL *erineval* moel

Mitmel erineval moel

Avastusretk Palamusele

Astusin Palamuse bussi pealt maha ja olin järsku sattunud keset Paunveret. Seadsime oma klassiga sammud koolimaja poole. Mõelda vaid, et seda teed olid käinud kunagi meile tuntud "Kevade" tegelased !

Teel möödusime veel suurest kirikust ja rentniku kunagisest saunast, mille Toots oma oma paugutajaga oli ära lõhkunud. Hiljem sain teada, et kiriku torn oli üle kolmekümne üheksa meetrit kõrge.

Kool asus nagu "Kevadeski" künka otsas jõe kaldal. Peauksest sisenedes jäi paremale sahver ning sealt edasi klassiruum. Klassiukse kohal rippus tol ajal valitsejaks olnud Nikolai II pilt. Klassiruumist avanesid ukсед magamistubadesse ja ka köstri ning õpetaja Lauri omadesse. Klassis istusime igivanadesse pinkidesse giidi juttu kuulama. "Kevade" oli Oskar Luts kirjutanud aastatel 1912 kuni 1913 Miku talus Rakus. "Kevade" tuntuimad tegelased on tegelikult hoopis prototüübid. Nimelt Toots on olnud Voldemar Tootson, Raja Teele Adele Pärtelpoeg ja Arno koguni Lutsu enda poeg.

Alguses olevat Palamuse kihelkonna koolis käinud ainult poisid, tüdrukutel polnud haridust vaja, sest nad aitasid oma vanematel koduseid töid teha. Klass oli jaotatud neljaks talveks ehk neljaks klassiks : esimene, teine, kolmas ja neljas talv. Koolmeistril oli pöörlev tahvel ja ta kirjutas kummalegi poolele õpilaste ülesandeid.

Kui giidi jutt kuulatud sai, asusime ise uurima vana koolimaja ruume. Poiste magamistoas rippus Tootsi punane maaker ja muuseumiosas mask, millega ta lollust oli teinud. Muuseumis oli ka palju dokumente ja muid vana aja tarbeesemeid. Sain ka teada, et Liblil oli olnud klaassilm. Imelik, et ma ei olnud seda raamatut lugedes tähele pannud. Otsin selle omale suveniiriks ja meeldejätmiseks. Raamatu põhjal ettekujutuse saanud pilt oli peaaegu sama, mis kohapealgi, peale asfaltteede, laululava, autode ... Peale Paunvere elamuste olid rongisõit ja jalgsimatk oma klassiga põnevaks vahelduseks, mis natukene meenutas tollaegset elustiili.

Jonatan Lige
VI klass
2000

Ebatavaline taldrik

Ühes väikeses külas, kus ei toimunud kunagi midagi põnevat, elas mees nimega Harry Mac.

Ta oli 68-aastane hallipäine vanahärra, kes kandis pakse hallide raamidega prille, mis varjasid tema pruunikaid lühinägelikke silmi. Ta oli väga lühike ja kõhna kehaehitusega. Paremal näopoolel ilutses arm, mille mees oli saanud 5-aastaselt puu otsast alla kukkudes. Väga eriliseks muutis Harry see, et kõneldes ta kogeles. Mr. Mac armastas väga tähti uurida. Igal õhtul, kui pimedaks läks, ronis ta oma väikese hurtsiku pööningule, kuhu ta oli paigaldanud pikksilma. Igal õhtul olid tähed ühtmoodi, kuid ühel teispäeval oli midagi teisiti... Tähti vaadeldes märkas Mr Mac äkki hiiglaslikku tulekera. See meenutas välimuselt taldrikut ja kadus taeva laotusest sama kiiresti, kui oli sinna tekkinud. Pärast salapärast teispäeva ilmus tundmatu objekt taevasse igal õhtul ühel ja samal ajal. Kui Mr Mac nähtust teistele külas elavatele inimestele rääkis, hakkasid need teda pilkama:

„Vana mees, kindlasti nägi midagi unes või kujutab endale hirmsaid asju lihtsalt ette....” Vana mees üritas kõigile selgeks teha, et tundmatud tahavad Maad vallutada, et ise siia elama asuda. Sellise jutu peale irvitati tema üle veel rohkem. Mõõdusid mõned nädalad. Harry Mac ei lõpetanud oma hoiatusi ja kaaskodanikud oma negatiivset suhtumist temasse. Kuni ühel õhtul ei saanud taldrikukujulist tulekera märkamata jätta keegi. Kummaline objekt maandus küla kõrval asuvale heinamaale. Selle tulemusel tekkis tohutu suur tuul. Majadel pidid katused pealt lendama ja mõnel kehvemal ehitisel see ka juhtus. Inimesed olid hirmust kanged - nad karjusid ja jooksid sihitult siia-sinna.

Mõne hetke pärast avanes monstrumi küljel mingi luuk ja sealt sammusid, et mitte öelda, hõljusid välja rohekad suurte silmadega olevused. Nad sammusid otse Maci poole.

Tulnukas sirutas käe, rahvas jäi hetkeks hiirvaikseks... Rohelise olendi käsi oli soe ja sõbralik.

Tutvus oli sõlmitud. Eemalseisjad märkasid kutsumata külaliste lennumasinal valget lippu, mis oli heisatud tõenäoliselt allaandmise ja rahu sõlmimise eesmärgil. Salapärasel võõrasel oli lihtsalt huvi inimeste maailma vastu. Mõni nädal hiljem lahkusid kosmosetulnukad Maalt. Pärast eelnenud sündmuse ei peetud enam Mr Maci hulluks vanameheks. Mõned külaelanikud julgesid vaid õnnelikult sosistada, et Harry Mac eksis, ja eksis tulnukate tuleku eesmärgi ennustamisega.

Mari Vaarik
VI klass
2000

Päev laiskade maal

Oli ilus kevadine hommik. Äratuskell oli just mind üles ajanud. Kell oli pool seitse läbi kümme minutit. Pidin kooli minema.

Hõõrusin silmi, et uni ära läheks, kuid need ei seisnud mitte üks raas lahti. Ma tõesti ei viitsinud kooli minna. Eelmisel õhtul olin poole ööni õppinud ja lihtsalt ei jõudnud tõusta...

Kõndisin tavalist teed pidi kooli poole, raske ranits seljas. Olin juba kooli jõudmas, kui äkki istusin maha, sest ei jaksanud enam sammugi astuda. Heitsin pikali, panin ranitsa pea alla ja sulgesin silmad. Kuigi olin hästi väsinud, ei tahtnud uni kuidagi tulla.

Silmi avades ei lamanud ma enam kooli ees, vaid haljal aasal. Ajasin end laisalt püsti aru saamata, kus olen. Jalutasin aasal edasi, kuni jõudsin ojani. Mõtlesin, et värskendan end jaheda veega. Kummardasin oja kohale ja viskasin vett vastu silmi. Minu imestuseks ei olnud see vesi, vaid piim. Olin hämmingus. Tõusin jälle püsti, ent kohe tundsin, et jalad ei kannu. Olin väga väsinud. Lonkisin vaevaliselt edasi.

Eemal paistis kasesalu. Kohale jõudes nägin, et kaskedel ei olnud rohelised lehed nagu tavaliselt. Need olid pruunimast pruunimad. Millegipärast murdsin puult ühe oksa ja hammustasin - šokolaad....Kukkusin istuli. Uuris teisi puid: mõnel olid joogipudelid otsas, mõnel rippusid jäätised, ühel puul kasvasid vahukoorekoogikesed. Mu kõht läks äkki väljakannatamatult tühjaks. Korjasin puudelt hunnikute viisi maiustusi, viskasin murule pikali ja hakkasin sööma. Sõin ja sõin... Vahepeal tukastasin ja siis jälle sõin. Nii veereski päev õhtusse.

Hommikul, kui tahtsin püsti tõusta, ei kuulunud kangeks jäänud jäsemed sõna. Venitasin end kuidagi istuli ja märkasin: mulle oli määratu kõht ette kasvanud ja jalad olid ümbermöödult kaks korda jämedamad. Olin lootusetult rasva läinud. Kusagilt kaugelt kuuldus kopsimist, mis läks üha valjemaks ja valjemaks. Avasin ehmatusena silmad. Olin oma voodis, oma toas. Kõik oli korras. Milline kergendus. Vaatasin kella: seitse viisteist. Tõusin ruttu voodist ja avasin toaukse. Ema hüüdis köögist: "Tule ruttu sööma, ja siis kooli, muidu jääd hiljaks." Läksingi, kuid otse kooli, sest süüa ma millegipärast ei tahtnud.

Kärt Hennoste
VII klass
2000

Vana pastapliatsi jutustus

Kohe, kui mind valmis tehti, pakiti mind teist omasugustega pappkarpi ja viidi poeriiulile.

Ühel päeval sisenes meie poodi armas tüdrukuke. Ta seisatas riuli juures ja valis endale välja just minu.

Kui jõudsin minu uude koju, pani tüdruk mind kahekordsesse pinalisse, kus ma tutvusin oma uute sõpradega. Saime omavahel hästi läbi. Kuid oli ka üks erand: korrektorpliats. Probleem tekkis nimelt sellest, et Valge (nii me teda kutsusime) tahtis, et kõik toimuks nii, nagu tema tahab, vastupidisel korral tuli ta ja kustutas kõik oma vastiku ninaga maha.

Õige pea tutvusin ka oma kasutajaga. Ta hoidis mind alati väga korralikult. Olime üldiselt õnnelikud ja rahul. Kuni ühel päeval tõstis Pille meid uude elukohta, milleks sai kitsas torupinal. Küll seal oli kitsas - istusime kõik üksteise seljas. Oli ebamugav, kuid me harjusime ja sõprus isegi tugevnes.

Nüüdseks on mul vahetatud juba kolm südant, peagi hakkab vanaks jääma ja ühtlugu otast kukkuma, kuid millegipärast ei viska Pille mind ära. Tõenäoliselt olen talle veel vajalik. See on hea tunne.

Leiki Lehemets
V klass
2001

Taanimaa teemandid

Taanimaale tuli taevast tuliseid tukke. Tukist tärkas tulipunane tulp. Tulp tuhmus tumedaks täpiks. Täpist tõusis taevalaotusse tohutu tihane. Tihase taat Daniel Tina tahtis taas tuliseid tukke toota. Ta tampis tolmuosad tompudeks, toppis tombud taskusse, tatsas teise tupp. Tegid toaknal tulbid tükkideks, toppides taas taskud täis. Teisipäeval tegid tihase taat taskud tühjaks. Taanimaale tuli taas taevast tuliseid tukke. Tukid tuhmusid, tekkisid teemandid. Taanimaale tõusis tuhast.

Daniel Klettenberg
IV klass
2002

Metsas

Mängisime Mariga metsas. Mõne minuti möödudes märkasime metsmaasikaid. Magusad maasikad maitsesid meile. Maanteele minnes märkasime metssigu. Metssead mulistasid mudas. Meie Mariga maandusime mättale. Metssead möödusid meist meid märkamata. Metsaserval märkasime metskitsesid. Maanteel möödus meist mürakas metsaveo masin. Meile meeldis metsas meeletult.

Britta Liiv
IV klass
2002

Kassi Kaksikud

Kass Kurnäul kasvasid kaksikud. Kassipojad kõndisid köögis. Köögis küpsetas kokk, keda kutsuti Kataks, kooki. Kassikaksikud kohtusid koerakolmikuga. Kassid kribusid kähku kuuri katusele, kohtusid Kaarnaga. Kiisumiisud kukkusid kisades korstnasse kokk Kata kuumale koogile. Kassidel kohe kisama: Kuum! Kuum! Kokk kuulis kasse, krahmas kiisudel kiiruga kõrvust. Ka kassiema Kurnäu kuulis kisa, kohe kappas kööki. Kassipojad kärutati koju. Kiisud karjusid kaugeltki koertele kakluskutseid. Koerad karjusid ka. Kokk kisas: Kassid, koerad, kisa!

Maari Soekov
IV klass
2002

Hilinenud hommikusöök

Harakas Hussein hakkas hommikul hulkuma. Hulkus, hulkus, hulkus hundikülani. Hundiküla haies hirvepraest, hirmunud hundid hõrgutavast hautisest hüpnotiseeritud. Hundipoeg Heldurgi, harakas Hussein hingesusgulane, huilgas hirvehimust.

"Heldur, heia!"

"Heia, Hipokrates, haha!" hüüdis hirvehautisele hilinenud hundikutsikas Husseinile.

"Hommikusöögile hilinesid, halvaad himustad?"

"Himustas hambatäidist," halas hall hundikutsikas.

Hakati hüppama Hussein harakamamma hurtsikusse Hanekülas. Hurmav halvaalõhn hellitas hunti Halvaaküla heinamaadel.

"Halvaa! Halvaa ..." hõikas hundu Heldur.

"Hei, Hussein! Hommikust Heldur!" hõikas harakamamma.

"Heldur, hõikasid halvaahimust? Halvaa hävitatud. Hussein harakas? Homme hommikul hävitad huumusussikesi, halb harakas!"

Heebrea hobuse hirnatusoga haaras hullunud hommikusööginäljas Heldur harakamamma, Husseinigi hambusse.

"Hilinenud hommikusöök," haugatas hundikutsikas, harakakoib hambus, hingesugulast halvustades.

Kristjan Männik
IX klass
2000

Hirm

Pühapäeva pärastlõuna. Tohtu kiiresti (nii mulle tundus) ja valjusti tiksuv lauakell näitas poolt kahte. Istusin üksi oma korteris. Viimane polnud midagi erilist, vähemalt mitte minu jaoks. Seal puudus kõik peale rauast vedruvoodi, päevinäinud tuhmunud kapi, paari sööginõu, millelt alatasa võis küünega eelmisi toidujäätmeid kraapida, ning ajanäitaja, mis oli ainukesena hea välimusega, sest olin selle alles mõni päev tagasi nurgataguses poes põue pistnud.

Õues paistis päike, võisin viimast öelda kiire järgi, mis ulatus tuppa läbi aknaklaasi asendava kaltsu.

"Mida teha?" küsisin endalt, sest ruumis polnud ju kedagi teist (viimast juhtus üldse harva: armastasin rohkem üksi olla). Otsustasin linna peale kolama minna. Võtsin sisse endavalmistatud narkootilise tableti ning astusin toast välja, samas juba mõnuga oodates kaifi, mis pidi umbes poole tunni pärast saabuma. Esimene, mida välja jõudes tundsin, oli tohtu palavus. Esimene, mida välja jõudes nägin olid sagivad inimesed. Mossis, murelikud ilmed. Kiirel sammul. Vaid vähesed tulid vastu, naeratus näol. "Mis neid vaevab?" oleksin tahtnud küsida. Tundsin end kui Nietzsche, kes läks õue küünlalatemaga Inimest otsima, hüüdes ja püüdes leida Teda ükskõik kust, aga mitte jääda pettunult justkui oma saagist ilma. Tablett hakkas mõjuma. Peeglist, millest juhuslikult möödusin, võisin näha, et pupillid olid tunduvalt ahanenud. Peoplesad higistasid. Oleksin olnud nagu kahe kilogrammi raskune. Tahtsin lennata, käed olid imekerged. Mul oli väga mõnus. Pea iga mööduja heitis mulle pilgu. Kohtasin tuttavaidki, kuid teretasid vähesed : kes vaatas hirmunud pilgul, kes lihtsalt ei hoolinud. Oli neidki, kes irvitasid. See ei häirinud mind : nautisin lihtsalt olemist iseendaga.

Märkamatu oli kell juba õhtusse jõudnud. Ma polnud ammu midagi süüa söönud, aga nälga ei tundnud. Õnneks, sest vaevalt oleksin kusagilt rahata kehakinnitust saanud. "Huvitav, kui kaua suudab inimene toiduta olla," mõtisklesin omaette. Kunagi olin lugenud ühest kättejuhtuvast entsüklopeediast, et vähemalt kuu aega, mul oli kaks nädalat minna. Janu oli tohtu. Ei tea, kas pean vastu.

Istusin lõpuks maha juhuslikult majja viivale trepile. Võtsin seljakotist teki, mille laotasin enda peale, sest kole jahedaks oli läinud ning püüdsin end soojendada. Rahvas jõllitas mind endiselt, kes pikemalt, kes lihtsalt viskas arusaamatu pilgu. Viitsisin mõnega isegi tõtt vahtida, aga tegevus tüütas mind lõpuks ära ning mu huvi köitsid hoopis tänaval sahmerdavad inimesed. Paistis, et politseinik oli kurjategija kätte saanud ning andis talle korraliku keretäie nagu neile kombekohane. Järsku jooksis mu juurde teadmata suunast poiss ja karjus täiest kõrist: "Tere, Hirm!" ning pani plehku. Ma ei mõistnud teda ...

Egle Leino
XI klass
2000

Oja

Suman põlvili lumes. Jõuan kauni ojani, mis lausa pulbitseb kevadisest energiast. Kalgid jäätükid tema servadel sulavad õnnest. Taimedki kummardavad sinise jumala ees.

Lund ei saja enam, on vaid vaiksed valged väljad vaheldumisi haljaste kuuskedega. Kostub ainult Oja. Järsku polegi mul enam külm. Lumi justkui ise kaob mu läbimärgadest saabastest.

Taamal paistab vana talu, seisavad elektripostid, mis, kuigi peidetud raagus võsa taha, rikuvad looduslikku harmooniat.

Viin oma silmad üles. Taevas on sinine nagu kaunil suvepäeval. Kaugel - kaugel lõikub ta silmapiiriga ning kaob mu vaateväljast metsataha. Ohk on puhas, läbipaistev. Mu külmetanud punane nina tõmbab aina suuremaid sõõme.

Jälle kukub tükike külma lund sooja oja. Kevad on sammukese lähemale astunud. Enam ei külmeta mu sõrmedki.

Kas on asi minus või on tõesti kuri jääkiht õhenenud. Igatahes paistavad kaugel väikesed rohupead sirgumas.

Kogus selles paigas kõlab muusikaline ükskõla. Rohelised kuused ja raagus võsa täiendavad üksteist, andes võimsama mulje. Isegi talu tundub nüüd kompositsiooni sobivat. Kõige keskmes on siiski Oja.

Viin viimast korda enne lahkumist silmad taevale, taevalt metsale, metsalt võsale, võsalt rohule, rohult lumele ja lõpuks oja. Tõmban sisse sõõmu hapnikku, vaatan veidi pahaselt majale ning teen oma läbimärgade saabastega minekut.

Kristjan Männik
IX klass
2000

Vingerpuss

Igal hommikul saame me ema käest riielda, et jätame õpikute kotti panemise hommikul viimasele minutile. Nii juhtub, et suure kiiruga ununeb üks või teine vihik ja pärast koolis tunnis on pahandust kui palju.

Ühel õhtul ütles vend, et tema hakkab nüüd korralikuks - õhtul õpikud kotti ja hommikul pole mingit muret. Kõigele lisaks võib veel 5 minutit kauem teki all pikutada. Meie õega lasime aga samas vaimus edasi.

Paari päeva pärast tüütas meid ema tänitamine täitsa ära. Miks teie ei või nii teha, kui vend teeb jne, jne. Otsustasime vennale "pugemise" eest vingerpussi mängida. Õhtul, kui vend oli kooliasjad kotti pannud ja magama jäänud, vanemad aga ennastunustavalt telekat passisid, otsustasime õega tegutseda. Hiilisime salaja venna tuppa ja tõstisime koolikoti õpikutest tühjaks. Asemele panime aga paraja portsu juturaamatuid, alles jätsime ainult päeviku.

Hommikul oli õnn meie poolel: vend tormas kooli poole minema, ilma et oleks igaks juhuks koolikotti kontrollinud. Ka meie läksime kooli.

Olin terve päev natuke ärevil ja natuke ka kartsin, mis vennaga koolis juhtuda võib. Lõpuks hakkas muret tegema ka õhtu, kui kogu pere koos.

Viimaks oligi see aeg käes. Koolist saabus üpris pahaendelise olekuga vend ja torm ei lasknud enda kaua oodata: "Igavesed paskaagid, miks te selle päeviku mulle kotti jätsite. Nüüd on mul märkus! Oleksite võinud ju päeviku ka välja võtta, siis ei oleks õpetajal kuhugi märkust kirjutada olnud."

Õnneks on meil normaalsed vanemad. Meie vingerpussist kuuldes nad ainult naersid. Ja ega vendki väga kuri olnud, sest tema õpetajadki olid asjast kuuldes sellesse mõistvalt suhtunud. Vend aga lubas oma aju tööle panna ja meile paraja supi kokku keerata, mida meil annab jupp aega helpida.

Kätlin Rannamäe
V klass
1998

Kummaline hommik

Ühel ilusal laupäevahommikul möödusin sellest majast, mis mulle alati silme ette tuleb. Täna oli hoone harukordselt kaunis, selle põhjustajaks oli kindlasti idast tõusev päike, mis pillas oma kiiri hiiglasliku ehitise poole. Parajasti, kui maja imetlesin, lonkis minu poole peni. Mõtlesin, et väikesele koerale antakse palju hüüdnimesid, ning proovisin neid kasutades neljajalgset olevust enda juurde kutsuda. Kuid koer ei reageerinud ei pontu, kutsu, koerakese ega kutsukese hüüdele. Tüdinesin temast ning suundusin edasi.

Jätkasin oma jalutuskäiku ja väljusin sinisest väravast. Sealt läbi minnes jäi mulle silma imeline, lausa muinasjutuline kaev, millel istus nuttev väike tüdruk. Järele pärides, mis on juhtunud, sain teada, et lapsel kukkus viimane metallraha kaevu. Tal ei olnud enam millegi eest toitu osta. Mul hakkas kahju ning andsin tüdrukule oma raha. Pöörasin vaid hetkeks pilgu kõrvale ja juba ta oligi kadunud. Olin ülimalt pettunud lapse tänamatusest.

Seadsin sammud kodu poole, kui äkki tundsin, et keegi sikutab mind pükstest. Pöörasin ringi ning see, mida nägin, oli vapustav - imeilus noor naine koos koeraga, keda ma enne püüdsin enda juurde kutsuda, seisis silmipimestavalt eredas valguses. Olin sõnatu. Arvasin, et olen surnud ning taevas, kus on inglid. Ärkasin oma mõtetest tütarlapse kõnetuse peale. Ta ütles: "Olen see väike tüdruk, kellele äsja raha andsite. Täna teid südamest, sest päästsite mu kurjast nõidusest. Kui tänase päeva jooksul keegi poleks mulle raha andnud, siis oleksingi jäänud väikeseks hulkuvaks lapseks. Teen vastuteene, täites teie kõige sügavama soovi, kui vaid ütleksite, mis see on."

Samal ajal vaatas koer mulle väga kurvalt silma ja niutsus. Küsisin: "Kas kutsa on teie oma?" Neiu vastas: "Ei ole, ta vaid järgnes mulle. Arvan, et koeral puudub kodu."

"Sel juhul oleks minu sooviks saada endale see neljajalgne sõbrake!" ütlesin talle oma unistuse, kuid tütarlapsest jäid järele vaid minu antud raha ja koer. Võtsin oma uue sõbra sülle ning hakkasin koju minema.

Möödusin jälle kaevust, sinisest väravast ja sellest majast, kust kohtusin väikese koeraga. Mõtlesin juhtunu üle järele. Selles kõiges nägin enda jaoks mingit tähendust

Anna-Maria Rettijeva
XI klass
1998

Elmar Kits "Noor perekond"

Tibutab vihma. Üksikud piisad langevad krõbisedes nagu herneterad aknaplekile ja klaasile jäävad kiilukujulised tilgad.

Istun molberti ees. Peas taob üks mõte: miks ma küll kunstnikuks hakkasin! Kui töötaksin firmas, kestaksid kohustused ainult kellast kellani. Oleksid kindlad numbrid, arvud, tähed, sõnad, laused. Poleks vaja mõelda ega improviseerida. Aga vist haigutaksin ma siis hommikust õhtuni.

Tühi paberileht molbertil vaatab mind nagu süüdistus: kas tõesti raiuti üks puu maha ja tehti tast paberit ainult selleks, et ma ei oskaks sinna midagi mõistlikku joonistada.

Tõusen püsti ja võtan mantli. Vaja ära minna, enne kui paberileht mind häälega noomima hakkab!

Kõnnin tänaval. Palju inimesi, autosid, maju. Aga nad kõik mõjuvad nagu piltpostkaart. Liiga tardunud, et saada elavaks pildiks.

Kohvik. Suur klaasitud aken. Sellel peegeldub nägu, mis on mulle nii tuttav ja võõras. Aga mis see on? Nood 3 inimest: mees, naine ja laps. Nende näod on nii ilmekad ning lihtsad. Ma pean oma muusadest pildi maalima. Nii, nüüd on kõik korras. Nad vaatavad mu ateljees üllatunult ringi. Algsest jahmatusest: oh, te olete kunstnik, te ei näe ju üldse sedamoodi välja, on üle saadud. Ei, ei istuge nii, nagu teil mugavam on, olge loomulikud. Jah, väga hea. Võtan pintsli. Heidan pilgu valgele paberilehele: sa ütlesid, et ma ei saa hakkama! Oota, küll sa näed, kõik näevad, kui pilt valmis on

Riin Uusna
IX klass
2000

Järve ääres

Istun järve kaldal. Õhtu on tuulevaikne ja soe. Üksnes pilliroog kõhiseb tasakesi. Rohi on lopsakas ja pehme. Loojuv päike paistab veel kuklasse ning heidab oma viimased kiired sädelevale järvepeeglile.

Taevas kummub otsekui suur sinine kauss minu pea kohal. Ka vesi on sinine. Ent lähemalt vaadates märkan, et sammaldunud kivide ja hõljuvate vetikate vahel keeb elu.

Väikesed naljakad putukad sõuavad usinalt üles-alla. Püüavad vist saaki. Küllap on tillukeste ümaraks lihvunud kivikeste all peidus palju mikroskoopilisi elukaid, keda mina ei näe.

Katsun käega vett. See on esmapuudutusel külm ja karge. Mu sõrmede ümber levivad heikleivad virvendused. Siis tundub vesi päris soe, üksnes veidi kõditav. Liiv on sama külm kui vesi, ainult pudedam ning määrib sõrmi.

Võtan puutüki ja kaevan tillukese augu. Väljakaevatud purust kerkib madal püramiid. Kuhjan selle ümber valli ning torkan liivalossile aknaavad sisse. Aga mis see on? Ilus sinine vesikiil lendleb läbi õhu ja laskub minu ehitise tippu. Liigutab tundlaid otsekui uurides, kas olen ikka korralikku tööd teinud. Järsku tuhiseb üle järve tuuleiil. Peegelpind laguneb tuhandeks virvenduseks. Ehmunud vesikiil tõuseb lendu. Teda kutsub miski kauguses. Ehk oli viga aga hoopis selles, et ma polnud jõudnud oma lossile veel sissekäiku uuristada?

Riin Uusna
X klass
2001

Jutustus astmevaheldusest

Umbes sada aastat tagasi sündisid Laadi- ja Vältevaheldus, kuid AV keda nad õudselt vihkasid, tekkis nendest peaaegu kaks aastat varem.

Vanem vend sai teada oma kaaselanike kohta seda, mis on nende nõrgad kohad. Vältevahelduse nõrkus oli teine aste ja oi, kuidas ta seda vihkas. Aga Laadi valukoht oli see, kui g, b, d ja k, p, t ning s tema elust kadusid, aga mitte alatiseks. Tuli päev, kus kolm venda otsustasid õpetaja Talpseppale külla minna, et teada saada, kes on kolmest vaheldusest kõige võimekam.

Jõudsin poisid siis Talpseppa lossi ette, mida kutsuti Loo Keskkooliks. Aga ehitisel olid suured väravad ees ning kusagilt ei saanud sisse pugeda.

Alguses proovis Laadivaheldus näidata, kui tugev ta on. Lõi oma jalaga vastu rauakolakat ja kohe tuli talle külla nõrkus, kes tegi ta jalad lillaks. Siis aga katsus Välde oma tarkust ära kasutada, kuid nii, kui ta mõtlema hakkas, avanesid väravad.

P.S. Väravad avanesid sellepärast, et Ebele meeldivad mõtlevad elukad. Kuidas nad tahtsid targa õpetajaga kohtuda! Nad jooksid õige kiiresti väravast sisse ja karjusid: "Ma olen kõige võimekam, kui ei usu, siis..."

Tuli välja targa näoga Talpsepp, kes ütles: "Teie olete kõik ühesugused tähtsad olendid, aga kõigil on erinevad nõrkused ja oskused.

Välde, sinu võime on valida, kas vahetad omavahel ära kolmanda ja teise või teise ning kolmanda suuruse. Laadike, sina saad asendada g,b,d ja k,p,t ning s teise tähe vastu või üldse need ära kaotada. Astmevaheldusetus, sinu võimet ma ei maini, sest sina ei saa välteid muuta, sinul jääb kõik samaks, sisehäälikud ei loe midagi. Kõigil on omad võimed täiesti olemas. "Me täname teid, Ebe, kas tohib teine kord jälle tulla?"

Tarkur vastas jaatavalt.

Sõbrad kõndisid rõõmsalt koju, kuid AV oli õnnetu.

Rene Jakson
X klass
2001

Kivine lugu

See juhtus ühel tuulisel nädalavahetusel Saaremaal. Mina ja mu sõber Andres olime eksinud Põide külas ega osanud naaseda kodukohta. Läbi tuule, mis oli vihmaga piserdatud, silmasime kirikut. Alguses pidasime seda pilvelõhkujaks. Seadsime sammud salajaselt kääksuva ukse poole, mis paiknes hoone läänetiivas. Lukk oli niiskusest roostetanud ning ähvardas ära kukkuda.

Sees kivipõrandal oli tolmunud küünal, mis tänu mulle sai elujõu. Andres leidis omale väiksema valgusheitja, kui mul oli.

Kena tühjalt seisnud jumalakoda haises kassikusest ja tuvidest. Edasi liikudes järeldasime, et terve hoone oli kivist. Otse ees, viis natuke vasakule üles umbes 10-meetrine keerdtrepp. Paha hais taandus, kui läbisime astmed. Kuna vihm polnud lakanud, saime märjaks, sest mõned katusekivid oli tuulest viidud. Paar sammu edasi järgnes tühimik. Ma kukkusin. See oli kõrge lend...

Tundsid end võlvkaare äärepunktis, olin tuviväljaheidete kõrval. Andres hüüdis mind. Mina vastasin talle: "Tule lükka ka, see polnudki nii hull." Kuulsin karjet ning mingi elusolend kükitas tuviessu sees. Küünlad olid kustunud. Seda meist kumbki ei oodanud, nüüd olime pimedas ja essused. Temal olid ainult ketsid ja käed, minu püksid olid rikutud.

Nagu kombeks oli, hõõrusime jalad ja muud haisvad osad vastu kuivanud pluusi puhtaks ning reis võis jätkuda mööda kiviklibu kõrgemale, minna kuhu tahtsime jõuda.

Tundsin, kuidas põrand vappus ja sellel järgnes rippumine võlvkaare küljes. All ootasid mind hukkunud kivid, mis olid enne minu asemel, ja märgunud kivipõrand, sellel kaaneta sarkofaag.

Õnneks oli Andres see, kes mu sealt üles sikutas. Jõudsime tornini, kust viis edasi redel. Selle pikkuseks ma arvestasin umbes 12 meetrit. Ainult üles jõudes tundus see kõrge. Nüüd oli vaid avada katuseluuk ja ronida sinna, kust ootas pääsemine kivilabürindist.

Seda, kuidas me tagasi alla saime, ma ei mäleta, aga seal viibisime terve ülejäänud öö.

Argo Kaur
IX klass
1998

Jäta linnule laulupuu ...

Maal aias kasvab ilus suur tammepuu. Tavaliselt käib memm selle suurte okste all pingil jalgu puhkamas. Ta tunneb, kuidas energia jälle tagasi voolab. Memm ei laseks mitte kellelgi seda puud maha raiuda.

Igal aastal kevade lõpu poole on kuulda, kuidas linnud siristavad kõrgel ladvas oma laulukesi. Suvel võib korduvalt laulmas näha ööbikut, kelle serenaad memmele väga meeldib.

Tavaliselt hoolitsevad kevaditi puu eest lapselapsed. Vanaemale meeldib oma pisikesi ringi jooksmas näha.

Hiljuti täitus memmel kaheksakümmend aastat. Korraldati suur pidu. Kogu suguvõsa oli majja ära mahutatud.

Juubelil juhtus midagi. Tegelikult, mis ta nüüd nii imelik ka oli. Memm palus hetkeks vaikust ja ütles siis: "Olen juba mitu aastat selles suures majas üksinda elanud ja pole kordagi tundnud igatsust kellegagi koos olla. Nähes täna teid kõiki siin, hakkasin mõtlema: miks mulle see suur maja? Muidugi ta on ilus ja hästi hoitud, kuid mida teeb kaheksakümneaastane vanainimene üksinda sellises suures majas? Viimaks jõudsin otsusele. Soovin, et Kati tuleks minu juurde elama. Kui sa sellega nõus oled, siis võtan su perekonna enda juurde.

Suures hämmingus ei osanud keegi midagi teha. Kati kaalus asja päevi. Talle tundus, et mõte oli väga hea. Lõpuks otsustas ta oma abikaasa ja lastega ema juurde kolida. Memm oli uudist kuuldes väga rõõmus. Majas hakkasid toimuma suured muudatused. Kõik ei olnud enam nii nagu varem.

Ühel päeval, kui kõik parajasti väljas olid ja suure tamme all istusid, hõiskas väike Kaido: "Emme vaata, linnud on endale kodu teinud." Poiss näitas sõrmega oksale, kus kuldnokk parajasti pesas laulis.

Keegi ei öelnud sõnagi kui Kati järsku lausus: "Vaadake seda puud. Oksad kasvavad lausa akendesse. Päike ei paista enam lehtede vahel väljagi. See puu tuleks maha võtta."

Memm ehmus, kuid ütles siis: "Muidugi ta on lastud nii suureks minna, aga jõudu tal veel jätkus. Paar aastat peab see tamm veel kindlasti vastu." Memmel polnud midagi muud teha, kui tütreaga nõus olla. Kuid kõige selle vastu olid lapsed, kes harjusid, et ei tohi tamme maha raiuda, sest lindudel pole siis enam kohta, kus laulda saaks.

Keegi ei võtnud lapsi kuulda. Õieti keegi ei tahtnudki selle jutu juures neid tähele panna.

Tamme tüvi oli nii paks, et seda käsitsi saagida polnud võimalik. Nii otsustati kutsuda mehed, kes tegelevad metsa raiumisega. Memmel oli palju tuttavaid ja nii ei pidanudki kaua otsima.

Iga päevaga muutus memm aina rahutumaks. Talle tulid meelde kõik need aastad, millal on istunud selle suure tamme all ja jalgu puhanud, kuulanud kuldnoka vilet, pääsukese laulu, varblaste siutumist ja varese kraaksumist.

Ka lapsed oli kurvad, sest enam ei oleks puud, mille otsas ronida ning peitust mängida. Memmele jäid lapsed silma. Ta polnud enam kindel, kas see oli ikka õige tegu.

Memme kõrvus kumises ikka linnulaul, mida läbi aastate kuulnud oli. Veel oli jäänud päev. Kati oli kindel, et puu tuleb maha võtta, kuid memm mitte. Ta küsis, kas see on ikka õige mõte. Kati oli täitsa kindel.

Kätte jõudis too saatuslik päev. Memm veetis hommikust saati kõik tunnid suure tamme all. Ta ei saanud hetkekski jätta linnulaulu, mis kõrvu kostis. Just tol päeval tundus talle kõik see laul ilusam kui kunagi varem. Memm ei saanud tamme jätta. Vanaemale lõi just nagu nuga südamesse, kui aiavärvast astus sisse mees, kellel oli käes mootorsaagi, et vana tamme maha saagida. Memm ei tõusnud enne, kui Kati ta püsti aitas.

Memmel hakkas valus ja ta lausus nii kõvasti, kui sai: "Jäta linnule laulupuu..." Nüüd istub vanaema iga päev tamme all ning naudib lõbusat serenaadi.

Anniki Laar
IX klass
1998

Unistus vihmas

Sajab paduvihma. Pargi roheluses seisab üks masendunud tüdruk. Aeg-ajalt möödub kiirustades ja neiu poole imestunud pilke saates mõni inimene. Aga tütarlaps seisab. Ta on liikumatu nagu kuju ega tea midagi ümbritsevast. Ta unistab. Mõtleb samasuguste vihmadega tulevate sügisele. Puud kolletavad ja päike näitab enda järjest harvemini. Meri on hülgehall ja rahutu, nagu teaks ta, et midagi on toimumas. Kogu maailm on kole ja väsinud. Kõik on pahurad, unised ning tülpinud. Lõbustuspark on suletud ja maha jäetud. Elu on hall ... Vihm on lõppenud ja taevast särab hele päike. Vähehaaval hakkavad inimesed jälle liikuma. Rõõmsate nägude ja hea tujuga. Tüdruk pargis justkui ärkaks sügavast unest - praegu on ju suvi, soe ja mõnus. On aeg elada ning kõigest rõõmu ründaja masendusest üle saada. Vähemalt sügiseni...

Kristiina Tallermann
IX klass
1998

Poolteist tundi hirmu

Kuulsin läbi pooltunde, kuidas kell helises. Tõusin istukile ja lõin nupu alla. Kogu mu uni oli kadunud. Oli see sellest, et täna ärkasin kell kaheksa ja mitte seitse, või sellest, et minus oli tärganud Hirm? Kuidagi ärevalt libistasin end voodist välja. Mis mul täna viga on, arutasin omaette. Suuri töid on ju ennegi olnud, see on lihtsalt esimene väike suuline inglise keele eksam.

"Ei, mine ära!" käskisin Hirmu, kes jälle esile kerkis siis, kui esimene tükk vorstileivast mu suhu oli kadunud. Kahjuks oli liiga hilja ja söögiisu kadus nagu võluvael. Tuletasin meelde Kuldse Trio laulu "Kes ei tööta, see ei söö" sõnu, muutsin neid veidi ja sõin pool pätsi leiba ära, et mitte eksamihinnet nälja tõttu ära rikkuda. Kuigi aega oli veel küllaga, hakkasin bussipeatuse poole minema, Hirm ikka kannul. "Sa ei saa viite, hea kui neligi tuleb," sosistas mulle paharet peas. "Miks ma ei peaks saama, kui kõik õpitud on," ütlesin valjusti, et Hirm mind kuuleks. Kohe tasandasin häält, nähes kaht vanadaami kaastundlikult naeratamas.

Varsti olingi bussipeatuses. Kõrval pingil omaette mõtteid heietades tuli ta jälle. "Vaata, sa oled siin üks lollimaid. Vähemalt pooltel neist olid üheksanda klassi suulise inglise keele eksami hinded viied." Surusin silmad kinni, kuid mõtteisse tuli ikka kool.

Astusin bussist maha, Hirm minu kannul tegi sama. Seal mu saatust astubki, mõtlesin Hirmu kuuldes. Minu ees laius suur kolmekorruseline paarkümmend aastat vana betoonhoone - kool. Silme eest jooksis läbi esimese klassi aabitsate kättesaamine. Hirm oli kasvanud mitu korda suuremaks kui alguses, kolmveerand tundi tagasi. Jõudsin kohale viimasena. Ka teised kartsid eksamit. Enamusel oli õpik käes ja käis äge tuupimine. Need, kes selle mõttetute tegevusega vaeva ei näinud, närtsid pastakaid, närimiskummi ja kõike muud, mida juhtus olema. Läksin Hendriku juurde, kellel oli arvatavasti vähemalt pool pakki Dirolit suus, ja istusin piparmündi aurast ümbritsetud külmale radiaatorile. "Mis sa arvad, mis hinde sa saad?" küsis mu pinginaaber mõttetute küsimuse. Ma ei viitsinud sellele vastata. Pidin midagi tegema,

et sellest rusuvast vaikusest vabaneda. "Tead, ma sain ühe uue mängu," tegin jutuotsa lahti ning varsti olin elavas vaidluses tuumapommide plahvatuse ulatusega. Igatahes oli see huvitavam kui vaikus ja ka Hirm mu peas muutus väiksemaks, kuigi ta ei kadunud kuhugi. Meie vestluse katkestas õpetaja, kes kutsus sisse Allan Aareni, esimese nimekirjas. Vaatasin kella, see näitas 9.02.

Kahekümne kaheksa minuti pärast tuli Allan, morn nägu peas, tagasi. "Raske," oli ainus sõna, mis ta öelda suutis. Üleolevalt ütles mulle Hirm : "Oleksid ikkagi bioloogia pidanud valima. Aga kes siis mind kuulab? Igaüks on ju ikka ise kõige targem." Jätsin nätsutajate klubiga hüvasti ja hakkasin klassi poole minema. Põrguväravast sisse astudes ähvardas mu pea Hirmu suuruse tõttu lõhkeda. Istusime kahekesi, üks suur ja teine veel veidi väiksem, eksamikomisjoni ette maha. Kui ma suu lahti tegin, oli kõigepealt Hirm ja siis ka hirm kadunud. Varsti tundsin end kui kala vees.

Bussipeatusest kodu poole minnes ma lausa lendasin liblika kombel. Väike erutusevärin oli veel sees, kuid Hirmust polnud jälgegi. Mu kartus oli kokku kestnud tund ja kolmkümmend kaks kuni kolmkümmend kolm minutit. Pooleteisetunnine Hirm, rääkisin teistele naerdes õhtul, kui põnevusfilmi vaatama hakkasime.

Kristjan Männik
IX klass
1999

Rosinajäätis ja 15 senti

"Kui igav päev," mõtlesin ja haarasin sügavkülmikust viimase rosinajäätise. "Igatahes tuppma ma küll ei kavatse jääda." Nende sõnadega astusingi õue - niisama ringi uitama. Sulav rosinajäätis näppus kuulsin maantee ääres jalutades tasast kõlminat. Pistsin käe taskusse ning leidsin pihust 15 senti. Viskasin need õhku ja püüdsin taas kinni. Selle peale peatus üks auto. Ilmselt arvas juht, et ma hääletasin. Vanemates aastates proua keeras akna alla ja küsis : "Kuhu soovite?" Olin just segaduses ja seletama hakkamas, kui pähe turgatas mõte Laurat külastada.

"Pärnusse." - "Väga tore, just sinna ma teel olen. Istuge peale!" Ja enne, kui arugi sain, olin autos.

Tuli välja, et see proua oli üpris jutukas. "Täna on küll ilus ilm, juba 25 kraadi. Kas te ei arva, et on ilus ilm?" Ilma et ma jõudnuks vastata, läks ta juttu ilmalt liiklusele, liikluselt osooniaukudele, siis tänapäeva Eesti pankade töökorraldustele. Oli naljakas jälgida, kuidas naine ühe hingetõmbega 10 lauset maha vadistas. Kui olime Pärnusse jõudnud, pani proua mind tee äärde maha. Oli juba hilja ja teadsin, et Laura juurde ma enam ei jõua.

Kuna kõht tühjaks läks, jalutasin maantee juures asuvasse metsa, lootes sealt väheke marju leida. Seal sattusin kokku vendade Voitkadega. Ütlesin neile, et ei tasu karta, mina neid välja ei anna. Korjasime üheskoos marju ja õhtul tegime lõkke, mille ääres vennad mõnusaid jutte vestsid. Sõime metsa äärest püütud vutti ja jõime allikast saadud vett. Siis uinusin ning kui ärkasin, olevat Voitkad juba ammu üleval olnud.

Sel päeval tuli mõistus pähe ja otsustasin koju minna. Kuna Ülo ja Aivar minu vastu nii lahked olid olnud, tahtsin neile oma tänulikkust näidata, kuid taskust ei leidnud midagi enam, kui 15 hädist sendikest. Surunud selle raha Ülolle pihku, hääletasin koju tagasi.

Kui nüüd tehtule tagasi mõelda, siis pole üheks lõbusaks seikluseks vaja muud kui üht rosinajäätist ja 15 senti.

Triin Aas
VIII klass
2000

Ühe vana talvesaapa elulugu

Olen vana ja väsinud saabas. Mitte lihtsalt saabas, vaid nahast ja seest sooja lambanahkse voodriga talvesaabas. Aastaid on mul omajagu, nii umbes kuus või seitse, päris täpselt ei mäletagi. Paljud minuealised on juba ammu pensionile saadetud. Minu Kaisa aga ei taha minust kuidagi loobuda ja mulle tundub, et ta tahab minust viimase võhma välja pigistada.

Kui ma alles noor ja kena olin, oli mul sile ja läikiv nahk. Tänaval vaatasid mulle järele nii noored kui ka vanad. Nüüd olen kortsus ja läiketa ning minu poole ei vaata enam mitte keegi. Kurb aga tõsi, et nooremaks ei lähe keegi. Üks soov mul siiski on: tahaks endale väärikat vanaduspõlve.

Noorena hoolitses Kaisa minu eest väga. Igal õhtul pesi mind puhtaks ja siis veel kreemitas. Peale kreemitamist oli nahk pehme kui siid.

Kohati tundub mulle, et Kaisa ei hooli minust enam üldse. Pesemist pole ma enam ammu tunda saanud ja saapaviksi lõhn ei tule ka tuttav ette.

Mulle tundub, et olen surmale määratud juba sellel kevadel. On jäänud veel viimased loetud päevad.

Jane Pugi
V klass
2002

Kummardus kirjanikule

Kummardus kirjanikule

Karl Ristikivi jälgedes

Hingede öö

Ja ma astusin sisse lahtisest uksest. Kohe tungis riiete vahele soojust, mida ammu ootasin. Nurgas istus paks vanamemm, kes sihvkasid närides minult piletiraha küsis. Kesköise seansi hind oli kolm rubla, mille ka tasusin. Kõndisin kaldpõrandast üles ja astusin saali viiva ukse ette. Seal seisis ja ootas filmi lõppemist sinise vormikuue ja kuldnööpidega uksehoidja. Ta rebis mu piletilt kontrollriba ning podises midagi keeles, millest mina, võõras, midagi aru ei saanud. Taipasin siiski, et ta oli pahur minu peale, sest olin teda häirinud.

Mees avas ukse ja ma astusin vaikselt saali. Seal oli pime. Vaid lumivalge ekraan kiirgas ergast valgust.

Seisin nõutult paigal ja üritasin pimedusega harjuda. Järsku käis vali pauk ning ma ehmusin. Siiski taipasin peatselt, et need olid raketid - mõned nooremad pidulised ei suutnud ilmselt kesköötundi ära oodata ning alustasid paugutamist. Kui silmad juba midagi seletasid, leidsin enda ees mõned vabad kohad, ning ühele neist ka istusin.

Püüdsin küll filmi sisse elada, aga tegelikult mõtlesin ikka tänaval hullavast rahvamassist. Soovisin ju minagi seal väljas nende seas olla ja lõbutseda. Tahtmatult tulid meelde noorusaastad, kui vana-aastaõhtut sai kodumaal ära saata. Järsku tundsin endas mingisugust uut jõudu. Ma tõusin kohalt ja nõudsin õue, kus liitusin esimese mööduva pundiga. Võtsin pakutud õllepudelist paar lonksu ja me kõndisime edasi.

Tegelikult olin väga üllatunud, et mind nii sõbralikult vastu võeti. Võibolla oli see tingitud joodud alkoholist, kuid praegu polnud sellel tähtsust. Mina, Karl Ristikivi, tundsin esimest korda võõral maal olles end õnnelikuna.

Margus Roos
IX klass
1998

Hingede öö

Ja ma astusin sisse lahtisest uksest. Silmadesse lõi ere valgus, mis viis tagasi kodumaale, eemale siit külmusest ja vaenulikkusest. See oli jõululaupäeva soojus. Mööbel oli lihtne ja odav, lausa talurahvalik. Mulle meeldis see koht. Tundsin end kui kodus, ema-isa käevangus.

See ei saanud olla teater ega kino. Pidanuksin astuma tagasi, kuid ometi ei teinud seda. Miski tõmbas mind ukse poole, kust kostis aina valjenevat muusikat. Süda pöörasel kiirusel tuksumas, avasin ukse. Nägin inimesi, ei õhku! Lähemal vaatlemisel sain aru, et need olid vaimud, kui täpsem olla, siis hinged, rõõmsalt pidutsemas.

Kokku oli olevusi 13. Esimene neist oli Önn. Hägustes silmades peegeldumas rõõm, tantsis ta teistest rohkem ja ägedamalt. Önnega püüdis sammu pidada Noorus. Mulle meenus lapsepõlv, kodu Eestimaal. Järsku märkas Viha, kes seisis nurgas ning oli ilmselgelt toimuva vastu. Vene võim, terror ... Tasapisi hakkas muusika valjenema. Minu silme ette keerles Hirm, kes tuletas meelde karistusi, saabumist Rootsi, esimesi aastaid siin. Kõik hinged olid hallid, kuid kaks viimast tundusid tuhm kollastena.

Esimene neist oli Vanadus. Tundsin oma hõbehalle juukseid ja habet, kangeid konte ning rasket pead. Viimane hing oli Üksindus. Valu torkas südamesse. Sain aru, et see kolmeteistkümnene seltskond olin mina ise. Tundsin end väikese, tähtsusetuna... Lõi kirikukell. Südaöö oli saabunud. 13 hinge kadusid enne teist lööki. Seisin üksinda toas. Grammofon mängis kõvasti. Enam ei tundunud see koht koduna, tuled naersid mu üle nagu noorukid tänaval. Olin jälle üksik. Tormasin kodu poole, tormasin, kuidas jõudsin. Alguses jooksin, kuni jõudsin oma peidupaigani. Olin elust väsinud...

Kristjan Männik
IX klass
2000

Inimese tee

Tuulte otsimine sünnitab surmahirmu -
ei tea, kas jõuab veel?
"Rända ja mine," ütles diktaator.
Kaldusin kõrvale ammukäidud teest,
kust pidin teadma, et see on patt.
Kodu ei leidnud, kuigi rannajoont jälgisin.
Hingav meri,
vonklev jälg- sisaliku tee...
Homset päeva ei mäleta.
Mis ma siin teen...

Tarmo Vaksmann
XII klass
2000

Inimese teekond

Inimese teekond algab kuskilt, kus inimene seda ei märka. Kuskilt, kus antakse kõigile võrdne toidumoon kaasa ning kes nutikam, see elab, kes püsimat, see unistab ja loodab. Ta tahaks tagasi sinna algusesse, sinna, kus toidumoon kord anti, sinna, kust teekond alguse sai. Tekib lootus ja viha ja ängistus, et kõike ei saagi uuesti alustada, et toidumoon teist korda enam kätte ei anta. Siiski püsivad paljud ühe toidumoonaga, aga leidub ka neid, kes peavad sellestki loobuma. Ja tekib kadedus, et moon otsa sai. "Aga ei saanud!" hüüan neile kaugusest. Kunagi ei saa inimene nii vaeseks, et tal ei oleks ise midagi kaotada.

Ma tahaks öelda ja mõelda ja elada ja süüa ja magada ja kirjutada ja armastada ja vihata. Ma tahaks. Aga ma ei tohi unustada üht - elu on meile ainult laenuks antud. Ma pean seda meeles pidama, et ma enda eest rohkem hoolitseks, et toidumoon mitte liialt kasutult ära raisata, mitte raisku lasta. Kes enam siis sööks roiskunud toitugi. Aga niikaua, kui on elu, püsib ka lootus. Ja tänu sellele püsib ka mõni veel elus, hoiab laenu, ei maksa, ei anna veel tagasi. Aga mida siis teha? Loota ...

Teekond läheb edasi, aeg ei anna armu. Mõni on paremini hakkama saanud, mõnel tuleb rohkem vaeva näha, aga toidumoon on kõigil üks. Kõik oleneb ja oleneb ka edaspidi iseendast, teekäijast. Üksik teekäija on ühe jalaga ja ühe silmaga. Aga ka tema tahab elada, sest elada saab vaid korra, laenu antakse ainult üks kord. Edasi tuleb juba igaühel endal otsustada, mis suund võtta. Miks peab aga pidama meeles seda, et iga tegu jätab on jälje? Ka tegemata jätmine jätab jälje ja sisaliku teegi jätab kivile jälje, kuigi me seda ei näe, aga ajas on jälg.

Mis juhtub, kui aega on tehtud vale jälg? Jälg, millest järgmine on kuristikku ja kuristikku ja kuristikku ja kuristikku ja pimedusse. Ja mida sügavam pimedus, seda suuremat valgust on vaja, et seda tagasi tõrjuda. Aga inimene saab pimedusse kukkuda üksi, kõige sügavamasse põhja, ka kõige kõrgemasse tippu saab inimene tõusta üksi, tehes ise valikuid, ise vastutada.

Aga pimeduses? Kes aitab pimeduses olijat? Keegi. Seda ei suuda teha keegi, vaid seda, kes ise ennast ei aita, ei saa ka teised aidata. Aga aeg läheb edasi, ta ei anna armu.

Ja inimene hakkab kartma, tunneb hirmu. Tekib tunne, et midagi on kunagi valesti tehtud, et toidumoon pole õigesti kasutatud. Mis juhtub siis inimesega, kes avastab, et ta on pimeduses? Ta muutub valvsaks, kavalaks, äkiliseks, vahest isegi agressiivseks. Mõelge, kui pimeduses astub keegi varbale, aga kedagi pole näha. Ümber on pimedus ja õudus, milles on keegi, aga ei näe, pime on.

Inimene ei julge ennast liigutada, sest ta saab aru, et ümber on pimedus. Enam ei julge edasi astuda, tagasi ka mitte. Pole teada suundagi, kust tulnud on. Toidumoongi on kadunud. Aeg läheb aga edasi, ta ei anna armu.

Inimesel tuleb hakata edasi otsima. Algul üks ja siis teine asi. Pimeduses leidub kõik. Kui on olemas üks, siis leidub ka teine ja kolmas ja neljas ja viies. Leida võib palju. Mida rohkem on leitud, seda rohkem ka leiab. Ja inimesel kaob hirm pimeduse ees, sest pimedus saab valguseks, tekib pime valgus, mis enamalt oli valge pimedus.

Leslie Leino
XII klass
2001

Juba lahkunud mõtted

Teadmatusest tehtud teo järel
ei võeta vastu vabandusi.
On palju asju, mida mitte teades
on mul parem,
kuid mu mõte päästa võib
nii mõndagi.
Huvi tekitava keha teine pool
on eemaletõukav.
Mõnel juhul pole aga mõlemat
korraga näha.
Mis on uudis ühele inimesele,
ei pruugi olla seda teisele,
kes homset päeva niikuinii ei mäleta.

Ajalugu on unenägu —
fakt hallil raamatulehel.
Emotsionaalne mälestus on
kirju seltskond me meeles.
Edasi minnes ei vaata ma tagasi.
On kehv olla arg ja karta seda,
mida ei tunne ega eksisteeri.
Kogun teadmisi siit ja sealt
ning laiendan vaimumaailma juurestikku
lapsepõlve koduaiast kaugemale.
Elu on see, mis tõmbab enese poole.
Surm samal ajal külvab hirmu kõikjale.
Kuni loodus elab, elame meiegi.
Lihtsalt olles surevad kividki.
Laev lõikab laineid, viimased aga
lagundavad me elu
Ees puudub ruum ja taga on tühjus,
sest kaotasid end
juba enamgi kui ammu.

Marko Hartikainen
XII klass
2002

Isamaatus

Karl Ristikivi jäljendades

Olemine ja mitteolemine, üks neist on
uni ja teine ei sedagi.
Tea nüüd! Ja mine siiski püstipäi.
Ka sisaliku tee kivil jätab jälje.

Meie juures ei ole lapsepõlves,
vaid igas paigas, kus me kunagi mööda
läinud.
Kõigi teede pikkus ajas on võrdne.
Mulle ei ole jäänud ühtegi valgus-
aastat.

Me ei tule kunagi tagasi siia randa.
300 ei tule enam tagasi.

Arguse silmad on hirmul, et keegi võtaks
ta käest, mida tal ei ole.
Sellest, mis sinult sain olen alati olnud
ilma.

Palju on, mida ei suuda.
Palju on, mida ei taha.

Hedi Harzia
XII klass
1998

Friedebert Tuglaselt laenates

Külaskäik Tuglasele

Avan silmad. Juba on hiline hommikutund. Üle pika aja sain korralikult magada. Vaatan seinal olevasse kalendrisse. See näitab, et on aasta 1967 ja juunikuu. Kiikan aknast välja ning enda rõõmuks märkan, et ilm on ilus. "Mis siis täna plaanis oli?" mõtlen endamisi. Meenub — lähen külla lemmikkirjanikule Tuglasele. Tunnen hirmu mõtte ees, et tahan talle oma novelle lugeda anda, kuid samas rõõmustan, sest härra oli nõus nendega tutvuma.

Mõtted pöörduvad Tuglase loomingu juurde. Mäletan, et pidin kodus lugema tema novelli "Hingemaa", mille mees kirjutas oma kahekümnendal eluaastal. Tundsin tookord hinges kummalist värinat ning teadsin, et olen leidnud enda jaoks just selle õige. Peagi ilmusid mu raamaturiulile Tuglase reisikirjad "Teekond Hispaania" ning "Teekond Põhja-Aafrikasse", mis äratasid veel suurema austused kirjanikuhärra vastu.

Niimoodi mõtiskledes olen märkamatu jõudnud oma sihtpunkti. Kohtun lõpuks ometi oma suure eeskujuga — Tuglase endaga.

Helistan uksekella. Ootan viivu. Ta avab ukse, naeratab ning kutsub mu lahkelt sisse. Olen kohmetu ja värisen üle kere. Tuglas on aga ääretult sõbralik. Ta juhatab mind oma töötuppa, palub istuda ning hetke pärast ilmub kohale kirjaniku abikaasa Elo, kes toob meile teed ning küpsiseid. Naine lahkub vaikselt ja kiiresti, jättes meid üksi.

Vaatan hetke ringi. Raamatud, raamatud, raamatud -- neid on küll igal pool. Lõpuks julgen Tuglasele otsa vaadata. Ta suitsetab. Mõtlen, mida küsida, ning otsustan pärida maja kohta. Mees seletab lahkesti, et tema koduks sai see koht 10. novembril 1944. aastal. Enne neid elasid majas M. Under ning A. Adson, kes kolisid sisse 1933. aastal, varsti pärast elamu valmimist. "11 aastat hiljem õnnestus abielupaaril pääseda vabasse maailma. See oli samal aastal, kui põles meie Tartu kodu. Ka Elo ja mina tahtsime põgeneda, kuid ei õnnestunud. Seejärel kolisimegi siia ning ma ei ole hetkegi seda kahetsenud," jutustab Tuglas sõbralikult. Ta märkab minu huvi raamatute vastu ning hakkab rääkima. "Mul on umbes 15000 -16000 raamatut ning ajakirja, peale selle veel üle viie tuhande ajaleheartikli kuueteistkümnnes erinevad keeles. Veel on ligi 3000 postkaarti riikidest, kus olen viibinud, fotosid nelja tuhande ringis ning palju kunstitöid," valgustatakse mind. Uurin, kas mees tõesti oskab nii palju erinevaid keeli. "See pole veel kõik," naerab ta. "Koos raamatutega on mul väljaandeid umbes 29 erinevas keeles."

Olen vahepeal tunduvalt julgust kogunud ning pärin mehe mineviku kohta. "Oled sa lugenud romaani "Väike Illimar"?" küsib ta naljatledes. Noogutan. "Siis sa mu lapsepõlve ju tead. Aga mis juhtus edasi? 1906. aastal põgenesin laia maailma, kust ühest kohast teise rännates veetsin umbes üksteist aastat. Siis naasin kodumaale ning otsustasin panna oma panuse meie rahva kirjandusse.

1922. aastal organiseerisin Eesti Kirjanike Liidu. Hakkasin välja andma erinevaid kirjandusega seotud ajakirju. Neist tähtsamat -- "Loomingut" — peaksid sa teadma. 1946.a. anti mulle koguni Eesti NSV rahvakirjaniku aunimetus. 1950-ndatel tuli isikukultuse aeg. Mulle saadeti kiri, kust teatati, et olen kirjanike Liidu nimekirjast kustutatud. Võeti ära rahvakirjaniku aunimetus. Ja tead, milleks see kõik? Ma ei kirjutanud punaseid teoseid. Olin täieliku põlu all ega saanud viis aastat avaldada ühtegi rida."

Tekkis vaikus. Kulub minuteid, enne kui paotan uuesti suu. Kardan, et segan tema mõtteid, aga see pole nii. Küsin, kuidas jõuab üks inimene nii palju korda saata. Ta on kirjutanud kaks romaani, mitu kirjandusalast uurimust, töötanud kriitiku ning tõlkijana ning organiseerinud paljude seltside tööd. Elanud viietahulist elu. Ta naeratab nagu tavaliselt ning ütleb, et inimene jõuab kõike, kui väga tahab. Korraga meenub kirjanikule minu tuleku põhjus ning ta küsib novellide kohta.

Ulatan need talle värisevate kätega. Mees vaatab üle laua ning lausub: "Mul on nägemine väga halb. Palun loe mulle ette."

Loen. Vahepeal heidan kiire pilgu härra suunas. Ta kuulab - süvenenult. Lõpetasin. "Jaa," ütleb ta. "Kui samamoodi jätkad, võib juhtuda sinuga niisugune lugu, mis minuga aastaid tagasi. Nimelt sain kirja ühelt väikeselt Tartu tüdrukult Ingalt, kes kurtis, et nende lugemikus oli väga kurb jutt minult. Ta palus, et edaspidi lastele kirjutades unustaksin liiga sünged lõpud. Pärast nimetatud kirja tegin ümber oma esimese avaldatud jutustuse "Siil" viimase jupi. Ära vaata midagi nii kummalise näoga. See variant, mida oled arvatavasti lugenud, on ümber tehtud, mitte originaal. Siit tuleb välja üks tähtis tõsiasi — mingi aja möödudes peab teose uuesti läbi kirjutama. Pane see endale kõrva taha."

Vaatan kella. Varsti on aeg lahkuda. Otsustan küsida veel ühte asja. Mis on kirjanikuhärral tulevikus plaanis? "Tahan asutada omanimelise fondi, mis annab välja novelliauhindasid andekatele autoritele. Ka sinul on lootust, kui samas vaimus jätkad. Veel tahan teha testamendi, kus jätan maja ning vara Teaduste Akadeemiale, et kõik huvilised pääseksid minu raamatukogu tarkusesalve juurde." On aeg lahkuda. Kahju. Tuglas saadab mu ukseni, surub kätt ning ütleb, et olen väga andekas ning kui ennast käest ei lase, on mul lootus saada sama suureks kirjanikuks kui tema. Häbenen. Langetan pilgu. Ta patsutab mind õlale ... haarab sellest kinni. Raputab. Raputab veel kord, tugevamini. Vaatan üles ning minu juures seisab õpetaja, saates kurja pilgu allapoole. "Nägid sa vähemalt mind unes?" küsib ta. Olen segaduses ega tea, mida vastata. Vaatan ainult suurte silmadega tädikese poole. "Siin on su palk tunnis magamise eest. Saad kirjandi kahe, " ütleb õpetaja ning tõmbab punase kõveriku peaaegu tühjale lehele, mis mu ees lebab. "Ei või!" hüüan. "Tuglas ütles mulle, et olen suurepärase kirjutaja." Kõik hakkavad naerma. "Miks?" mõtlen. Korruga riivab silma laual vedelev lahtine vihik. Selles on mingi konspekt. Märkan, et viimasele reale olen joone alla tõmmanud. Loen: Tuglas suri 15. aprillil 1971. aastal. Ma ei mõista enam midagi. Vaatan enda ümber. Seinal on kalender. Täna on 29. november ja aasta 2000. "Oli see uni? Nii tõeline..." jõuan mõelda. Kell heliseb. Kõik tormavad välja mind endaga kaasa tirides.

Piia Petter
XII klass
2000

Inimese vari

Mees istus üksinda keset pimedat tuba ja mõtiskles omaette erinevate pääsemisvõimaluste peale. Ta tahtis päevavalgusesse sukelduda. Kuigi rangelt määratud ootama hommikuni, proovis ta suurest kannatamatusest ka põgeneda tolle valgustamatuse eest. Ühel juhul saavutas ta edu — mehel läks korda rebida maha kardinal, misjärel vennike kohe suurt kergendust tundis. Oma suurimast kirest sai ta maitse suhu, kuid nüüd sellest ei piisanud -- tuli hankida lisa. Joostes järele päikesele, seda imetledes ja valgust ainult enesele ihaldades, tundis ta suurt kadedust. Mehe suurimateks konkurentideks olid lilled, kes teda oma värvidega alandasid. Vennike otsustas kõik ettejuhtuvad õielised maha tallata - nad hävitada, et nõnda end vähegi kirkamas valguses näha. Mees sattus oma tegevusest hoogu, sest ta armastas valgust.

Mahatallatud lillepeenrad jätsid vaesekese imagole sellise kahju, et kõrvalvaatajad ei saanud ükskõikseks jääda. Õiglase õigusmõistmise tulemusena istus mees jälle keset pimedat tuba, kuid enam ei mõtelnud millestki.

Marko Hartikainen
XII klass
2001

Popi ja Huhuu

Soe ja hele paitus äratas väikese Popi unest. Ta tundis huvi, kes see selline on, kes segab niivõrd meeldivat sügavat und. Ta vaatas, kuid ei suutnud näha. Soe paitaja oli nii ere, et ajas Popile pisarad silma, ise veel arvas, et nutab suurest rõõmust. Hommikuse kaste enda kehalt maha raputades ja kangust kehast välja ringutades küsis ta tundmatult: "Mis on su nimi seal taevaalaotuse all?" Vastust ei tulnud. Popi krimpsutas pisut nina ning kordas küsimust natuke valjuhäälselt. Ikka ei saanud ta taevaliku võõra nime teada. Nüüd juba õnnetu väikemees hüüdis täiel jõul uuesti. Ja nagu välk selgest taevast saabus kusagilt kaugelt ka vastus: "Huh - uu ..., huh-uu, ... huh-uu!"

Popi tõusis valgusolendi nime teada saades suurest rõõmust lendu. Ta tahtis Huhuu juurde lennata ja teda emmata. Popi mõistis, et vaatamata Huhuu silmipimestavale paistvusele oli too eemal, sest hüüegi kostis kaugelt. Asjaolule suurt tähelepanu pööramata astus ta teele.

Popi lendas ... All möödusid magusatest õielõhnadest aasad, omaette podisevad jõed ning aukartust äratavad metsad, kuid ikkagi ei jõudnud ta Huhuuni. Paistis, nagu Huhuugi liiguks. "Huhuu oota!" hüüdis Popi ja lisas kiirust. Tundus, et isegi mahe tuuleonu tahtis, et väike Popi jõuaks Huhuu juurde, puhudes ta ilusatesse tiibadesse hoogu juurde.

Möödusid minutid, tunnid, kuid Popi ei saanud Huhuule juuksekarvavõrdki lähemale. Sellest hoolimata lendas Popi kartmatult, süda täis kummalist rõõmu, valgusolevuse poole. Huhuid taga ajades märkas Popi ka teisi endaga sarnaseid tiivulisi. Ta tervitas neid oma kirju kuuega lehvitates ja iseendaga arutades, kas nemadki tahavad Huhuu juurde minna. Popi oli liiga kiire, et neilt endilt seda küsida. Aeg möödus ning Popi ikka lendas, ilma et Huhuule lähemale oleks jõudnud. Popile tundus, nagu ei soovikski Huhuu tema kallistust. Vast on tagasihoidlik? Kuid sellest hoolimata lendas pisike kangekaelne tiivuline edasi.

Aegamööda hakkas Popi väsimust tundma. Ta märkas ka, et Huhuu on silmapiirini jõudnud. "Kuhu küll Huhuul nii kiire on?" mõtles murelikult Popi ja nagu saanuks mingi hirmsa vastuse oma nukrale küsimusele, hüüdis ta meeleheitlikult: "Huhuu, oota!" Huhuid oli juba võimalik näha, kui ta ennast silmapiiri taha upitas. Ta ere valgus ja paitav soojus olid kadunud. Selle asemel oli Huhuu kollakaspunaseks kiskunud ja pakkus vaid õhkõrna soojust. Hirmu tundes karjus Popi: "Huhuu, oota!" Kuid Huhuu ei oodanud, vaid vajus vaikselt silmapiiri taha, natuke veel justkui piilus ning siis kadunud ta oligi.

Popi hüüdis veel viimast korda raageval häälel: "Huhuu oota, palun oota ... oota!" Aga Huhuu oli juba läinud. Temast oli alles ainult punane kuma taevaalaotuses.

Eerik Koppel
XII klass
2001

Inimese vari

Vaikus. Vaid ürgne tuul mängib arglike pilvedega ning kajakad kõrgel taeva kohal kurdavad oma igavest elu. Ümberringi ei paista midagi peale laisalt laksuva vee. See neetud mollus oli meest juba kaks päeva enese valduses hoidnud ning lõppu oma piinadele ei näinud ta saabuvat kunagi. Mees vaatles pilvitut taevast ning kirudes tühjendas oma viimase veepudeli. Seepeale heitis ta paadi põhja selili ning asus ootama tulevikku.

Igavene Päike taeva kohal vaatles talle ükskõikselt otsa. Mees saatis üles vihaseid pilke ja tõmbas seepeale oma särgi silme ette ning püüdis uinuda. Asjatult - olukord, kus ta viibis, ei lubanud tal tegevusetult vedeleda ning tõsis püsti. Vaatepilt hirmutas teda: ükskõik, kuhu ta ka vaatas - ikka vaid vesi. Lootusetuse tunne pugest mehe südamesse - kaua ta veel siin vastu peab? Ta andis endale armuaega maksimaalselt kaks päeva, mitte rohkem. Surm piinava janu kätte ei hirmutanud teda nii palju kui ükskõiksus. Mitte keegi ei oska aimatagi, millises olukorras ta viibib. Vaid juhus võib ta veel päästa. Lootus, et mõni kalalaev või kursilt eksinud lennuk ta selles olukorrast päästab, säilitas eluiha ega lubanud talle päästvat hüpet sügavusse. Tundide möödudes hakkas aga lootus kustuma. Päike oli just loojunud ning jahe õhk sundis meest kägarasse tõmbuma. Pimedusega kaasnes veel kannatusi. Ta hakkas kuulma hääli, mis mehe niigi väsitava keha lausa tõmblema panid. Kuigi ta teadis, et see on vaid ettekujutuse loomulik vili, mis toitust üksildusest ja näljast, ei rahuldunud mees. Et seda deemonlikku urinat mitte kuulda, hakkas ta kõva häälega laulma. Ta kisendas kogust hingest, justkui oleksid põrgu väravad avanenud seal vangistuses viibinud saatanale. Aja möödudes tundis ta, kuidas jahedus ning hirm kehast lahkuvad. Mehe metsikud laulukesed väsisid ta ning enne kui ta arugi sai, viibis ta igavestel fantaasiamaadel, kus valu ja hirm pole kunagi käinud. Päike oli juba paar tundi ookeani soojendanud, kui mees ärkas. Esialgu ei taibanud ta olukorrast midagi, kuid näljast korisev kõht tõi ta reaalsusesse. Lootusega olukorra paranemise kohta hüppas ta püsti, kuid veel suurema masendusega vajus siis tagasi pikali; seisukord oli endine, vaid surm oli oma laevukesega lähemale jõudnud. Hirm tõi mehele pisarad silma. Talle meenusid hetked minevikust: boheemlaslik kunstniku elu ning veidrad inimesed. Need lõbusad pildikesed parandasid mehe tuju ning lootusetuse ja õnneliku mineviku kummaline segu tekitas kunstnikus naerutuju. Esialgne tagasihoidlik rõõm arenes pikkamisi ekstaatlikeks, kohati hullumeelseiks. Naer hajus üle maailma, see ulatus pilvedeni ning puudutas Päikest. Veest hakkasid selle negatiivsusest tekkinud positiivse energia tõttu sirguma lilled ja puud. Veepind asendus rohelusega ning hallid kalad muutusid kirevateks lindudeks, kes endas uue ande avastades maailma lõppu otsima lendasid.

Mees, nähes muudatusi, mida ta oma energiaga oli tekitanud, vajus imestunult paadi põhja. Ta sulges silmad ning meenutas oma kummalist lapsepõlve. Seepeale luges ta kõva häälega saja neljakümne kuueni ning astus siis ettevaatlikult veel hetk tagasi vedelale olnud pinnale. See kandis teda! Imed olid siiski olemas. Mees astus paar sammu ning sellest kindlust saades pistis ta hullununa jooksu... Väsinuna kummardus ta mõne aja pärast ühe allika kohale ning jõi suurte sõõmudega seda jumalate jooki. Janu kustutatud, rahunes ta. Mis oli juhtunud? Miljoneid aastaid rahulikult loksunud ookeanist oli saanud lopsakas vihmamets. Kuidas see ... ? Ah ükskõik! Ju oli armulikul jumalal temast kahju olnud.

Edasi liikudes märkas ta maas vedelemas üht suurt kookospähklit. Mehele meenus ta näljatunne ning ahnelt purustas ta vilja. Siis juhtus midagi, mis mehe närvisüsteemile saatuslikult mõjus. Pähklit väljus elusuurune alasti naine. Mehe silmad vajusid imestusest kinni ning ta unustas isegi inimese ürgseima abivahendi -jooksmise. Naine sammus helitult mehe juurde ja üle ta huulte voolasid erutavad sõnad: "Mida soovid, kallid olend?" Üks hääli mehe peas kisendas talle midagi, kuid iha sai temast võitu. Ta avas oma suu ja kisendas ebainimlikult tundmatule, et ta soovib sellest neetud paigast minema, ükskõik kuhu, aga mitte siia jääda. Naine naeratas talle ja mehe mõtetes liikus kujutluspilt irvitusest oma ohvri kohal olles. Ta tundis ennast unisena ning ümbrus muutus äärmiselt valgeks ja vaikseks. Ta vajus ...

Ärgates leidis ta ennast taas hullust olukorrast: igal pool vaid lõputu laisalt loksuv veeväli ning taevas julmalt naeratav tulekera. Sellest mehele piisas ja pikemalt mõtlemata heitis ta end igavesse ookeani. Kajakad aga kisendasid oma igavese elu üle ning tuul mängis kauguses paistva laeva purjedega peitust...

Markko Vaksmann
XII klass
1999

Poet ja idioot

Käes on keskpäev ja pisikest tuba soojendab lõbus kevadpäike. Kõhnunud poeet istub vaikselt suure töölaua taga ja tegeleb oma tundeküllase luuletusega. Äkki heliseb kohutava kõlaga uksekell ning sisse astub pikka kasvu mees, keda korteriomanik oma sõbraks peab.

"Mis uudist, semu?" küsib Toomas tervituseks.

"Astu edasi, ma lõpetan üht luuletust," vastab Aleks.

"On see sama hea, kui eelmised?"

"Parem!"

"Võin ma lugeda?" küsib Toomas.

"Mul pole veel valmis."

"Sa oled ju kaks päeva kodus istunud, aga ikka pooleli," imestab sõber.

"Mul läheb aega vaja," ütleb Aleks veidi solvunult.

"See pole ju raske, kirjutan paar rida ja panen riimi," kelgib Toomas oma lihtsameelsusega.

"Räägi parem, kuidas torude parandamine läheb?" küsib poeet irooniliselt teemat muutes.

"Tead mis?! Sina lõpeta oma luuletus ja mina lähen toon meile "Viru Valget". Noh, oled nõus!" teeb Toomas ettepaneku.

"Olgu pealegi, ammu pole märjakest saanud," nõustub Aleks. Samal ajal, kui sõber viina järele läheb, lõpetab poeet oma luuletust, mille pealkirjaks on vabalt valitud "Viimne tervitus". Nüüd ilmuvad read kiiresti paberile ja pliiats ei peatu hetkekski.

Peagi saab Aleks tööga valmis ja Toomas on pudeliga tagasi. Madalad pitsid laotakse lauale ning need täidetakse peagi alkoholiga. Joomisega tehaksegi algust ja mehed tõstavad klaasid suule.

"Aleks, näitad oma luuletusi või mitte?" küsib Toomas uudishimulikult.

"Ma ei viitsi tuua, need on tagatoas, laua kolmandas sahtlis," seletab poeet pitsi täites.

"Teine kord siis," järeldab sõber.

"Noh, joo me nüüd. Mõttele ometi, saad tulevase kuulsa luuletajaga koos viina maitsta," ütleb poeet lõbusalt.

"Tõstame!"

Paari tunni möödudes on Aleks juba uimane ja räägib segast juttu. Toomas peab kauem vastu ja otsib köögist sõbra tehtud hapukurke.

Hommikul ärgates on luuletajal peavalu ja halb enesetunne. Aknast paistev valgus pole enam nii särav, kui ta oli seda eelmisel päeval olnud. Umbeses toas ringi koperdades märkab poeet, et Toomast pole. Küllap pidi torusid parandama minema, mõtleb Aleks omaette. Ta istub oma kirjutuslaua taha, et lugeda luuletust, mille ta eile lõpetas, aga seda pole kusagil. Äkki kargab mees püsti ja avab kolmanda sahtli, kus on kõik tema looming, kuid - sahtel on tühi. Silma torkavad köögis vedelevad

"Viru Valge" pudelid, milles pole enam tilkagi viina. Nüüd tajub poeet kõike ja kuuldele tuleb kõva karjatus : "Idioot!"

Urmi Uuspõld
XII klass
2000

Suveöö armastus

Evita, vaevalt kahekümneaastane noor neiu, lükkas baariukse hooga lahti ja astus sisse. Ta kandis lühikest musta lõhikuga seelikut ja säravsinist pluusi. Tüdruk sammus leti juurde, tellis endale joogi ning võttis istet. Paar minutit hiljem oli ta tähelepanu köitnud üks noormees, kes tantsis parajasti mängiva kiire laulu järgi võrdlemisi ilmetu naiseaga. Loo lõppedes tuli mees Evita juurde ja võttis ta kõrval mustal baaripukil istet. Mõni minut hiljem nad juba vestlesid. Aeg möödus lennates ja kui kätte jõudis baari sulgemise aeg, ei tahtnud noored teineteisest lahkuda. Otsustati teha väike jalutuskäik.

Nad kõndisid läbi linna ja lõpuks hakkas hommik ja päikesetõusuaeg kätte jõudma. Noormees ja neiu olid märkamatuks mere äärde jalutanud. Rannas istuti maha ning nauditi teineteise seltskonda. Äkki, kui poiss kõrvale vaatas, paljastas Evita oma pikad läikivad kihvad ja surus kaaslasele kaela. Hommikusöögiaeg oli kätte jõudnud ja suveöö armastus otsa saanud.

Liisi Toomik
XII klass
2000

Toome helbed

Põski paitav kevadine päike soojendas mu valget ja väsinud keha. Puhkasin pehmel mättal ja mõtlesin minevikule - oma mälestustele, kõigele kogetule, mis mulle palju rõõmu ja samal ajal tuska valmistas.

Sinise taeva taustal sõudsid valged pilved. Igaüks neist omandas kuju, minu mälestustest...

Läbi riiete tundsin karget külmust, mis immitses maapinnast, kuid see ei heidutanud mind, sest olin õnnelik, et saan taas nautida kevadet. Talv oli kui vangla - külm, märg ja päikeseta. Nüüd oli sõber tagasi ja hellitas mind oma siidpehmeta kätega. Kuskil kaugel müristas. Loendasin mõtetes kümnene. "Järelikult jõuab varsti siagi. Ilm läheb kas soojemaks või külmemaks," mõtlesin valjusti. Aga paukumine suundus kaugemale, justkui kadus üldse silmapiirilt. Mis see siis oli? Kas tõesti kuulsin valesti? Võib-olla ootasin ilmataadilt liiga palju. Vähemalt oli see ahistavalt valge, ilus lumi kadunud. Kuldnokadki olid saabunud ja parajasti pesa ehitamas. Nemad peaksid küll õnnelikud olema. Lendavad soojale maale, reisivad ja näevad palju huvitavat.

Oleks inimesel ka tiivad, siis tunneks end vabana kui lind. Kuigi suleliselgi on vaenlasi. Üks neist on tuul, kes mu juukseid hirmsasti sasis. Hommikul nägin musta vaeva nende kammimisega ja nüüd oli jälle kõik ... nagu voodist tõustes. Tukkusin veidi. Mis see siis nüüd tähendas? Mingisugune nali arvatavasti?! Rõõmsameelne sõber oli kadunud. Taevast sadas loodetavasti viimast lund ja puult langesid esimesed toomehelbed.

Anna-Maria Rettijeva
XII klass
2000

Ikka Liivist mõteldes ...

Räägin teile oma loo

Kummaline valu heliseb rinna sees juba sest saati, kui veel väikene mees olin. Oleks tahtnud kasvada valguses, kuid see igatsus lendab vaid kui haavatud kotkas. Miks küll peetakse mu kurbi laule ekslikult luuleks?! See au kuulub teaduse kroonile, mitte mulle.

Mu hirmul süda leinab juba hällist saati, ei rõõmsaks saa ma iial, kuni haudki on mullaga kaetud...

Kui teaduse kroon peaks langema, jääks meie kallitel kalmudel üle vaid koledalt oiata, nagu haige tiivaga lind, nagu minu luule...

Triin Aas
IX klass
2001

Räägin teile oma loo

Kõnnin mööda randa ja rõõmsaks ei saa iialgi. Mul hirmul on süda ja rinnus tume kohin. See on nagu mere müra, mis ühest kõrvast sisse puhub ja teisest välja läheb. Ikka meeles see kurb lauluke ja häll. Nüüd, kui olen sirgunud suuremaks, leinan taga oma hälle. Need kallid kalmud, hirmus saatus ja valu minu südames. Siis oigan ma heledalt ja igatsus tuiskab mu meelest tulevikku.

Jaano Vaab
IX klass
2001

Räägin teile oma loo

Elu on imelik. Kord oled kui kasvanud valguses, mis mind tõstnud on viimase pilve peale otsatus taevas.

Kuid samas vaatan kõrvale ja ainult tume kohin heliseb mu rinnas. Olen üks kurb lauluke keset igatsuse lendu, kus liuglen kui haavatud kotkas. Mu elu on jäätunud valu, mis rahu ei taha anda. Olen vaid raugenud väike mees, kes helinast rinnas lohutust otsib.

Mu hirmsad laulud on valuks mu südames - valuks, mis kaduda ei taha, vaid lume tuisates ainult sügavamale tungib. Rändan pimedas tihnikus, otsides väljapääsu, mida pole.

Ei rõõmsaks saa iialgi saada, kui tiib on mul haige. Valusad oiged, mis hirmul südant aina madalamale suruvad, sirguvad järjest suuremaks

Hirmus on mu saatus, lein mu kaaslaseks jääb. Olen kui valus vale mõiste, mis rõõmsaks ei saa iialgi.

Tumedalt tuiskab lumi mu ümber, kadunud teaduse kroon, koos sellega. Kallid kulmud, need pööravad kõrvad, kui ma uksele koputan.

Raske on olla üksinda, olla haige tiivaga kotkas, kes otsib olematut ust valgusesse.

Juhan Härm
IX klass
2001

Vaata - paljaste jalgade jäljed

kallis —
minu lemmik —
miks ma sind ei leia?
otsin su jälgi:
maalt ja merelt
liivalt ja mullalt
õhust ja paberilt

olen sind leidnud
alatskivist ja avispealt
pandiverest ja raplast

vahepeal kaotan jäljed —
need on põlenud --
tegid seda sina — kallis?
miks?
kas kardad et leian su
või on hirm et saan teada
et saan teada — liisast?
ma ei pahanda
tean et ütlesid talle
aeg on seda asja lõpetada
ma ei pahanda
ei pahanda su peale

otsin su jälgi
jälgi mis on peidetud luulesse
peidetud sinu ridadesse
otsin neid maalt ja merelt
taevast ja põrgust
jõuan kõrbesse
otsin
leian
keegi läheneb
hüüan vaata —
paljaste jalgade jäljed —
ta ei näe
keegi ei näe
sest keegi ei armasta sind
nii nagu mina

Tuli kord luulevürst...

Kord tulid Sa, täites mu südame —
kuid miks, miks tegi Sind nii kurvaks see?
Kannatasid nõnda
kui haige tiivaga linnuke ...

Tulnud siis mu juurde
ja lausunud salaja ~
Jää siia kallid, sust eal ei lahku ma!
Kuid unistus vaid sellest,
jäi vaikselt südame...

Lootsin näha Sind
taas oma silme ees —
Kuhu kadusid küll Sa,
mu väike luulemees?

Nüüd talveõhtuil pimedail
ma mõtlen Sinule —
Ootan tasa, kurvalt akna ees.

Kostab hääl sealt kaugelt,
kaugelt pimedast, —
mul süda rinnus lõhkemas ...
— Kas nüüd on aeg, mis tuled Sa
ja viid mu kaasa endaga?

Ma ukسلäve avasin
ja tuppa hiilis tuuleil -...
Ta sosistas mu kõrvu vaikselt,
kuid kurvalt siis —

Jää jumalaga minu arm
Nüüd eal ei tule tagasi
Haige hing mu südames
on rahu leidnud sellel ööl

Helen Kivila
XII klass
2001

Kui oleksin August Kitzbergi tegelane ...

Tere, Mari!

Pidin Sulle lausa otsekohe, kui kuulsin Su lugu, kirjutama. Tean, et Sul on raske ja keegi peab ju toeks olema. Ehk toob see kiri Sulle lohutust. On üpriski selge, et armastad Margust väga ning poleks õige öelda, et tema Sinust ei hooli, kuid päris armastus see siiski pole.

Saan täiesti aru, mida tundsid, kui nägid Margust Tiinaga, ja et süüdistad kõiges seda "libahunti", aga ega ka Tiina kellelegi halba soovinud. Ta armastas Margust samamoodi kui Sinagi. Erinevus on selles, et poisi tunded Tiina vastu on üpriski selged...

Tahan öelda, et peaksid Margusest loobuma (kui teda tõeliselt armastad) ning oma eluga edasi minema. Koos ei saaks kumbki teist kunagi õnnelikuks. Ilmselt arvasid, et Margus unustab Tiina kohe, kui too on silmapiirilt kadunud, aga kas suudaksid Margust unustada, kui ta peaks su vaateväljast lahkuma?! Kõnekäänd "ära silmist, välja peast" siia vist ei sobi.

Ära arva, et poiss Sinu sõnade järgi "õnnetuse sisse jooksis". Kui teda tõeliselt armastad, siis lase tal minna. Kuigi Tiina nüüd surnud on, ei pöördu Marguse tunded niipea, pead sellega lihtsalt leppima.

Ilmselt on Sul seda raske kuulda, kuid mida varem need mõtted omaks võtad, seda parem. Kes teab, äkki kohtad veel kedagi teist, kes oskab Su südame samamoodi pöksuma panna.

Ära ainult arva, et olen Sinu vastu, otse vastupidi. Mõtlen, et kui keegi selles loos kannatas, siis olid see Sina, kes kordagi õnne maitsta ei saanud. Kujuta endale ette, mida Tiina ja Margus tundsid, ning kõik saab selgeks ... Teie Tiinaga olete erinevad -- Sina truu ja alandlik, tema salapärane ja ootamatu. Mitte mingil juhul ei tohiks aga ennast Marguse pärast muuta ... see pole lahendus. Äkki on Margus Sinu vastu tõrjuv, sest surud end talle peale. Lase asjadel natukene maha rahuneda ning vaata, mis juhtub, kuid elu lõpuni tema järele ootama jäämine pole ka arukas.

Oled piisavalt tark mõistmaks, mis Sind ees ootab, kui Marguse enda külge aheldad, aga lõplik otsustamine jääb ikkagi Sinule.

Ära oota poisi soojenemist Sinu vastu! Kui ta seda teha ei taha, siis nii see ka jääb. Võib-olla hirmutasid ta ära, olles Tiina vastu. Margus tundis, et soovid talle halba ja tahad temalt õnne ära võtta. Mäletad, kui ta proovis "libahundile" noa otsas leiba pakkuda ning Sina selle poisilt käest ära löid? See oli otsene märk Margusele, et ei taha, et ta õnnelikuks saab. Loomulikult pole asi nii, aga Margus võib seda nii mõista.

Tundub, et keegi pole Sinu vastu õiglane ning ei taha aru saada, miks käitusid nii, nagu käitusid, kuid nõnda see elu juba on ...

Loodan tõega, et suutsin Sind kuidagi aidata.

Tee, mida paremaks pead, ja teed õigesti!

Sind alati toetades Triin

Triin Aas
IX klass
2001

Marguse monoloog

Torm. Oli kuulda üksikute huntide ulgumist. Taevas ei näidanud oma ilu paksude tormipilvede tagant.

Mann veeris saviku peal vana lauluraamatut. Toas võis tajuda närvilist õhkkonda, sest isa ega Jaanus polnud koju jõudnud kirikuhoovist, kus hukati nõid. Siiski lendas üks paukudes lahti ja sisse astusid oodatud inimesed. Peremees ja sulane. Nad rääkisid pikalt-laialt toimunud sündmustest. Ootamatult läks jutt nõia tütre peale, mis minusse aina sügavamale sööbis. Hallivatimeeste hüüded tugevnesid, mistõttu isa püssi haaras, tõmbas vana ukse lahti ja ... Laps! Täpselt selline, nagu Jaanus teda kirjeldanud oli. Tüdruk astus tuppa, saatjaks huntide kirglik kisa ning tähistaevas. Mann oli nagu ära nõiutud ja karjus, et hunt ja hunt.

Plikal olid tumedad juuksed ja tõmmu nahk. Kes seda küll endale naiseks tahaks?! Meie suguvõsa oli ikka õige - kõigil heledad juuksed ja sinised silmad. Selline oli Tammaru. Seetõttu oleks Mann tulevikus mulle sobivaks kaasaks. Oli kuulda vanaema, isa, ema ja Jaanuse vaikseid sosinaid, mis justkui kuulutasid kurja. Nad viisid tüdrukule süüa, aga plikatirts ei osanudki tänulik olla. Oli ainult vait ja põrnitses midagi oma jäise pilguga.

Kui ma järgmisel hommikul ärkasin, nägin suureks imestuseks, et too plikatirts oli ikka meil. Tammarul. Lootus, et ta lahkub, jäi iga päevaga väiksemaks. Ta oli olnud meil juba kümme aastat! Ei tea, kuidas oli ta vastu pidanud. Mann, peremees ja perenaine ei sallinud teda tema päritolu pärast, aga mina ... Mina armastasin Tiinat! Oli lummasuvepäev. Ootasin Tiinat siinsamas suure tamme all, nagu olime kokku leppinud. Kogu mets virvendas tulipunastest küpsetest maasikatest. Oh! Sealt ta tuligi! Juba eemalt paistsid toredad patsikesed, mis üles-alla hüplesid. Oli näha, et tüdruk oli ärritatud, aga olin kindel neiu tuju paranemises. Tiina tahtis, et räägiks vanematele endast ja temast, aga kuidas oleksin saanud nii teha? Me kõik teadsime, et Tiinas lihtsalt polnud tammarulase verd. Tal olid tumedad juuksed, tõmmu nahk. See oleks nagu minu suguvõsa häbistamine, aga siiski teadis tüdruk, et ma armastan teda.

Tasapisi läks jutt Tiina emale. Seepeale hakkas tüdruk meeletult pisaraid valama, kuna kõik arvasid, et ta ema oli nõid. Ja nagu ema, nõnda ka tütar. Püüdsin igal kombel teist rahustada, mis lõpuks ka õnnestus. Tiina palus mul ees metsast välja minna, et ta saaks veel natuke marju korjata. Koduteel tuli vastu Mari, kuid astus sõnagi lausumata minust mööda ning jalutas kindlal sammul paksu metsa. Taskus oli mul veel paar pähklit, mis ma Tiinale unustasin anda.

Igal pool oli sagimist. Kaseoksad vaja tuppa tuua, loomad talitada ja loomulikult ka ennast korda seada, sest õhtul tuli sammud jaanitulele seada. Kui me lõpuks päralt jõudsime, mängiti nukumängu, kuhu ka mind, Märti, Marit ja Tiinat kisuti. Mul jagus silmi ainult Tiina jaoks, kuid viimane ei tahtnud ennast kätte lasta. Viimaks see juhtus ning me läksime ringi keskele. Ka Märt oli Mari kätte saanud. Järsku kuulsin sõna "libahunt", mis oli välgunooleks minu südamesse. Nüüd leidsin Tiina nutmas, aga ei kuulnud sõnagi tema jutust. Ma olin nagu unne vajunud. Järgmisel hetkel olin lõkke ääres. Tiinast ega külarahvast polnud jälgegi, ainult Mari luusis ringi. Ta seadis oma sammud minu poole. Alles siis sain aru, mis oli toimunud. Tiina oli metsa jooksnud. Mariga ei tahtnud ma enam mingit tegemist teha. Kui Tiina ka kümme korda libahunt oleks olnud, oleks ta tuhat korda parem ja armsam olnud kui Mari ja nii ma talle ütlesingi. Seepeale hakkas tüdruk kibedasti nutma ning kadus.

Järgmisel päeval püüti minuga rääkida, aga ma ei suutnud. Kurbus, igatsus ja armastus nõudsid mu hinge. Ainult vanaema võis mind mõista ja toetada. Vähemalt nii ma arvasin, kuid eksisin. Ka tema ei saanud aru. Ikka see Tammaru veri, mida Tiinal ju polnud. Selline masendus võttis mu paariks päevaks jalust maha. Varsti ilmus kellegi vari üle ukسلäve. See kuulus Tiinale, kes oli kahvatu ja nälginud. Ta riided olid korratud. Ainus asi, mis ma hüüda suutsin, oli mu armastatu nimi. Tiina. Too püüdis seletada, kus oli olnud, mida teinud. Ema-isa aga ei jätnud teda rahule, vaid sõimasid teda libahundiks, mistõttu Tiina uuesti põgenes. Sellest hetkest kivistus mu süda. Tegin kõik, mis kästi. Mind pandi paari Mariga, kuid sellest ma ei hoolinud, sest hinges elas ikka Tiina. Ajapikku niitis katk ema-isa, kuid vanaema jäi ellu. See vana tark vanaema.

Ümber maja luusisid hundid. Surusin mütsi pähe, haarasin püssi ning astusin tuseselt majast välja. Keegi liigutas! Pauh! Keegi kiljatas! Võsa vahelt roomas välja Tiina. Võtsime Jaanusega tüdruku kätele ning kandsime õrnalt tupp. Tiina pobises omaette ning justkui tänas mind tema tulistamise eest. Püüdsin iga hinna eest vabandada. Oli nutt ja jutt segamini. Lõpuks sulges Tiina silmad... Mari oli näost valgeks tõmbunud ning möödaminnes sisistasin talle: "Libahunt!"

Mari Männik
IX klass
2001

Rännakud koos August Gailitiga

Looduslaps Toomas Nipernaadi rännak nagu unenägu

Toomas Nipernaadi on August Gailiti ühe tippteose nimegelane. Ta tegi oma rännakuid siis, kui oli soodsaim aeg. Kevadel, suvel ja sügisel käis mees loodusest ammutatud energia varal inimeste keskel kogumas inspiratsiooni talvisteks mustadeks pimedateks päevadeks. Saadud muljete, tähelepanekute ja kogemuste abil elas Toomas Nipernaadi üle aja, mil loodus tundus talle külm, kalk ja tühi. Toomase rännakuteaegne elustiil tundub nii ebatavaline, et selle unenäona seletamisel mõistame Nipernaadi vahelduvat elu kindlasti paremini. Miks oli Toomas roheluse keskel peaaegu kõigest loobunud?

Toomas vältis vahel inimesi: metsateel kõndides hüppas ta kohe esimese puu või mäta taha peitu, kui märkas vastu tulemas mõnd talupoega. Nipernaadi tahtis loodusega tegelemise ajal olla inimestest eraldatud. Kord korjas ta soost palja käega rästikuid ja jaaniusse, et viia need küüni, kus kavatses ööbida. Susisemiste ja väikeste heleroheliste tulukeste keskel oli lesida ülimalt hea. Varahommikul ärgates tundis Nipernaadi end suurepäraselt ja seetõttu võttis ta rõõmsalt ette tee järgmisse külla, kus leiduks probleem, mida saaks lahendada. Tavainimeste keskel avaldusid Nipernaadi head organisaatorivõimed. Kõik oli võimalik -- nagu unenäos, kus iga liigutus toimub täpselt nii, nagu see sünnib inimese alateadvuses. Nipernaadi vestis sageli oma kaaslastele muinasjutte, mis olid loodusega väga tihedalt seotud. Aida ukse taga Anne-Marile jutustatud loos ravis ta kuulsa Kapurthala maharadza imekauni tütre Enelele terveks, kirjeldades tolele tõbisele põhjamaa metsadest ja niitudest, valgetest öödest ja tulistest päevadest, jõgede vahelistest koskedest ja soode salapärasustest. Nipernaadi usk looduse kõikvõimsusesse oli nii tugev, et ka teised said sellest osa. Toomas ei valetanud inimestele, keda ta kohtas

oma rännakuil, sest unenäomaailmas on kõik võimalik vähemalt senikaua, kuni ei kuulaja ega jutustaja pole veel maitsnud vilja Hea- ja Kurjatundmise puust. Nipernaadi naine pidi oma meheta läbi ajama, kuni maa ei olnud kaetud täielikult puhta valge lumevaibaga. Ainult talvel suutis Toomas rahuldada loomevajadusi ja täita igapäevaseid kohustusi oma pere ees. Soojast suvisest unenäost jäänud mälestusi pani ta kirja niikaua, kuni ilmade soojenemine ning kuldnokkade lauluviisid uut kevadet kuulutasid ja Nipernaadi silmalaud tahtmatult jälle tinaraskeks muutusid. Nipernaadile oli loodus võimekaim jõud maailmas, milleta too tegelane ei oleks suutnud kaua elada. Seepärast loobus ta kõigest, et viibida looduses siis, kui päike paistab, vesi vuliseb ja linnud laulavad.

Marko Hartikainen
XII klass
2002

Rändan koos Nipernaadiga

Kõrvulukustav linnulaul kostub lähedasest männimetsast. Kevad on käes. Viimased jääpangad on jõelt ära ujunud. Veevool on need endaga kuhugi kaasa kiskunud. Puude alt kumab midagi sinist, mis vahepeal kipub lainetama. Lähemale astudes on tunda mesimagusat lillemere lõhna. See lausa tungib ninna, kopsudesse, verre, kuid kandlega mees, kes parajasti metsa läbib, ei panegi ümbrust tähele. Tema tõmmu, kuid inetu nägu on mõtteisse vajunud.

Nipernaadi jaoks on taas alanud elu. Rändur kõnnib kiirelt, kuid veidi lohakalt, jalas lohmakad saapad. Üritan temaga sammu pidada, ise üle kivide ja juurikate hüpates läbi puude ja taimede tungides.

Kaaslane vaikib, justkui ei panekski mind tähele. Ta on leidnud vana lagunened parve ja alustab sellega sõitu jõe peal. Külmad lained ja kiire vool viivad meid kaugele kohast, kust oma rännakut alustasime.

Istun vaikselt oma seikleja kõrval, matkin ta liigutusi, sest see on mulle sisse kodeeritud. Tahan vabaneda neetud ülesandest ja olla keegi teine. Kuid ei saa, miski seob mind veidra hulkuriga, kes pidevalt oma kannelt tinistab. Üks ja seesama meloodia, viis, rütm. Kõik on endine. Ainult Nipernaadi on muutunud. Eemalt paistab väike onn, mille läheduses lippab räbalais tütarlaps. Meid nähes jookseb ta puu taha peitu. Asjata, sest parvemees on neidu juba märganud ... Loki on südamevallutajasse kõrvuni armunud. Ta on isegi nõus jätma oma haige isa ja tõttama kaasa tundmatu mehega, kes end miljonäriks või ei tea kelleks veel nimetab. Kas pole naiivne - armastus esimesest silmapilgust. Või on need romantiku sõnad, mis köidavad tüdruku meeli? Mees ise on inetu, kuid tema jutud täidavad ka kõige südametuma inimese unistused.

Luiskaja petab neidu ... Põgeneme. Jälle algab põnev teekond läbi metsiku padriku ja üle künkliku maastiku. Sulen silmad ja tahan puhata, kuid mingisugune tugev jõud tirib mind selle romantikuga kaasa.

Oleme saabunud maakohta. (Meil polnud algul plaaniski, et Nipernaadi hakkab peremeheks.) Ta mängib inimestega, teisisõnu manipuleerib. Pettur soovib kolmel vennal osta ahv ja minna sellega linna tsirkust tegema. Samal ajal kutsub nende õe viletsast hurtsikust tallu perenaiseks.

Ta meelitab Millat, kuid tütarlapsel on tugev süda, mida ei saa kergesti vallutada. Võib-olla ootab kedagi paremat kui hulkurit.

Mu kaaslane jääb aga ükskõikseks, sest temal on eesmärgiks saada kogemusi ja teadmisi oma järgmise raamatu jaoks, mis kannab pealkirja "Toomas Nipernaadi". Osav sõnadeleidja tekitab täieliku kaose, kuid enda sõnul paneb ta sealsed inimesed mõtlema asjade üle, mis on elus tähtsad. Kuid segadus, mille vagabund tekitab, on õpetlik ning toob vaheldust igavasse ja argipäevasesse ellu. Nipernaadi on sõna, mis tekitab elevust. See meenutab mõnelegi midagi head, põnevat, häbiväärset või samas lõbusat. Mehe nimi on legend, mis liigub külast külla. Teda tuntakse pärlipüüdja, miljonäri, parvemehe, taluniku, preestri ning veel teistegi ametite järgi. Kirjanik pole ainult sõnasepp, vaid ka tegutseja. Hulkur paneb käed külge igale asjale, mis huvitab - ta ongi kõigeproovija. Samas aga tüdineb kiiresti ja nii hakkabki teisi kamandama ja juhatama...

Väike lagunenud kalurionn merekaldal on Toomase viimaseks ulualuseks sel põneval aastal. Ta teab, sest sügis on käes ja pilved toovad talve lõhna. Südamevõitja meenutab veel oma vallutusi ja lubadusi, mis ta paljudele andis. Alles hiljuti töötas ühele peretütrele Ellole maid, tähti ja pärleid tuua. Sõnameister jõudis sinnamaani, et hellitatud plika oli nõus oma pulmadest kirikuisaga loobuma ja kõõrdsilmne Trallagi hakkas uskuma, et polegi inetu. Näinud aga sõnade tulemusi, lahkusime sealt, kaasas vaid kannel...

Üritan hoiatada rändurit, et ta kaluritütre elu õnnetuks ei muudaks, sest näen, et neiu on teistsugune. Maret ei usugi Nipernaadi sõnu, lihtsalt naerab inetu vagabundi üle. Peagi tüdruku tunded muutuvad, nagu pöördub ka ilm.

Kaval pole ainult rändur, vaid ka Maret. Ta püüab seiklejat armukadedaks teha. Arvan, et see ka õnnestub, sest mu kaaslane on tundmatuseni muutunud. Luiskaja ei oska enam isegi valetada, et inimesed jääksid uskuma ta meisterlikke sõnu. Kirjanikul on mingi nostalgiahoog. Võib-olla on tekitajaks meri ja lähenev talv, sest eks mõjutab see meid kõiki.

Hulkur ei kuule mind, sest olen vaid vari, kes temaga pidevalt kaasas käib. Arvan, et olen midagi enam - peegeldan ränduri ilusamat poolt, millel pole inetut kesta, kuid see-eest on puhas hing. Olen tõesti vaid Nipernaadi vari, kuid mul on tunded ning hing, mis pugenuid kandlesse ...

Kätte on jõudnud päev, mil vagabundi elu lõppeb : lumi katab maad ja merigi jäätub. Linnast on saabunud ajakirjaniku uhke naine, kes toob kõigile selgust. Tänu rändurile abiellub Maret Jairus . Nipernaadi ongi selline: alguses toob rõõmu, siis kurbust ning jällegi õnne. Ta püüab inimeste suhteid parandada ning tänu sellele oma teose jaoks psühholoogilist ainekogu koguda. Mees pole lihtsalt luiskaja. Ta on oma tegude ja sõnadega ennem maailmaparandaja.

Käes on talv. Valge külm lumi katab maad. Linnud ei laula, lilled ei õitse, Meri ei kohise ... Mees ja naine astuvad kodu poole, kuid puudu on kannel ja ränduri hall vari...

Anna-Maria Rettijeva
XII klass
2000

Mōtetega homses

Mõtetega homses

Kiri

Küünlaleek väreleb. Vaatan seda ega saa lahti kummalistest mõtetest. Hoian käes kirja. Ümbrik on kinni. Avada või mitte ?

Ei tea kust tulnud õrn tuuleil paneb leegi võbelema, maalides seinale tontlikke varje. Tilluke vahapisar alustab aeglaselt oma teekonda allapoole, kaotades pikkamööda oma läbipaistvuse. "Nuttev küünal" mõtlen ma ning olen ise sellest avastusest veidi üllatunud.

Vaatan veelkord ümbrikut ning otsustan, et teen lahti. Vaikselt avan sahtli ning võtan sealt välja noa.

Aeglaselt, et mitte rikkuda ümbrikus olevat kirja, lükkan terariista sisse ning avan saadetise.

Välja võtan kollase paberi peale trükitud kutse.

Hakkan lugema: "Lp. härra Kask. Olete oodatud Eesti sõjaväkke. Kohale ilmuda hiljemalt 24.oktoobriks. Lugupidamisega kindral Aavik."

Vaikselt, värisevate kätega panen kirja sahtlisse ning hakkan toas edasi-tagasi kõndima.

"Juba?!" mõtlen ma. "See juhtub liiga ruttu!" Kõnnak muutub aina kiiremaks ja käed hakkavad rohkem värisema. "Ma ei taha minna! Ei taha," pomisen vaikselt. Lähen toast välja, sealt tänavale ja istun trolli peale. Sõidan paar peatust edasi ning lähen maha.

Uitan tänavatel ning peas kordub üks ja seesama sõna: "Sõjavägi, sõjavägi." Üritan mõelda millelegi muule, aga see sõna tuleb tagasi ja kummitab aina rohkem. Hirmuga alustan jooksu. Ületan teid ja tänavaid ning igauks, kes vastu tuleb, on välimuselt sarnane sõduriga.

"Hulluks lähen! Kindlasti hulluks!" mõtlen ma joostes ning koperdan äärekivi otsa. Avan silmad ning pilt selgineb. Olen toas, kus keset tuba seisab laud ja seina ääres riidekapp.

Uks avaneb ja tuppa astub mees. Heidan isikule pilgu ning käed hakkavad värisema. "See on tema, kindral Aavik!! Kus ma olen? Mida ma siin teen? Ma pean põgenema!" Tõusen voodist püsti, lükkan kindrali vastu kappi, hüppan aknast välja ning jooksan tee poole.

Alustan tee ületamist ning vaatan, äkki kindral jälitab mind, aga siis tunnen ma küljes suurt valu ning langen tee peale selili.

Möödub moment ning näen enda ees askeldavaid inimesi ja kuulan: " Ruttu, me kaotame ta!!" ning saabub pimedus.

Meelis Mihhailov
VIII klass
1998

Miks valutab syda

Ma olen õnnelik ainult siis, kui sajab vihma.

Elan vaid öösel, kui magan.

Miks ma nii inimlik olen? Tahaks endas looma leida, näiteks karu oleks üsna vahva olla. Jookseksin metsas ringi, annaks jahimehele peksta, sööks jäneseid ja jooks peale allikavett.

Karm tegelikkus on aga see, et olen vaid inimene. Inimene, kes riietub, jälgides suuremal või vähemal määral moodi, täidab seadusi, õpib hästi targaks, kõnnib kahel jalal (pealegi hästi inimlikult), nuuskab vajaduse korral nina, peseb ennast puhastavate ainetega, sööb noa ja kahvliga ning erineb oma arvates täiesti põrsast või koerast.

Oma heameeleks pean ma siiski tõdema, et igas inimeses on peidus vähemalt mitu looma, kelle domineerimise all me mõnikord hästi tihti tunneme, et oleme just need metslased. Tahame visata seljast oma hästi lõhnavad riided ning paljana, nagu meid siia loodi, ulguda ürgse kuu poole, nii et kurgus valu.

Sellised hirmsad kammitsevad, aheldavad asjad nagu näiteks moodsad seadused, ei luba inimesi nõndasugusteks tegudeks. Paar aastat vanglat, hullumaja või kõrge trahvi ootab isikut, keda haarab ürgse kutse raudne haare. Elu Maal on võimalik linnast eemal kuskil sädistavate pärdikute keskel palmide all.

Praegu õuna nagistades mõtlen, et oleksin päris rahul ka puuna. Kevadel puhkeks õitsele ning juurikate vahele takerdub siis mitu mitu jalapaari, kes oma nina vastu põlluserva puruks kukuvad. Nad tõusevad üles, tänavad mind, et said läbi kogeda nõnda lõbusa seiga, ning tatsavad naerdes edasi. Verest tilkuvat nina luristades astun kodu poole.

"Tahaks lennata, aga mitte eriti kõrgel. Siiski on kindlam vaadata lendamas tuvi või kurge ..."

Tuul lükkab silmadesse õhku ning maailma pilt selgineb. Avan suu ning krahman vabadusel sabast, lasen enda vabaks, kukun vastu maad puruks ja mu hinge tükid liduvad kärmelt oinapoi, hobusevarsa, liblika ninast sisse ning äratavad nende närvid elusaks. Ma olen õnnelik just sellisena.

Tahaksin hullata ma,

eksisteerida võiks veel ju tselluliidina.

Tahaksin olla vihm,

et endast läbi kukutada elu rihm

Ära ärata mind üles, ma tahan unistada!

Tarmo Vaksmann

XI klass

1999

Kirjutun Sulle kirja meie sõprusest ja erinevusest meie vahel

Kallis Bonto! Otsustasin panna paberile mõned read, et Sulle selgeks teha, kui palju Sa mulle tegelikult tähendad. Tead Sa ikka, kes on minu parim sõber? Otse loomulikult oled see Sina. Inimesed ei mõista mind. Nemad ei saa aru, mida ma oma sõnadega öelda tahan, kuid Sina saad. Sina oled mind mõistnud juba sellest ajast peale, kui me teineteist esmakordselt nägime. Mäletan siinamaani seda päeva, kui ma olin just kaotanud oma parima sõbra (tema oli koer nagu Sinagi) ja siis Sa tulid. Istusid merekaldale minu kõrvale ning vaatasid mäslevaid laineid. Tol ööl näitas meile valgust taevast sätendav täiskuu. Sel päeval käis minu südamest läbi mingi sähvatus

Mul oli tunne, nagu oleks mu parim sõber tagasi tulnud ... Ma märkasin ka sinu kuldpruunides silmades kurbust. Justnagu oleksid samuti kellegi lähedase kaotanud. Kui ma siis varahommikul kodu poole hakkasin lonkima, tulid Sa mulle järele. Vaatasin siis Sulle otsa ning ma kuulsin oma peas häält, mis anus, et ma Sind enda juurde elama võtaksin. Ma ei teinud seda, sest kartsin taas haiget saada. Ühel tormisel suvepäeval sõitsin parajasti taksoga kodu poole, kui Sind ühe prügikasti juures värisemas nägin. Palusin siis taksojuhil auto kinni pidada ja tormasin Sinu juurde. Sa lõdisesid külmast ning oli näha, et olid juba pikemat aega söömata olnud. Nüüd sain ma aru, et olin tookord, kui su ihuüksi jätsin, vea teinud. Oma kodus kuivatasin Su rätikuga ning andsin Sulle süüa. Minu elu muutus märgatavalt. Meist said parimad sõbrad. Jagasime koos oma muresid ja rõõme. Kui Sinul kurb tuju oli, sõime koos maasikajäätist ja vaatasime telekast "Tommyt ja Jerryt". Kui aga minul kurb meel oli, tulid Sa mind lohutama. Arvasid, et mulle meeldib, kui Sa mind oma kareda keelega limpsid. Tegelikult tuleb tunnistada, et see viis tõesti mõtted mujale.

Ma olen kindel, et kahe elusolendi vahel ei saa nende nn "tõug" kuidagi takistada nendevahelist sõprust. Olgugi et me kaks täiesti erinevat looma oleme, mõistame teineteist sajabrotsendiliselt. Vahel ma tõesti mõtlen, et Jumal andis mulle mu kaotatud sõbra tagasi. Võibolla me tõesti sünnime pärast surma uuesti... Imelik on mõelda, et inimesed räägivad sellest, missugune võiks elu olla siis, kui me loomade keelest aru saaksime. Kui me väga tahaksime, mõistaksime isegi seda, mida kärbes mõtleb. Selleks tuleb vaid natukene oma südamehäält kuulata. Kuid tegelikult mõistame me Sinuga teineteist võibolla ainult sellepärast, et me koos nii palju läbi oleme elanud. Kes teab ...

Tead, mis mind tõeliselt vihastab? See, et Sa mind jälle maha jätsid. Miks Sa nii tegid? Sa ju tead kui väga ma Sind armastasin. Ma üritan iga päev jõuda selgusele selles, miks Sind enam elavate kirjas ei ole. Võibolla oskad Sina sellele vastata??

Evelin Vaksmann
IX klass
2001

Minu tulevane elukutse üks päev

Olin alati tahtnud ajakirjanikuks saada, sest nooruses ei olnud mul probleeme loometööde kirjutamisega ning kõrge suhtlustasemega amet tundus mulle meelikõitev. Unistasin, et kõik mu päevad on küllastatud huvitavate inimestega, minu artiklid jõuavad esikaantele ja et suudan hästi suhelda võõraste inimestega. Suhtlemisega oli mul raskusi olnud.

Nüüd oli mu unistus täitunud. Töö oli tõesti huvitav: kohtusin ning intervjuueerisin väga erinevaid inimesi, töökaaslased olid samuti omamoodi: igäühel oma veider iseloomujoon (see mind nende juures kõige rohkem kütkestaski). Kui olin ajakirjanduses veel uustulnuk, anti mulle proovikivi. Olin sellest küll kuulnud, kuid keegi ei teadnud kunagi, kes on intervjuueeritav. See muutis asja veelgi närvekõditavamaks. Kui osakonnajuhataja lõpuks avaldas, et mina, algaja ajakirjanik,

pean intervjuu tegema Eesti Vabariigi presidendi Arnold Rüütliga, oli mu esimene mõte: "Ma kukun läbi! Miks mina?" Ettevalmistusaega anti vaid näpuotsatäis - seitse päeva.

Terve nädala rügasin tööd ning kui lõpuks kardetud päeva hommik saabus, olin omadega täiesti läbi: magamata, söömata ja närviline.

Tatsusin korteris talveunest ärrganud karu kombel ringi. Käed olid higised, pea valutas. "Kõik see on mu enda süü. Kes käskis sellise ameti valida?!" mõtlesin. Lõpuks helises telefon. Trummi ükskõikne hääl teatas, et mind oodatakse Kadrioru lossi presidendiga lõunat sööma kella kaheks. Trummiks hüüdsime me osakonnajuhatajat, sest tema üpris pirakas paisunud õllekõht meenutas trummi. Viskasin äreva pilgu kellale. See näitas õnneks või kahjuks alles kümnet. Kontrollisin varustuse üle: diktofon, märkmik, ajaleheväljavõtted - kõik olid olemas. Nüüd jäi järele ainult end korda seada ja oodata.

Otsustasin hommikusöögiks kerge omleti praadida. Lõin munad pannile, kuid siis helises uksekell. Läksin avama, unustades toidu sootuks. Pisikesed koolilapsed pakkusid kevadlilli. Valisin endale juba mõned ilusamad välja, kui siis ... Tundsin äkiliselt kõrbelõhna. Omlett! Vabandasin, sulgesin ukse ja ruttasin kööki, mis oli sinist vingu täis. Sel hetkel mõistsin, et sellest tuleb üks raske päev. Kui kell oli keskpäeva peale tiksunud, panin autole hääled sisse ning hakkasin aegamööda kõrvalteid kasutades kesklinna poole sõitma. Mõtted tiirlesid ülitähtsa pärastlõuna ümber. Mis juhtub, kui ma läbi põrun? Olen ju õppinud ajakirjanik, muud tööd hästi ei valda. Uue ameti leidmine oleks raske. Kuidas riigipea minusse suhtub? Peas mõlkusid küsimused, mida presidendile esitada. Pinge oli suur. Mõne aja pärast olid mu närvid nii üles krutitud, et mõtlesin isegi intervjuu ärajätmisele, proovikivile käegalöömisele.

See aga ei oleks olnud mõistlik tegu ning ma taipasin seda kohe. Hetk hiljem, kui olin pisut rahunenud, peatasin auto ühe kohviku ees ning ostsin sealt endale rahustuseks ühe tee. Pinge langes märgatavalt ja olin justkui uus inimene. Otsustasin, et teen selle intervjuu ära, maksku mis maksab, ning eks hiljem näen, mis minust edasi saab.

Sellise positiivsema mõtlemise käigus aeg lausa lendas ja varsti oligi kell pool kaks. Parkisin auto lossiõuele ning sõbraliku välimusega valvur juhatas mu majja, mis oli väga hubane — ma ei mõelnudki enam enda raskele katsumusele. Söögituppa saadetuna võtsin seal istet ning sättisin "varustuse" lauale. Hetke pärast saabus härra president, tervitades mind soojalt ja vabandades, et tal ei ole palju aega ning seega andis mulle märku, et intervjuuga kiiresti algust teeksin.

Jutuajamine ei olnud väga pikk, kuid lõunasöök oli maitsev ning vestluskaaslane äärmiselt tark ja meeldiv.

Õhtupoolikul oli mul mõtteainet küllaga. Olgugi et olin lõppude lõpuks enesega rahul, ei andnud miski siiski rahu. Äkki ma ei saagi sellest intervjuueelsest hirmust kunagi üle? Võib-olla ei tulnud ma oma tööga siiski nii toime, nagu Trumm tahtis? Sellised mõtted piinasid mind kogu õhtu. Siis helistas Trumm, küsides: "Kuidas läks?" Vastasin ebalevalt: "Hästi." Trumm turtsatas ja viskas toru hargile. See kõne ajas mind pisut segadusse. Istusin arvuti taha ning alustasin intervjuu ümberkirjutamist. Oli olnud väsitav päev, kuid ma viisin oma töö lõpule.

Trumm pidas mu intervjuud väga heaks ning see kindlustas minu edasise karjääri ajakirjanikuna. Olen siiaaani kindel, et Trumm tegi õigesti, valides mulle proovikiviks nii pingerohke intervjuu. Võtsin sellest päevas hoolega õppust ega närveeri enam kolumne ja intervjuusid kirjutades. Mõistsin, et tähtis pole mitte hea tulemus, vaid eneseteostus. Loeb mitte võit, vaid osavõtt. See on siiaaani minu moto ning nii mõnigi minu artikkel on esikaanele jõudnud.

Selliseid inimesi, kes lähevad kergema vastupanu teed ning löövad käega, on palju. Võin uhkusega väita, et mina nende hulka ei kuulu ning väga hea õppetunni selle tarvis andis mulle minu esimese intervjuu president Rüütliga. See kujundas minust tugevama inimese. Samuti sain aru väitest, et üks päev võib muuta kogu elu. Olen väga õnnelik, et järgisin oma unistust ega vandunud alla. Valisin endale õige ameti.

Sirle Tamjärv
VIII klass
2002

Kohtume kümne aasta pärast!

Kunagi oli mul sõber, kellega peaaegu kunagi ei tülitsetud. Sellepärast vist ongi ta üks neist, kes aeg-ajal meenub, isegi kui ei tahaks.

Kui Katrinit viimast korda nägin, ütles ta, et kohtume kümne aasta pärast. See lause hirmutas mind, sest me ei lahkunud sõpradena.

Eile oligi äkki mu ammune sõber ukse taga (ma ei osanud iial arvata, et 10 aastat nii kiiresti möödub!). Nüüd käitub ta, nagu poleks midagi juhtunud, ja tahab, et kõik oleks nagu 10 aasta eest, kui...

Olime Katriniga naabrid ja seetõttu käisime koos koolis. Tegelikult tegime peaaegu kõike seltsis: käisime kinos, sporti tegemas, poodides, isegi arsti juures. Me ei olnud parimad sõbrad, kuigi saime hästi läbi. Vähemalt minul oli peale Katrini veel parimad semud Martin ja Anna. Vahetevahel ei tahtnud ma Katriniga minna ja läksin nendega. Loomulikult ei meeldinud minu käitumine naabritüdrukule ja arvan, et sellest saigi alguse Katrini ja Martini ning Anna vaheline vaen (kuigi sellest sain alles hiljem aru).

Ühel pühapäeval oli ilus ilm ja meie Martini ja Annaga otsustasime ratsutama minna. Mõeldud, tehtud. Läksime siis kolmekesi talli, panime hobused valmis ja kui olime juba teel, kuulsime, et keegi tuleb kiire galopiga järele. Me ei suutnud oma silmi uskuda! See oli Katrin. Ma ei saanud aru, kes talle hobuse andis, ega teadnudki, et minu lemmikloomad tüdrukule meeldivad või veel vähem, et ta ratsutada oskab. Rõõmustasin, sest tegelikult oli mõnus, et kõik mu sõbrad koos midagi toredat tegid.

Natuke aega sõitsime rahulikult edasi, kuni tall enam ei paistnud. Siis jõudsime järveäärsele lagendikule, kus puhkasime ning söötsime hobuseid. Umbes 15 minuti pärast hakkasime uuesti liikuma, ja et ruumi oli piisavalt, otsustasime võistelda. Katrin sättis end Anna kõrvale ja minu arvates ei olnud selles midagi halba, kuni...

Martin andis stardi, sest ta ise ei tahtnud sõita. Võistlesime tüdrukutega kolmekesi. Anna oli Katrini ja minu vahel ja äkki tõusis naabritüdruku käsi ratsapiitsaga ning maandus Anna hobuse laudjal. Noor mära ehmus, hakkas perutama ja müksas minu ruuna, kes samuti lõhkuma hakkas. Katrin kihutas edasi, nagu poleks midagi juhtunud. Anna ei suutnud hobust valitseda ja kukkus ning jäi lamama. Rahustasin ruuna maha ning jooksin Anna juurde, kes oli selleks ajaks juba teadvusele tulnud. Katrinit ei olnud näha, aga teiselt poolt tuli Martin. Kahekesi viisime Anna talli ja seal haiglasse ...

Anna sai kähku koju, tal ei olnud tõsisemaid vigastusi, kuid siis mõistsime, et minu sõprade vahel on vaen. See võis ju nii olla, aga et asi nii kaugele läheb ... Midagi sellist ei osanud ma Katrinilt oodata. Teda polnud mitu päeva näha ja kui ükskord trepikojas kokku juhtusime, ei vastanud ma ta terele. Siis kolis ta ära ja enne lahkumist tuli mulle ukse taha ning kui avama läksin, ütles salapäraselt ja kavala pilguga: "Kohtume 10 aasta pärast!" Tookord arvasin, et seda niikuinii ei juhtu ja ega ma tahtnudki teda enam näha. Oma sõbraks pidamisest rääkimata. Sellest ajast peale tunnen Katrini ees mingit imelikku hirmu. Seepärast olingi ehmunud, kui ta mulle eile külla tuli ja meenutas oma ammust lauset: "Kohtume kümne aasta pärast!".

Kristiina Tallermann
IX klass
1998

Oli see vast päev

Hommikul kell 9.17 ärgates oli mu esimeseks mõtteks osta uus äratuskell. Teise mõttena tuli mulle pähe arvatav vallandamine.

Olin just keeranud Johnsoni alleele, kui mu ette astus mustas ülikonnas päikesepillidega kiilaspäine pikk mees.

"Kus te terve öö olnud olete? Ja kus on teie Jaguar? Ah, pole midagi, hakkame minema. Poisid, leidke Jaguar ja saatke transport siia," ütles ta lõpuks mikrofoni. Ma vaatasin rääkijat ammulisui. "Kes te olete? Kaduge siit minema või ma kutsun politsei!"

"Olge mureta, härra, see läheb varsti üle. Mälukaotus on tuleneb teie viskilembusest." Mõtlesin, et tegemist on mingi hulluga ja tahtsin just minema hakata, kui meie kõrvale veeres must Lincoln. Mees mustas tõukas mu poolvägisi sinna sisse, istudes ise esiistmele.

Vaatasin kella, see näitas 9.47. Arvatavasti oli mind juba töötajate nimekirjast maha kustutatud ja otsustasin seda naljakat mängu kaasa teha. Autojuht pööras Ritzi parklasse ning mind eskorditi viie turvaja saatel katusesviiti. "Hommikusöök on kohal 22 minuti pärast ja kell kaks hakkab teie kohtumine ning neljast olete oodatud pressikonverentsile," teatas mu vana tuttav turvaülem Thomas Jacson. "Kaks korrust, basseini, suur telekas, pole paha, pole üldsegi paha," uudistasin omaette. Järgmiseks märkasin veeklaasi koos tabletiga laual. Kõrval oleval paberil oli kirjas: "Kui sul mälukaotus üle pole läinud, söö tabletti ära. Läksime Sarahiga välja." Alla oli kirjutatud keegi Janet. Et mängu kaasa mängida, pidin täitma mõned lihtsad reeglid. Jõin vee ning viskasin tableti prügikasti.

Mu uus elu tundus lausa täiuslik. Ühekorterilise ja kontoriroti elu asemele oli tekkinud kari turvamehi, Jaguar ja Lincoln, luksussviit ning lõpuks keegi Janet ja Sarah. Kes nad küll olla võisid?

Helises kell ja sisse astusid kelner ning turvaülem. Viimane võttis suutäie igast toidust, enne kui mulle ette kanda lubas. Siis kelner lahkus. Esimeses potis oli mingi must suureteraline puder. "Mis söga see on, Tommy?" - "Härra, kas te ikka võtsite tabletti sisse? Jah? Selle toimega läheb veidi aega. Potis on must kaaviar, teie lemmik." Õnneks oli ühes potis mingi lihasupp. "Mis supp see on, Tommy?" See nimi lausa sobis talle. "See on teosupp Pakistani moodi." - "Olgu, mulle aitab! Kas siin midagi korralikku ka süüa on? On see tõesti kana? Olgu jumal kiidetud!"

Pärast sööki turvamees lahkus, jättes mind televiisorit vaatama. Olin just süvenemas ühte vägevasse õudusfilmi, kui sisse astusid üks noor naine ja umbes kümneaastane tüdruk. Enne kui aru sain, oli televiisorijuhe seinast väljas. Järgmine hetk tundsin laksu oma põsel. On ta elukutseline poksija, käis mu peast läbi. "Mille eest see oli?" "Oma tempe tee siis, kui üksi reisid. Oma tütre ja minu ees võiksid korralik olla!" "Oma tütre ... ?" - "Ära mängi lolli ega teeskle mälukaotust." Meie ülihuvitava vestluse katkestas kell. Turvaülem teatas, et aeg on minna kohtumisele. "Enne vaheta oma ülikond ära. Kust sa selle küll said? Kus on mu kingitud Rolex? Ära ütle, et sa ta ära kaotasid?"

Ülikond sobis suurepäraselt, krokodillinahast kingad pigistasid natukene. Istudes Lincolni, oli mu kõrval keegi uus mees. "Noh, Johnny, kauaks sa sinna veel jäid?" "Kuhu? Aa, sinna. Hommikuks jõudsin hotelli." - "Ja kuidas Janetil tuju oli? Ah ma ei hakka parem küsimagi."

See kohtumine leidis aset mingi pilvelõhkuja nõupidamissaalis. Kõik kätlesid ja sellele järgnes surmigav loeng naftapuurimisvõimalustest Kuveidis. Lõpuks pidime kõik kuhugi lehele oma allkirja panema. Paberilt lugesin, et nõustun mingi naftapartnerlusega. Minu allkirjalahtri ette oli kirjutatud Jonathan Huxley III. Oli see alles nimi! Tegin hästi tähtsa näo pähe ning soperdasin midagi allkirjaks. Õnneks keegi pärast paberile ei vaadanud. Seejärel suruti jälle kätt ja mind ning minu endist kaaslast sõidutati pressikonverentsile. Teiste autode seast paistis kohe silma hõbehall Jaguar. Mu hinges tärkas kahtlus. "Jonathan, su auto on siia toodud." Nüüd oli mu hea põli läbi. Oige Jonathan Huxley oli kohale jõudnud. Kiirustasin tualettruumi ning ronisin aknast James Bondi kombel välja ja jooksin lähima bussipeatuse poole. Oli see vast päev, mõtlesin koduust lahti keerates. Tundsin kurbust, ent samas ka kergendust. Rikaste elu võib olla mõnus, kuid pole midagi lõbusamat lehti lapates tööd otsida.

Kristjan Männik
IX klass
1999

Rändan mõttes tulevikku

Lõin silmad lahti ja märkasin, et kell on juba kaksteist päeval. Seega viimane aeg kooli minna.

Enne veel vaatasin külmkappi, kas eelmisel aastatuhandel tehtud tuunikalakonservid on alles. Neid ei olnud poest enam saada, sest see liik suri aastal 3000 välja. Nii lootsingi, et mu vanavanavanavanavanavanavanavanaema konserve piisavalt varutud oli.

Õnneks nii see oligi ja kui kõhu kõvasti täis sõin, ruttasin kosmosebussijaama, kust mind otsekohe Jupiterile kooli viidi. Sinna sõitmine võttis ainult mõned minutid ja enne kui arugi sain, olin juba koolimaja ees.

Esimene tund oli ajalugu, kus õppisin Eesti minevikust aastat 1999. Ausalt öeldes poleks mina küll tahtnud elada sellisel ürgajal, kus ei saanud lihtsalt kosmosebussi istuda ja teisele planeedile õppetükke tegema minna. Siis ei olnud ka sellist ägedat tehnoloogiat nagu praegu, 5999. aastal.

Järgmiseks tunniks tahtsin Kuu peale sõita, sest kehalise kasvatuses kaughüppe normi oleks seal kõige lihtsam täita.

Vahetunni ajal sain väga vabalt Kuule kimada, tunked vahetada ja oma hüppe ära hüpata.

Pärast seda tegin väikese tiiru Kuu meres ning sellega oli tund läbi saanud. Vahtasin riided jälle teiste vastu ja sõitsin Marsile marsi keelt õppima. Seal läks mul päris kehvasti, sest pidin tegema kontrolltöö, aga mu arvuti ütles tänu hiljutisele elektrikatkkestusele üles ja ise ei saanud midagi aru, mis arvutiõps rääkis. Kui õpetaja hakkas igasuguseid märke elektritahvlile tegema, oli juba hilja spikrit kirjutada. Nii saingi töö eest viie ning läksin kurvvalt kosmosebussi peatusesse, aga kahjuks oli meteoritorm ning planeetidevaheline liiklus peatati. Kui torm lõpuks vaibus, tuli ka buss ja sain jälle Maale tagasi.

Koju jõudes pistsin midagi kosmiliselt maitsvat hamba alla, lasin oma arvutinohikust robotil kõik koolitükid ära teha ja vaatasin, kas 6000 telekanalist ka miskit head tuleb. Pulti klõpsutades jäi silm pidama ilmateatel, kus öeldi, et mõni aeg tagasi Marsi lähedal möllanud torm jõuab õige pea ka Maale. Seda teadet kuuldes võtsin kähku oma seitse asja ning tõttasin maja alla keldrisse, mis oli selleks puhuks ehitatud. Ja muidugi hoidsime seal ka vanaema keedetud maasikamoosi. See selleks, aga sinna jäin ma igal juhul tormi ootama. Millegipärast ei tahtnud meteoriidid kuidagi kukkuma hakata ning suurest ootamisest jäin magama. Üles ärgates ei olnud mingit keldrit ega moosipurke, vaid mu vana tuba 20. sajandist ja telekast hakkas kohe-kohe "Wigla Show" järjekordne osa "Teletopsid".

Kätlin Rannamäe
VI klass
1999

Sellisest perest unistan

Lebasin teki alla mõtteid mõlgutades ja vahepeal kuulatasin, kuidas kerge tuul vanade aknaraamide vahelt tuppä puhudes vaikset vilinat tekitab. Selle rahuliku hetke purustasid valjud hääled, mis tulid köögist. Surusin käed kõrvadele ja üritasin uinuda.

Ere suvepäike, mis kardinapraost sisse hiilis, äratas mind unest. Sirutasin end ning venisin voodist üles. Järsku astus minu tuppä ema, kes oli ennast kuidagi ebaharilikult korda teinud. Ta käskis mul riietuda, et saaksime päevaks maamajja sõita. Olin üliõnnelik, sest käes oli jälle suvi.

Autosõit oli tore. Mängisime erinevaid sõnamänge ja laulsime seltskonnalaule. Päralt jõudes võttis isa veidi roostetanud muruniiduki ning tegi väikese platsi pikaks kasvanud rohust puhtaks. Mina ja ema otsisime söögipoolist. Lõikusime taas tomateid, kurke ning salatilehti. Kui valmis saime, oli isal juba pruunikast puidust laud ja toolid paika pandud, üle jäi veel kohale tuua grill ning marinaadis seisnud liha ära küpsetada.

Vihma polnud karta, sest taevast oli helesinine ning päike paitas hellalt oma kiirtega maapinda. Kõik tundus täiuslik.

Veetnud terve päeva looduse keskel oli aeg taas linnahämarustesse naasta. Järsku prõmmatas midagi ning ma võpatasin.

Kargasin voodist püsti ja sain aru, et see oli köögiuks, mille ema pärast vaidlust isaga paukudes kinni oli tõmmanud. Seejärel tajusin, et olin vaid ilusat und näinud. Viskasin taas pikali ja mõistsin, et sellisest perest unistan.

Klairy Palk
X klass
2002

KIRJUTAJAL JUHTUB MÕNDAGI

Kirjutajal juhtub mõndagi

- ❖ Kadrit ei sallitud, sest tal terved riided olid haisus.
- ❖ Motor atas
- ❖ Kaus ja sorg
- ❖ Jääohki
- ❖ Kõrkushüpe
- ❖ 14. sajandil valitsesid suuremat osa venemaast tartlasteks kutsutud mongolid
- ❖ Ivan keeldus tatrastele andamist maksmast
- ❖ Paari taam
- ❖ Sõjava offitser
- ❖ "Huvitavaid" eesti filme: "Lamas all paremas nurgas", "Valatud kurvit"
- ❖ Minu lemmikained on kehaline kasvatus, pimedas toas, filmistuudios
- ❖ Jäin viimaseks, sest kommistasin
- ❖ Üks hobuse sõitja sõitis väga kiiresti kõige kiiremini
- ❖ Rooma impeeriumi rahvastik on otsas
- ❖ Rooma impeeriumi rahvastik oli suures vannis.
- ❖ Arhitekt - inimene, kes oskab kõike
- ❖ Arhitekt - sise korraldaja
- ❖ Grimeerija - isik, kes värvib inimesi
- ❖ Grimeerija - töötaja, kes teeb maske
- ❖ Kõrk kool
- ❖ Zooloogiaõpetaja - loomadega tegelev õpetaja
- ❖ Kolledz - kõrgeastmeline kool
- ❖ 1918. aastal algas Jüriöö jook
- ❖ Vanemuine ei kosjanud kellegagi
- ❖ Kalevjala - soome rahvusepos
- ❖ Andreid asub väiksel muutuma seltsmoraali.
- ❖ Õpetaja võiks rääkida probleemidega, mis võivad tekkida alkoholi ja tubaka levimisest.
- ❖ Ema tegi kodus pikka poissi.
- ❖ Uusaasta hommikul magasin terve päeva.
- ❖ "Mikumärdis" kajastatakse rohkem kõrgemat talupoja kassi kui "Vedelvorstis".
- ❖ Minu silmad said suure valu osaliseks, kui nad tapsid vaese lapse ema.

- ❖ Aastad möödusid ning Tiina sirgus suuremaks. Seda tegid ka Margus, Mari ja ülejäänud.
- ❖ F. Douglase romaan on "Lulu ja Hohoo".
- ❖ Mis on mardinaal?
- ❖ Tuglas oli isemõtleja.
- ❖ Tuglas oli antididakt.
- ❖ Tuglase tuntumaks teoseks on "Pepi ja Toto"
- ❖ Poiss külmus vees ära ega hinganud ka enam, ta oli surnud.
- ❖ Mu kõht muutus aina paksemaks. Ma sain aru, et teda oli võimatu võita.
- ❖ Euphorionil oli aupaise ümber pea.
- ❖ Talu kaks naist olid pealmised kurja juured
- ❖ Ja perenaisele läks Mari ka rohkem peale. Ta ju oma tõugu.
- ❖ Otsaes oli suur kõver nina.
- ❖ Mehed on aga lühikesed, fakte täis ja enamasti loogilise ehitusega.
- ❖ Mul on teid nähes üleolevalt hea meel.
- ❖ Alati juhtub olema midagi, mis tikub vahele, nagu laiskus või mõni muu mõjuv põhjus.
- ❖ Mulle meeldis see raamat, sest see oli ükskõikne ja natuke roppune.
- ❖ Järgmisel päeval rändasime edasi mitu päeva, enne kui leidsime tee rannikule.
- ❖ Metsa teest väljutes tuli autol külge ette ja vastu tuli suur rekka, mis mulle täpselt otsa kihutas ning ma sealsamas koha peal maha surin ning selline oli minu päev.
- ❖ Linnupojad ajasid oma emale vastu mines nokud lahti.
- ❖ Välimuse pärast põlgas teda kogu Pariislaste inimkond.
- ❖ Muuseumis asuvad maalid ja kunstiteosed.
- ❖ Enn raius oma pöidla maha, et pääseda Liisu tõmbamisest.
- ❖ Ennu näos olid tuulerõuged.
- ❖ Enn tahtis Maiet endale kosjaks saada.
- ❖ Pärast tunde said nad kõik turvaplaastrit.
- ❖ Koer ei kartnud õllekõrsi.
- ❖ Ajalehes Meie meel huvitavad mind mitmed rubriigid, kus käsitletakse minuealiste probleeme, mis on mulle koju tellitud.
- ❖ "Ööbiku ja lillede" idee? Kui lilled armastavad varest ja vares armastab lilli, siis on kõik ilus.
- ❖ Ta aitas alati kõiki hädavajajaid

Täname: Jõelähtme Vallavalitsus
OÜ Loo Elamuhooldus
Lindström OÜ
AS Tallegg
OÜ Kergelo
Loo Kaubamaja
Loo Hoiu Laenuühistu
AS Loo Elekter
OÜ K-Print